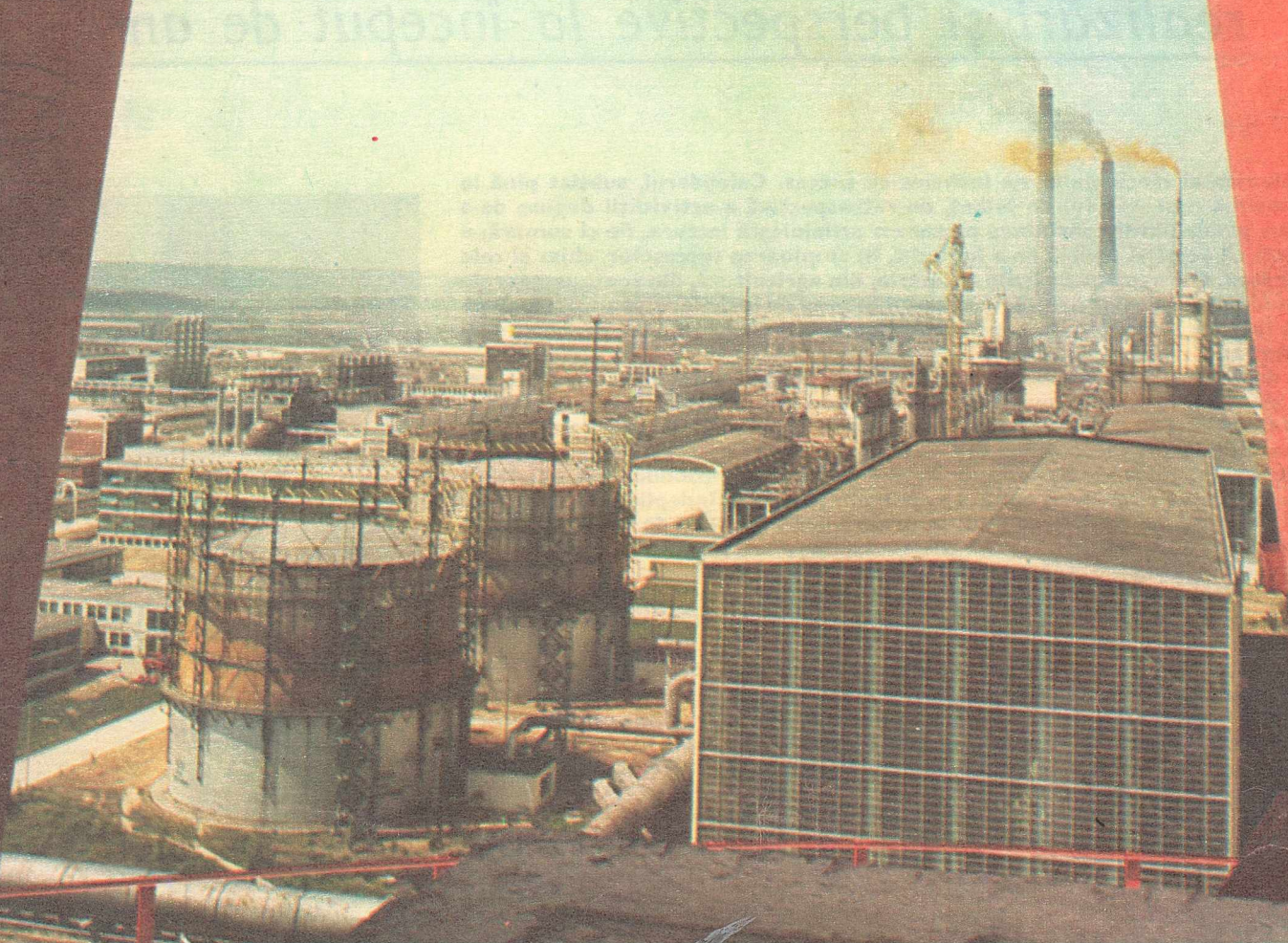

№ 1
IANUARIE 1969.
FLACĂRA

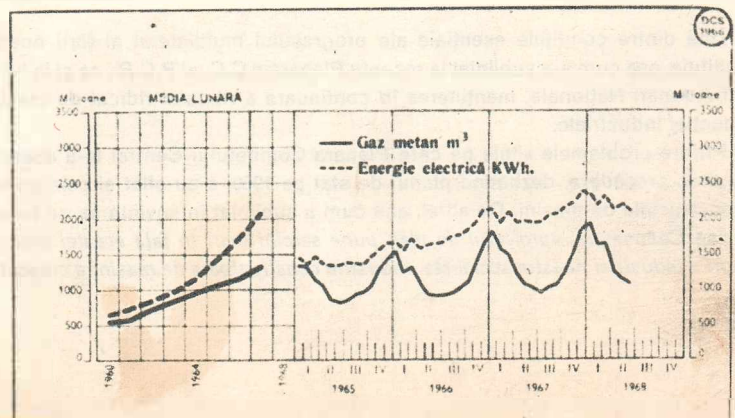
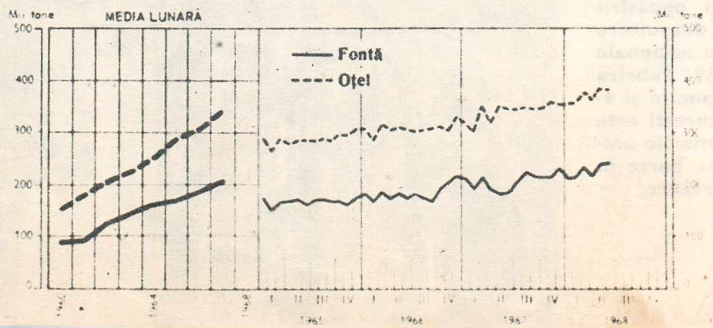
Ritmul de creștere al industriei românești, în primii trei ani ai cincinalului, producția și productivitatea au întrecut nivelul planificat, iar nomenclatorul de fabricație a cunoscut o largă diversificare în toate sectoarele economiei. Toate acestea dovedesc— a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R.—că «poziția conducătoare a industriei în ansamblul economiei s-a consolidat».

Fotografia noastră vă prezintă un aspect de la Combinatul chimic din Craiova, una dintre puternicele cetăți ale chimiei românești, menite să valorifice superior marile bogății naturale ale patriei socialiste. Dinamica producției globale a industriei chimice a crescut în 1967 cu 150 la sută față de 1965 și cu 115 la sută în semestrul I 1968 față de aceeași perioadă a anului trecut.

În graficul de mai jos puteți urmări spectaculoasa ascensiune din alte două importante compartimente ale economiei noastre: industria siderurgică și producția de energie electrică.

În comparație cu 1960, producția de fontă a crescut de la 1 014 133 tone la 2 456 340 tone în 1967, cea de oțel de la 1 805 780 tone la 4 087 946 tone, iar producția de energie electrică a crescut de la 7 650 milioane KWh (1960) la 24 769 milioane KWh (1967). Sporuri sensibile au fost înregistrate și în perioada 1967-1968. Comparativ cu primul semestru al anului trecut, producția de fontă s-a mărit de la 346 348 tone la 373 650 tone, cea de oțel de la 171 310 tone la 246 305 tone, iar în domeniul energiei electrice cifrele comparative indică următoarea situație: 13 255 milioane KWh (primul semestru 1968) și 11 983 milioane KWh aceeași perioadă a anului 1967).

DINAMICA PRODUCȚIEI UNOR PRODUSE PRINCIPALE INDUSTRIALE

«...Bilanțul primilor trei ani al cincinalului confirmă în mod strălucit justetea politicii economice a partidului nostru, demonstrează că mergem pe un drum bun — drumul progresului neîntrerupt al patriei».

(Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie a.c.)

PE DRUMUL PROGRESULU NEÎNTRERUPT AL PATRIEI

realizări și perspective la început de an

Cel de-al treilea an al cincinalului s-a încheiat cu succes. Calendarul, subțiat pînă la ultima filă, indică sosirea momentului de bilanț, de retrospectivă a activității depuse de-a lungul unui întreg an, și cea dintîi constatare pe care o prilejuiește lectura, fie și sumară, a datelor statistice, este că acest al treilea an a întrecut, în amploarea succeselor, chiar și cele mai optimiste previziuni. Oamenii muncii din industrie, din agricultură, din toate sectoarele vieții economice și sociale ale țării, prezintă, la bilanțul în prag de încheiere, realizări a căror valoare nu poate fi înțeleasă decît în perspectiva importantelor evenimente pe care le-au trăit în cursul acestui an.

Îndeplinite și depășite, angajamentele luate cu 12 luni în urmă compun astăzi o impresionantă oglindă a efortului creator depus între timp. Au avut loc largi acțiuni, inițiate și conduse de Partidul Comunist Român, pentru perfecționarea organizării și conducerii economiei, s-au extins rezultatele primelor etape din cadrul procesului de organizare științifică a producției, au luat ființă comitetele de direcție, organe colective de conducere a activității în întreprinderi, toate acestea marcînd o nouă și importantă etapă în îndeplinirea înainte de termen a mărețului program de dezvoltare multilaterală a patriei, trasat de cel de-al IX-lea Congres al partidului.

Integrate organic în viața țării, toate acestea au importanța lor în activitatea fiecărui om al muncii din țara noastră. Un sondaj efectuat de redactorii noștri indică o pondere considerabilă a celor care consideră, pe baza analizei lucide a realizărilor personale, că anul 1968 a fost, pentru ei, un an rodnic.

Firește, succesele nu sînt niciodată pe măsura aspirațiilor care le devansează mereu, trasînd pentru viitor obiective din ce în ce mai înalte. Fiecare își propune să-și perfecționeze, în continuare, stilul de muncă, să-și îplinească alte dorințe, să meargă în pas cu vremea pe care-o trăim, caracterizată printr-un puternic avînt înnoitor, în toate domeniile.

Cum s-a încheiat, pentru dv., anul ale cărui ultime zile sînt pe cale de a se consuma? Care sînt perspectivele pe care vi le deschide noul an?

Iată întrebări de la care am pornit în realizarea anchetei noastre.

Publicăm în continuare o parte a celor mai semnificative dintre răspunsurile primite.

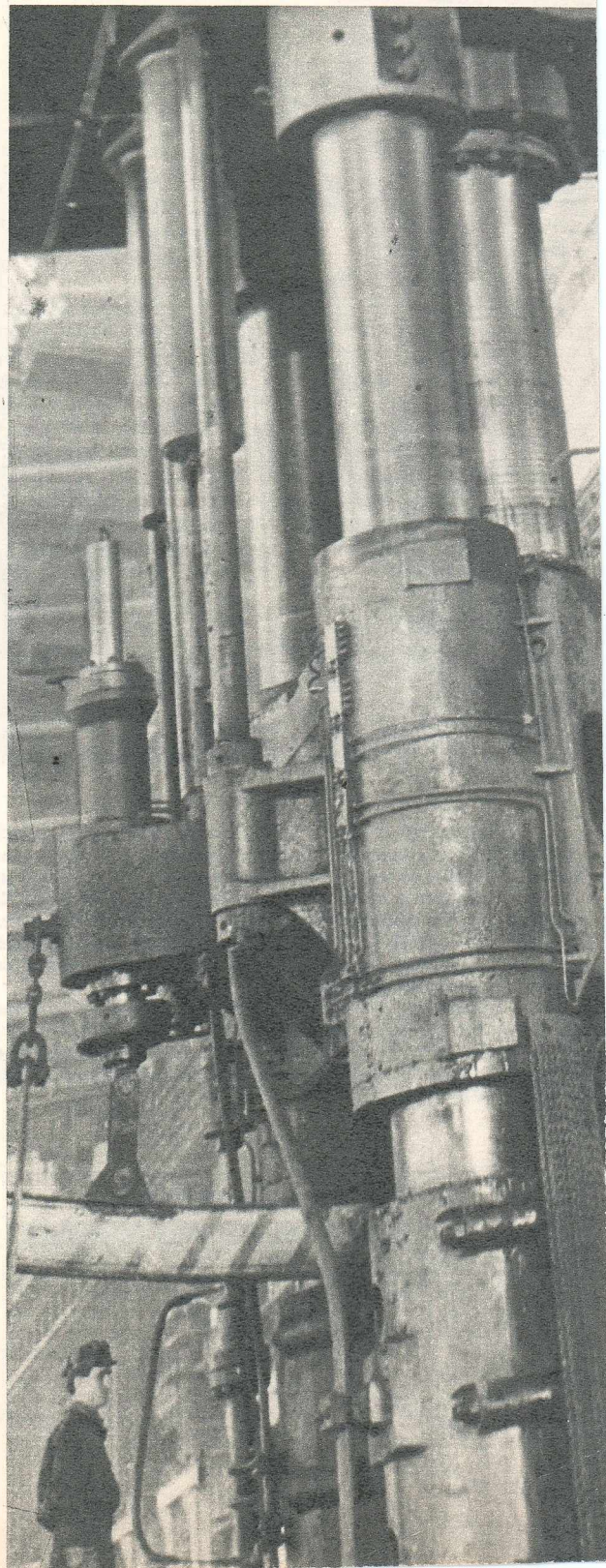
OBIECTIVE VITALE ÎN INDUSTRIA CONSTRUCȚIILOR DE MAȘINI

de ing. VIRGIL ACTARIAN
adjunct al ministrului industriei construcțiilor de mașini

Una dintre condițiile esențiale ale progresului multilateral al țării noastre o constituie, așa cum s-a subliniat la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., ca și la lucrările Marii Adunări Naționale, menținerea în continuare a ritmului ridicat de creștere a producției industriale.

Printre problemele vitale pe care Plenara Comitetului Central le-a abordat pe larg și cu precădere, dezbătînd planul de stat pe 1969, s-au aflat și cele privitoare la construcțiile de mașini. De altfel, așa cum a subliniat în cuvîntarea sa tovarășul Nicolae Ceaușescu, «proiectul de plan pune sarcini mari în fața acestei importante ramuri a industriei noastre socialiste. Industria constructoare de mașini a crescut mult

Conferințele organizațiilor de partid ale municipiului București și ale județului Timiș au adresat tuturor organizațiilor județene ale P.C.R., tuturor oamenilor muncii, chemări la întrecere în vederea realizării și depășirii planului de dezvoltare a economiei naționale pe anul 1969. Fabrica de mașini-unelte și agregate-București este una dintre marile unități, care iau parte la această întrecere.

și se dezvoltă într-un ritm susținut; ea acoperă într-o măsură tot mai însemnată necesarul de utilaje și mașini».

Tocmai datorită rolului determinant pe care îl joacă în menținerea dinamismului și modernizării continue a întregii economii naționale, industria constructoare de mașini are de îndeplinit sarcini de o deosebită însemnătate pe liniile directe trasate de partid.

Potrivit prevederilor planului de stat pe anul 1969, volumul producției industriale pe întreaga economie națională va fi cu 10,8% mai mare decât realizările preliminate pe 1968. Ținând seama de forțele și posibilitățile în continuă creștere ale industriei constructoare de mașini, producția planificată pe 1969 în această ramură este cu 14,1 la sută mai mare decât realizările din anul 1968 și — exprimat valoric — cu mai mult de 1,7 miliarde lei peste nivelul prevăzut în cincinal.

În anul 1968 au fost asimilate tipuri noi de mașini — unelte grele și de precizie, utilaje pentru tratamentul termic, iar pentru rețeaua de transporturi s-a completat gama de locomotive diesel hidraulice și s-a livrat primul cargou mineralier de 12 500 tdw.

În același timp, sistemul nostru de telecomunicații a fost echipat cu un nou tip de centrală telefonică automată și s-au realizat noi aparate de înaltă tensiune și diferite elemente electronice și de automatizare.

Sarcinile de plan pe 1969 ce revin unităților Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini se caracterizează prin faptul că, în majoritatea lor, ele depășesc prevederile înscrise în planul cincinal, ceea ce scoate în evidență rezervele existente în diferite unități în ce privește productivitatea muncii și indicatorii financiari.

Dacă ținem seama de faptul că în perioada 1966-1969 numai în acest sector se investesc în plus aproape 4 miliarde lei, înțelegem că trebuie făcut totul pentru ca programul prevăzut pe 1969 să fie realizat în întregime. Îndeplinind întocmai directivele Congresului al IX-lea al P.C.R. și indicațiile recente Plenare a Comitetului Central, avem create condițiile pentru ca atât în actualul cincinal, cât și, mai ales, în cel următor, să ridicăm construcția de mașini pe o asemenea treaptă încât să re-

ducem într-o măsură

Industria constructoare de mașini este chemată să participe într-o măsură și mai mare la înzestrarea principalelor ramuri ale economiei naționale. Această sarcină nu ar fi cu puțință de realizat dacă nu se asigură lărgirea și diversificarea producției, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al mașinilor, utilajelor și instalațiilor tehnologice. Este vorba în primul rând de asimilarea unui număr de peste 900 de produse noi, în anul 1969, fapt ce reflectă ridicarea nivelului calitativ al produselor și eforturile ce se depun pentru creșterea productivității noastre pe piața externă de mașini și aparate. Trebuie subliniat faptul că în cursul anului 1969 industria constructoare de mașini va produce noi tipuri de tractoare, excavatoare hidraulice, mașini-unelte de precizie, utilaje pentru industria textilă și industria alimentară etc. În același timp vom introduce în producție transformatorul de 190 MVA, aparate de joasă tensiune, aparate de control și reglaj, acumulatori, izolatoare și altele — toate aceste acțiuni fiind legate de sarcina trasată de partid în legătură cu înnoirea și optimizarea permanentă a nomenclatorului românesc de produse.

În 1969, în preocupările Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini se va afla în continuare problema utilizării raționale a metalului. În acest sens, încă din primele săptămâni ale anului se va efectua o reexaminare critică a normelor de consum, pentru a se asigura concordanța lor cu programul tehnic și cu posibilitățile efective ale întreprinderilor constructoare de mașini. În această acțiune vor fi mobilizate cadre de specialiști chemați să reprojeteze produsele care încorporează mult metal. Sarcina lor este de a determina — prin soluții originale — introducerea unor metale care să înlocuiască, într-o măsură mai mare decât pînă acum, metalul, în vederea îmbunătățirii parametrilor tehnici și economici. În același timp vor fi activate stocurile disponibile, prin redarea lor în circuitul de producție. O atenție specială se va acorda de asemenea îmbunătățirii gradului de încărcare a mașinilor-unelte și folosirii potențialului uman. În acest scop, ne concentrăm eforturile spre utilizarea în întregime a capacităților, atât în ce privește mijloacele de producție, cât și în ce privește forța de muncă de care dispunem.

Înfăptuind consecvent și cu spirit de răspundere programul elaborat de partid și guvern, industria constructoare de mașini depune toate eforturile pentru a îndeplini, în cele mai bune condiții, obligațiile pe care și le-a asumat, contribuind astfel, pe măsura capacităților ei, la ridicarea potențialului întregii economii naționale și la lărgirea relațiilor economice externe ale României socialiste.

INDUSTRIA MINIERĂ — SFÎRȘIT ȘI ÎNCEPUT DE AN

de ing. **TRAIAN BÂRSAN**
adjunct al ministrului minelor

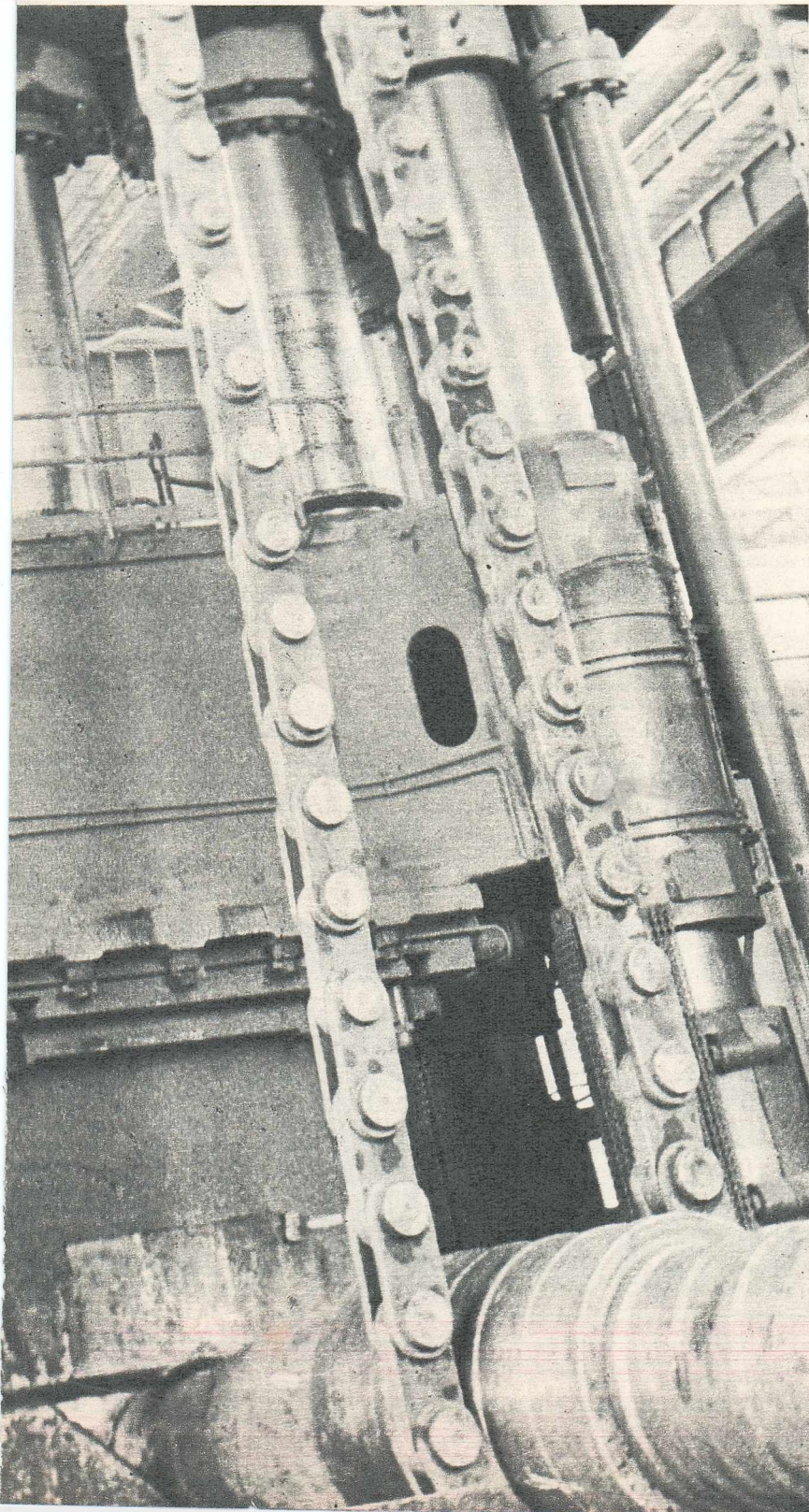
Ne aflăm în pragul unui an nou. Întregul nostru potențial industrial și economic, fără a se opri din mersu-i impetuos, privește o clipă înapoi pentru a-și orienta mai cu temei pașii înainte. Oricît ar părea de seci, cifrele ascund în ele viață, eforturi, realizări, sînt mărturia unor activități și a unor rezultate. Nu e un secret pentru nimeni că industria noastră minieră a descris, între 1951 și 1967, o creștere anuală de 9,7%, obținînd un ritm de 2,5-3 ori mai rapid decît cel de pe plan mondial. Implicit, producția de cărbune a crescut de aproape 4 ori, a minereurilor de fier de peste 7 ori, a minereurilor neferoase de peste 9 ori și de peste 25 ori a substanțelor nemetalifere.

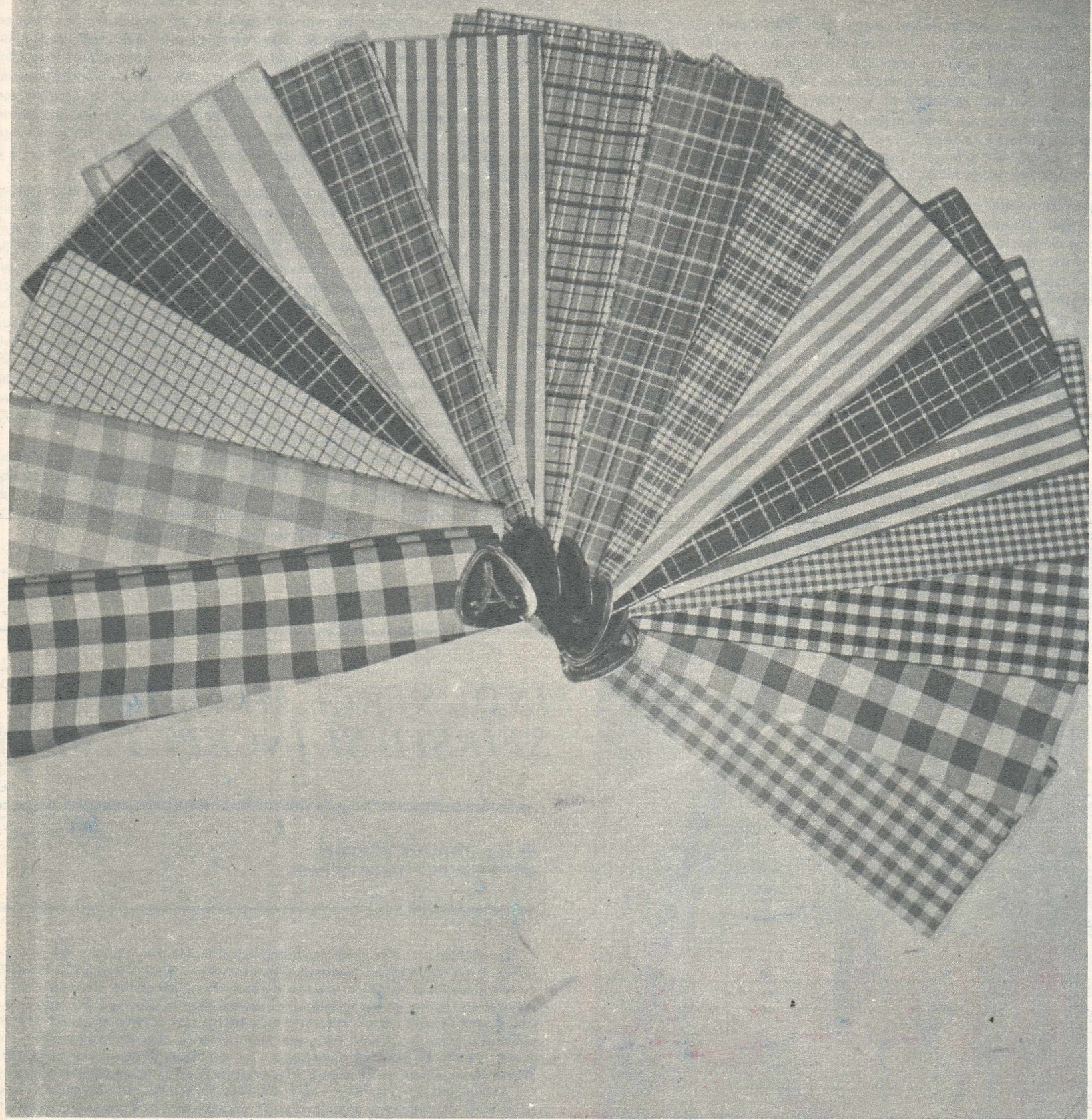
Așadar, industria minieră — care-și desfășoară activitatea în 135 mine, 44 uzine și instalații de preparare, organizate în 41 combinate și întreprinderi grupate în 6 ramuri și subramuri miniere — obține în anul de care ne-am despărțit următoarele realizări: producția globală a fost îndeplinită în proporție de 100,7%, producția marfă vîndută și încasată — sută la sută, beneficiile — în proporție de 100,1%, iar productivitatea muncii planificate a fost depășită cu 2,6%. *Ca o consecință directă a organizării științifice a producției și a muncii, a creșterii productivității muncii și a reducerii consumului de materiale, în acest an industria minieră, pe ansamblul ei, este rentabilă.*

Mi-aș îngădui să mă opresc și asupra unor obiective care merită a fi consemnate. Carierele de lignit, de pildă, din zona de luncă de la Rovinari (Cicani, Gîrla, Beterega și Tismana) sînt prevăzute a fi dotate cu cele mai moderne utilaje de excavare și haldare cunoscute în prezent în tehnica exploatării la zi a cărbunilor. Cariera Cicani a intrat în producție în anul 1967, deși era prevăzută pentru 1968, atingînd parametrii proiectați cu 15 luni înainte de termenul de plan. E gata montarea utilajelor de excavare, haldare și transport la cariera Gîrla, a cărei producție va fi de 2,2 milioane tone. Probele de rodaj și cele tehnologice au și început, cu 6 luni înaintea termenului prevăzut.

La exploatarea Aghiereș din județul Cluj este în curs de construcție o instalație de preparare a nisipurilor caolinoase, cu o capacitate de 1 000 000 tone/an nisip spălat și clasat, 40 000 tone/an caolin și 97 000 tone/an masă caolinoasă, care urmează

(Continuare în pag. 10-11)

AURORA??? — un nume frumos.

Produsele întreprinderii, filaturii și țesătoriei
«**AURORA**» — și mai frumoase.

- Rochii.
- Bluze pentru femei.
- Cămăși bărbățești.
- Țesături pentru copii.

Varietatea sortimentelor, înaltul nivel calitativ, precum și culorile vii sînt unanim apreciate de cumpărători.

I.I.S. «**AURORA**», Calea Rahovei 240, tel. 23.12.40.

'69

'69

ATHÉNÉE

BUCUREȘTI
TEL: 140899
TELEX: 162

RESTAURANT • BRASERIE
NIGHT CLUB ATHÉNÉE
CAFÉ BAR • SNACK BAR
COFETĂRIA „REPUBLICA“

PALACE

UREAZĂ DISTINSEI CLIENTELE TRADIȚIONALUL

La mulți ani!

I
R
V
A

GOSPODINE,
predați sticlele
și borcanele
la magazinele
alimentare și centrele
I. R. V. A.

Veți fi totdeauna elegantă, modernă, îmbrăcându-vă la **ARTA
MODEI**

De curînd deschis, magazinul întreprinderii «ARTA MODEI» din str. Berzei nr. 100 pune la dispoziția cumpărătoarelor ultimele modele de rochii, două piese, pardesiuri, mantouri.

«Îndeplinirea planului celui de-al patrulea an al cincinalului va reprezenta o nouă etapă pe drumul ascendent al poporului nostru spre prosperitate și progres, pe drumul înfloririi României socialiste».

(Din cuvîntarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie a.c.)

PE DRUMUL PROGRESULU NEÎNTRERUPT AL PATRIEI

realizări și perspective la început de an

(Urmare din pag. 5)

a fi dată în funcțiune la sfîrșitul anului 1969. Nisipul spălat și clasat este destinat turnătorilor din țară și altor industrii.

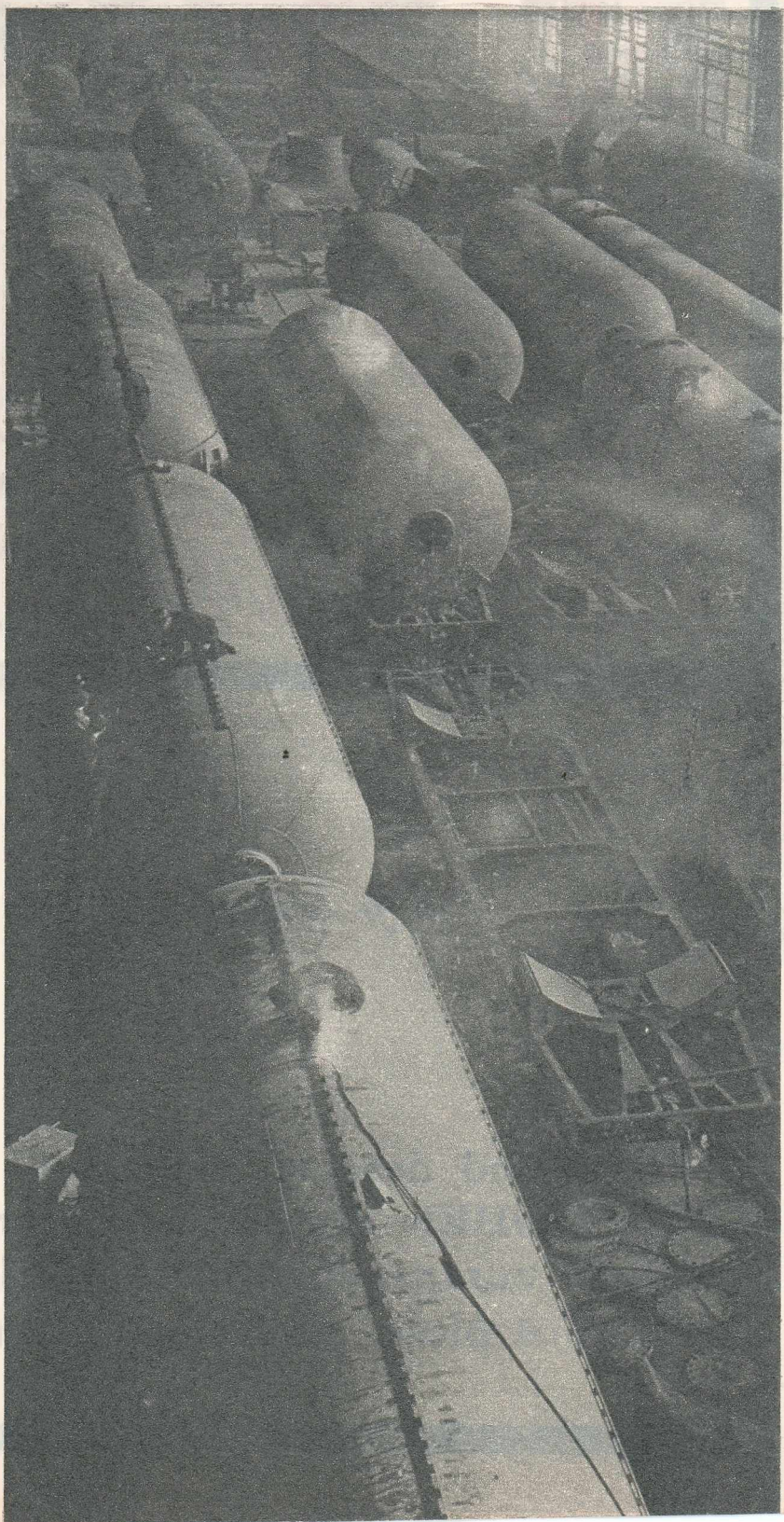
La întreprinderea minieră-Suceava este în curs de construcție o instalație pentru prepararea baritei de la Ostra, cu o capacitate de 145 000 tone/an barită flotată, care urmează a fi dată în funcțiune la sfîrșitul primului semestru al anului 1969, iar pentru exploatarea minieră Zlaști (județul Hunedoara) s-a proiectat și s-a contractat din import o instalație modernă pentru măcinarea și clasarea talcului, cu o capacitate de 40 000 tone/an talc preparat. Instalația va duce la o valorificare superioară prin obținerea de diferite sortimente pentru utilizări industriale și la export. Instalația urmează să fie dată în funcțiune la începutul anului 1970.

În general, pentru dotarea minelor noastre cu utilaje moderne, care sînt fabricate în majoritate în țară, s-au alocat în 1966-1970 fonduri de circa 4,7 miliarde lei. Printre utilajele noi, asimilate în țară în ultimul an, amintesc mașina de torcretat galerii, sondezele electrohidraulice, locomotiva diesel de mină, mașina de încărcat cu siloz pneumatică, pompe miniere diferite, redresoare cu siliciu, intrerupătoare, antigrisutoare și altele. În anii următori se vor construi, cu concursul uzinelor constructoare de mașini, precum și cu al atelierelor și uzinelor proprii, o serie de utilaje importante: ciocane perforatoare pentru roci dure, stîlpi hidraulici de abataj, mașini de extracție, locomotive electrice de mină și altele, care vor duce la o economie de fonduri la import de aproximativ 31 milioane lei valută în cincinal.

Și acum să precizăm pe scurt și sarcinile pentru 1969: producția globală — cu circa 500 milioane lei mai mare decît în 1968, investiții — 2,7 miliarde lei și beneficii de 347 milioane lei față de 179 milioane lei în 1968. Totodată se va obține o creștere a productivității muncii de aproape 4% și o reducere a prețului de cost de circa 2%. Investițiile alocate pentru 1969 vor permite realizarea noilor capacități și punerea în valoare a unor noi zăcăminte. Potrivit indicațiilor conducerii de partid și de stat, de pildă, privind asigurarea valorificării superioare a lemnului, s-a hotărît înlocuirea unei părți din combustibilul necesar consumului domestic din fondul Ministerului Economiei Forestiere cu combustibil bazat pe cărbuni. În acest sens s-a inițiat un vast program de cercetări și experimentări încă din 1960. Un prim rezultat: Fabrica de brichete cu liant de la Coroiești, din Valea Jiului. Concepută pentru a folosi ca materie primă cărbuni spălați, construcția fabricii este în curs, urmînd să intre în funcțiune cu întreaga capacitate (600 000 tone/an) în anul 1970. Sînt de asemenea în curs de elaborare proiectele a două fabrici de brichete din lignit și anume: una de 460 000 tone/an brichete la Cîmpulung și alta de 440 000 tone/an brichete la Căpeni, care vor asigura o valorificare superioară a lignitului din bazinele respective și vor pune la dispoziția populației importante cantități de combustibil.

Lucrătorii din industria minieră sînt pe deplin conștienți că îndeplinirea planului celui de-al patrulea an al cincinalului va reprezenta o nouă treaptă pe drumul ascendent al poporului nostru spre prosperitate și progres, făcînd totul pentru a-și îndeplini sarcinile.

În următorii ani, numeroase utilaje chimice vor fi produse de către întreprinderile bucureștene, economisindu-se în felul acesta un important fond valutar. „Am stabilit — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința organizației de partid a municipiului București — ca unele utilaje chimice care erau prevăzute să le importăm — în sumă de 400 milioane lei valută — să fie produse în țară; mi se pare că aproape toate se vor produce la București, la «Grivița roșie»“

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE ALE INDUSTRIEI UȘOARE

de ing. ION CRĂCIUN
adjunct al ministrului industriei ușoare

Preocupați în tot timpul anului de a-și îndeplini sarcinile de plan în mod ritmic, lucrătorii din sectorul industriei ușoare întâmpină încheierea anului calendaristic cu simțământul datoriei îndeplinite: planul de stat pe 1968 a fost realizat cu 4 zile mai devreme și cu o producție suplimentară de bunuri de consum în valoare de 3 200 milioane lei față de prevederile inițiale ale cincinalului pentru acest an. Amintesc angajamentul ministerului nostru de a asigura, în cadrul planului cincinal, o producție suplimentară de 11 miliarde lei; la sfârșitul primilor trei ani, producția peste prevederile planului valorează 7 miliarde lei, asigurându-se astfel condițiile pentru îndeplinirea angajamentului.

Anul 1968 a fost pentru noi un an de vîrf în ce privește valoarea investițiilor. Cu toate acestea, planul de investiții a fost depășit cu peste 110 milioane lei.

Au fost date în funcțiune noi întreprinderi, ca Fabrica de tricotate tip lînă din București, Topitoria de in-Ulmeni, primele capacități la țesătoria de mătase «Victoria» din Iași, Filatura de bumbac din Oltenița ș.a. De asemenea, continuă dezvoltarea

Prin folosirea de noi materii prime, gama noastră de sortimente s-a lărgit în acest an cu articole de corsetărie din fire elastomere, țesături din fibre polinozice, confecții din țesături și tricoturi cașerate pe folii de poliuretan, mochete și covoare tip TUFTING și multe altele.

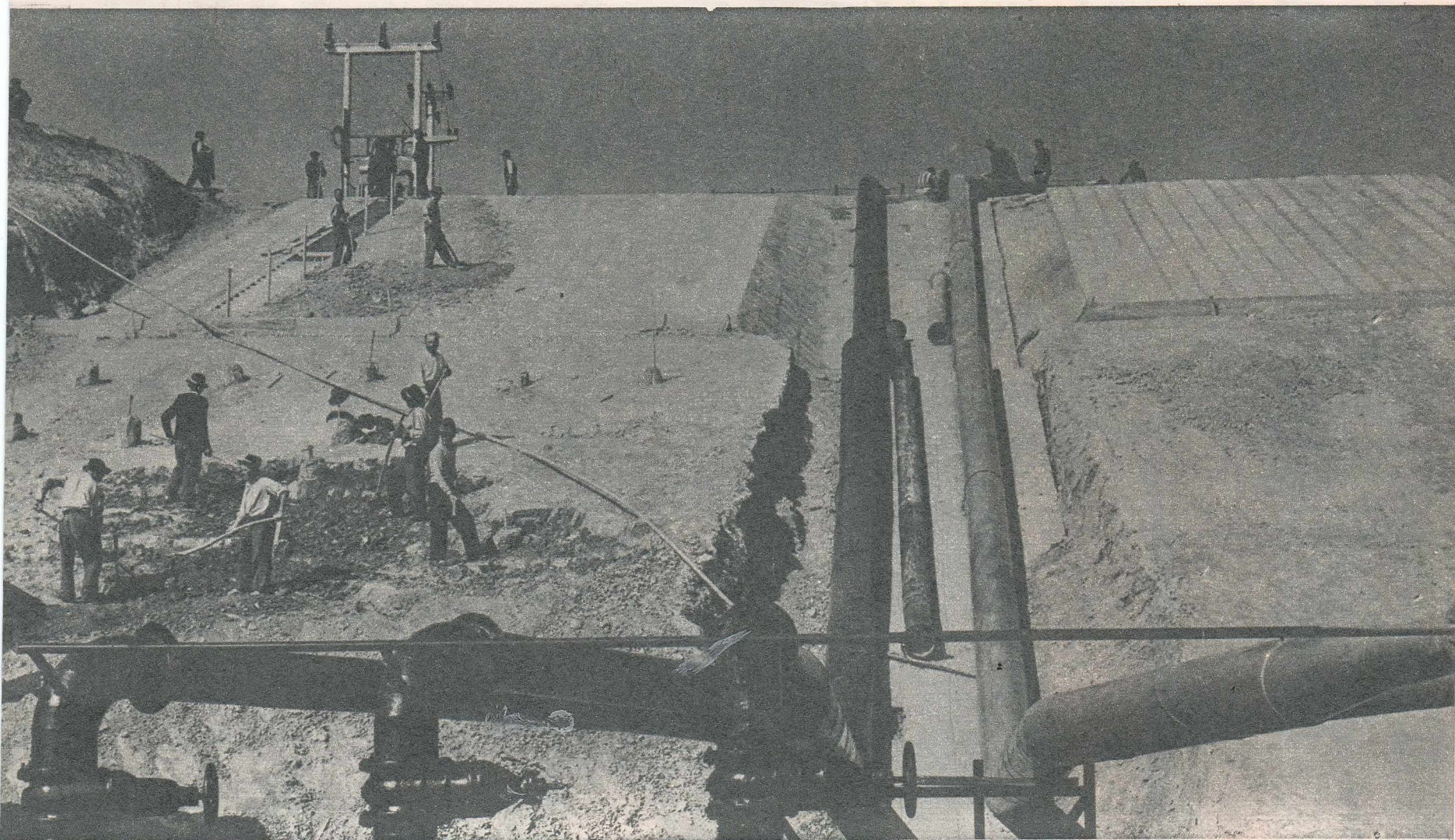
Anul viitor vom urmări, în mod special, creșterea producției la articolele cel mai mult solicitate: tricotate din fire sintetice, confecții din țesături de tergal, covoare, perdele, articole de sticlărie pentru menaj, produse destinate adolescenților și copiilor etc.

În domeniul investițiilor vom fi preocupați de a realiza planul ce ne revine, în valoare de 2,6 miliarde lei. Concomitent, vom continua sistemul dotării unei bune părți a noilor capacități de producție cu utilaje realizate în întreprinderile proprii, degrevînd astfel sarcinile Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini și Importul.

Pe de altă parte, obținem creșteri la îndeplinirea planului de export: o creștere de 164% raportată la anul 1965, în loc de 52% cît fusese planificat. Produsele noastre sînt vîndute în 68 de țări.

Vom urmări și în continuare, cu deosebită grijă, valorificarea superioară a materiilor prime și folosirea pe scară largă a materiilor prime indigene. Pentru aceasta, vom conlucra strîns cu furnizorii noștri, în primul rînd Ministerul Industriei Chimice și Consiliul Superior al Agriculturii, în vederea lărgirii bazei de materii prime și a îmbunătățirii calității materialelor pe care aceștia ni le livrează. Concret, mă refer la firele și fibrele sintetice, la lînă și la firele de mătase naturală.

Anul 1969, anul celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei, anul în care ne vom pregăti pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R., este în același timp și un an hotărîtor pentru realizarea planului cincinal. Sîntem hotărîți să justificăm și prin munca viitoare aprecierea pozitivă făcută industriei ușoare de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie 1968.

întreprinderilor existente, prin înlocuirea vechilor mașini cu utilaje moderne, prin construirea de noi secții. În acest an au fost date în funcțiune noi capacități de producție la întreprinderile «Textila»-Pitești, «Libertatea»-Sibiu, «8 Mai» din Piatra Neamț, «1 Septembrie» din Satu Mare ș.a.

Concomitent, a existat o deosebită preocupare pentru folosirea rațională și cît mai completă a capacităților de producție existente.

Toate acestea nu constituie preocupări în sine. Ele trebuie privite prin prisma rezultatului ultim al eforturilor noastre — producția și economicitatea ei. Aspectul cantitativ a fost ilustrat mai sus. Vreau să menționez că în centrul atenției noastre a stat îmbunătățirea continuă a calității produselor și diversificarea sortimentelor, cerințe legate, la rîndul lor, de valorificarea superioară a materiei prime. Un rol important în rezolvarea acestor probleme l-au avut institutele de cercetări ale ministerului nostru și laboratoarele uzinale, antrenate din plin în acțiunea de realizare a unor produse cît mai valoroase din punct de vedere economic.

Problema ridicării calității produselor a fost soluționată și prin extinderea procedeelor tehnologice moderne. Mă refer în special la vopsirea sub presiune a fibrelor sintetice, umidificarea și anticontractarea țesăturilor de lînă fină, vaporizarea în două faze a articolelor imprimate cu diferiți coloranți și altele.

Pentru nevoile agriculturii se va cheltui în 1969, de la buget și din resursele proprii ale unităților de stat și cooperatiste, suma de 15,5 miliarde lei, ceea ce va contribui la dezvoltarea bazei tehnico-materiale a unităților de stat și cooperatiste din agricultură, la realizarea unor producții sporite.

În fotografie, aspect de la lucrările de instalare a stației de pompare a C.A.P.-Mănăstirea, Oltenița.

ORA
CELESTA
MUGUR
CRISTANA
șesături imprimate
TERCOT VUCOVA
TERCOT LUX
TERCOT ORESTE
șesături uni
SAMFORIZATE
(oricît le-ai spăla,
păstrează
aceeași dimensiune)

PENTRU
FARMEC
MODERN
AL ȚINUT
ARTICOLE
DIN BUMBA
SAU BUMBA
ÎN AMESTEC
CU FIBRE
DE POLIESTER,
ÎN CULORI
ȘI DESENE
VARIATE,
PRODUCE
ÎNTREPRINDEREA
TEXTILĂ
«DACIA»

BUCUREȘTI

FOTOPRES '68

Iată-ne deci acum, la sfârșit de an, răsfoind din nou împreună, potrivit unei tradiții statornicite, albumul cu fotografiile care s-au impus atenției în decursul lui 1968. Firește, spațiul restrâns nu ne permite să le reproducem pe toate câte am fi dorit. Alte multe au fost publicate de-a lungul anului în revista noastră.

▲ Spectaculoasa fotografie redă elocvent amploarea consecințelor catastrofalelor inundații care s-au abătut în acest an asupra Angliei — ca de altfel și asupra altor țări, ca India, Italia...

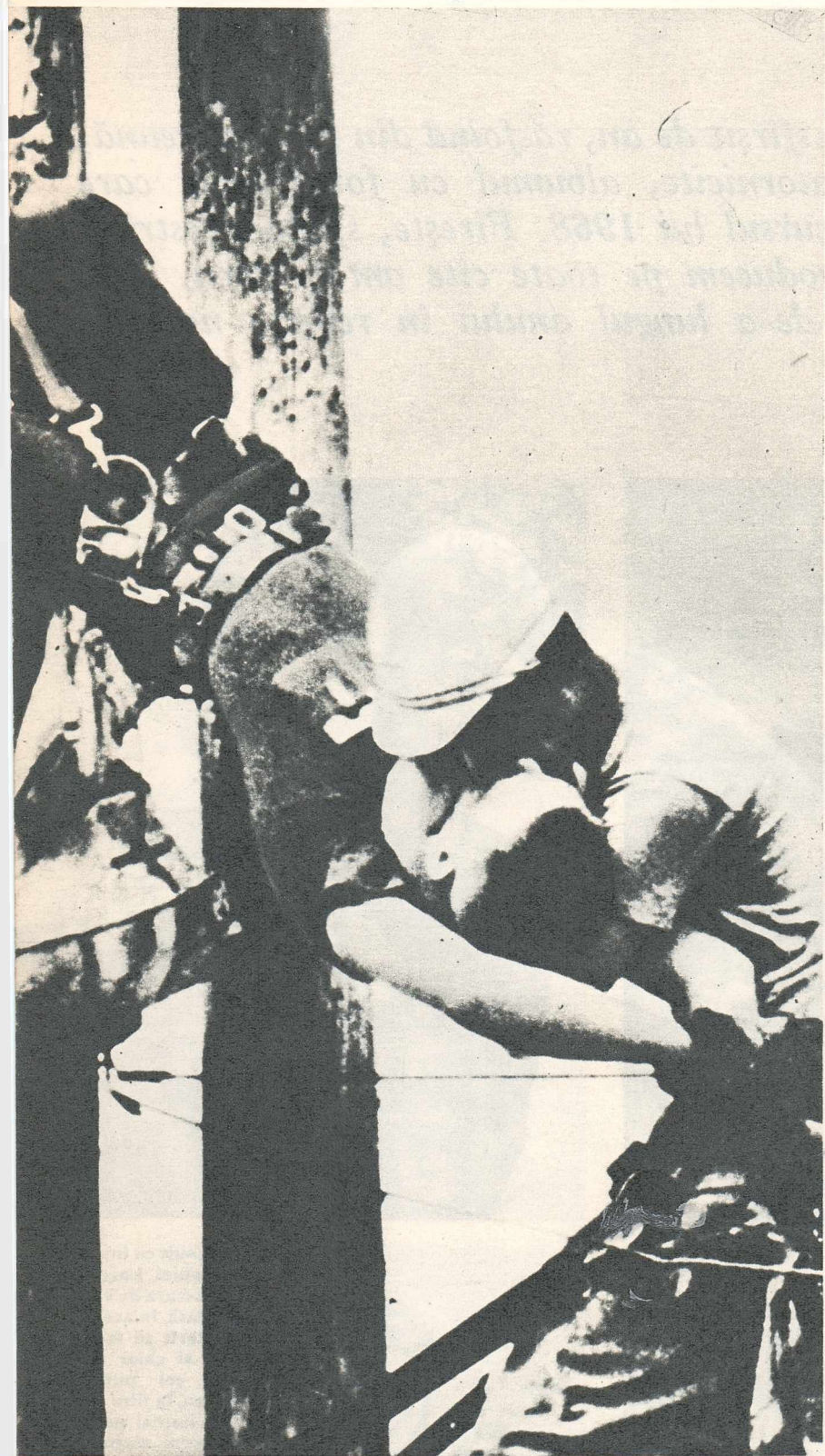

▲ V-ați obișnuit cu imaginea Sophiei Loren doar în postura de vedetă. Ea însă, în acest an, a hotărât să facă totul — și chiar să renunțe, cel puțin momentan, la film — numai și numai pentru a deveni mamă. Dar când ești o asemenea celebritate, chiar și dacă ai vrea tot n-ai putea scăpa de «publicitatea» făcută de fotoreporteri...

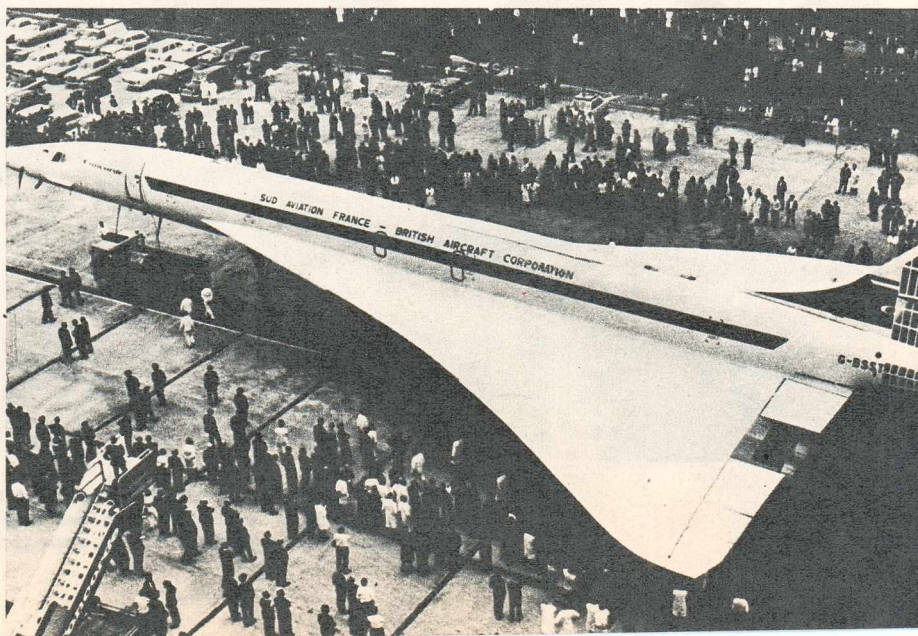
▲ «Uluitoarea săritură a româncei Viscopoleanu» a fost aproape nelipsită din fotoreportajele consacrate Jocurilor Olimpice din Mexic — ilustrare vie a strălucitei performanțe.

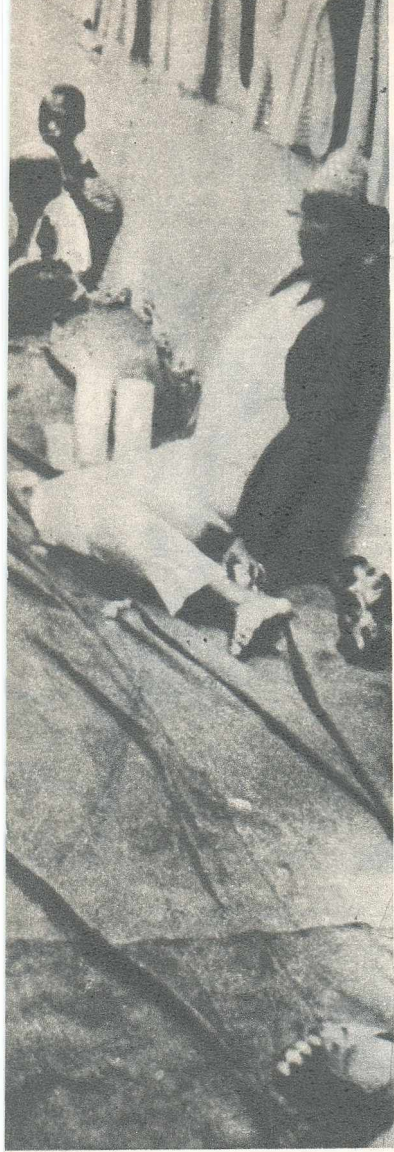
«Sărutul vieții» a fost intitulată această imagine, publicată la începutul anului mai întâi în «Jacksonville Journal» și apoi în presa mondială, în urma acordării Premiului Pulitzer autorului ei, italo-americanul Rocco Morabito, fapt ce o consacră drept «cea mai bună fotografie a anului». Fotografia înfățișează încercările unui lucrător de la rețelele de înaltă tensiune din S.U.A. de a-l readuce la viață pe colegul său electrocutat.

Publicând această imagine zguduitoare, o serie de reviste au intitulat-o «drumul speranței». Dintre nenumăratele victime ale dramei białe, prea puține au cunoscut însă acest drum.

Cercurilor de presă, apariția publică, în 1968, a exemplarelor 001 (în Franța) și 002 (în Anglia) ale avioanelor «Concorde», realizate în comun de industriile aviatice ale celor două țări, le-a oferit, în sfârșit, ocazia să vorbească despre o antantă «concordială». Căci nu constituie un secret pentru nimeni faptul că nu de puține ori în cursul aceluiași an observatorii au fost nevoiți să amintească numai aspecte diametral opuse unei înțelegeri cordiale...

Calamitățile naturale n-au lipsit nici în acest an, adăugându-se micilor sau marilor neazuri ale locuitorilor din diferite colțuri ale bătrânei Terra. Dezolanta imagine, surprinsă de obiectivul aparatului după cutremurul din Sicilia, e o dureroasă invitație la meditație...

An fără evenimente cosmice? Imposibil. Iar cu zborurile celor trei cosmonauți americani — Donn Eisele, Walter Schirra, Walter Cunningham, la bordul lui «Apollo-7» (fotografia din stînga), și al colonelului Gheorghi Timofeevici Beregovoi (fotografia din dreapta), cu nava cosmică sovietică «Soiuz-3», se pare că au fost întreprinși pași serioși înainte în cursa spre Lună.

Ilustrînd la modul simplu, obișnuit, răspunsul populației cehoslovace la apelul de creare a Fondului pentru sprijinirea republicii, fotografia de față și-a cîștigat locul în paginile presei tocmai pentru că degajă grăitor sentimentul patriotismului înflăcărat al acestui popor.

Dary na
ZLATÝ FOND REPUBLIKY
(pokladna č. 37)

pondělí - pátek	od 7.30	do 17.00
sobota	od 7.30	do 13.00
neděle	od 8.30	do 13.00

APOLLO-8 - SECUNDELE CRUCIALE

Trei cosmonauți americani au atins pentru prima oară o altitudine de peste 350 000 km, au ocolit Luna de 10 ori de la aproximativ 111 km distanță, au bătut de 250 de ori recordul de înălțime existent pînă la ei.

Trioul care și-a asumat misiunea de a înconjura Luna pentru a deschide drum primei aselenizări este format din pămînteni cu virtuți nu numai... tehnice. Frank Borman, comandantul expediției, este licențiat în științe și inginer de aeronautică. Profesor de termodinamică și mecanica fluidelor în 1957, el a absolvit în 1960 Școala aerospațială a piloților de încercare. James Lovell este și el licențiat în științe și a participat împreună cu Borman la unul dintre zborurile programului «Gemini». William Anders este diplomat al Academiei navale și inginer atomist.

Cabina «Apollo-8» n-a putut oferi pasagerilor săi decît un spațiu de 5,67 mc, față de 9 mc cît au ultimele cabine sovietice de tip «Soiuz». Nu prea comodă pentru un zbor de șapte zile, ea s-a dovedit totuși un adăpost sigur împotriva primejdiilor inerente: lipsa atmosferei, imponderabilitatea, radiațiile solare nocive, micrometeorii, temperaturile extreme. Pentru această expediție cei trei cosmonauți au avut la dispoziție sistemele de bord compuse din 2 milioane de piese și cele 47 de motoare de propulsie, ghidaj și control al orientării. Pentru momentul extrem de periculos al reintrării în atmosferă, cabina a fost prevăzută cu un scut de protecție termică împotriva asaltului celor 2 750°C.

Urmărit de enormul aparat uman și tehnic de la Centrul de control Houston (Texas), de cele 14 stații de ascultare răspindite în diferite colțuri ale globului, de stațiile de radio și televiziune și de sute de milioane de oameni din lumea întreagă, zborul apollonauților a avut o serie de momente deosebit de critice, hotărtoare pentru soarta lor și pentru succesul expediției.

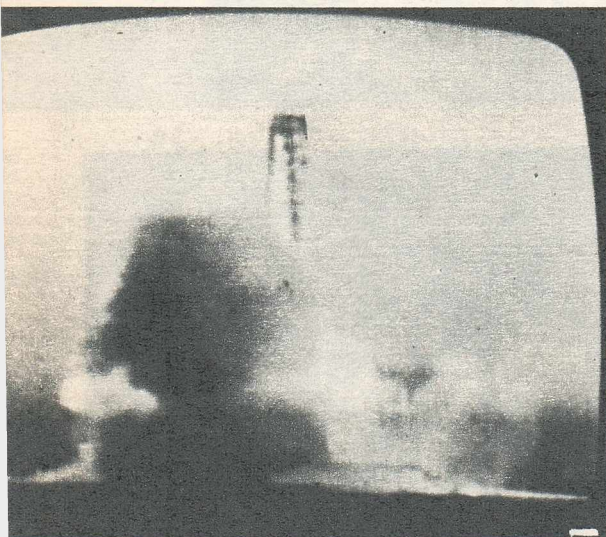
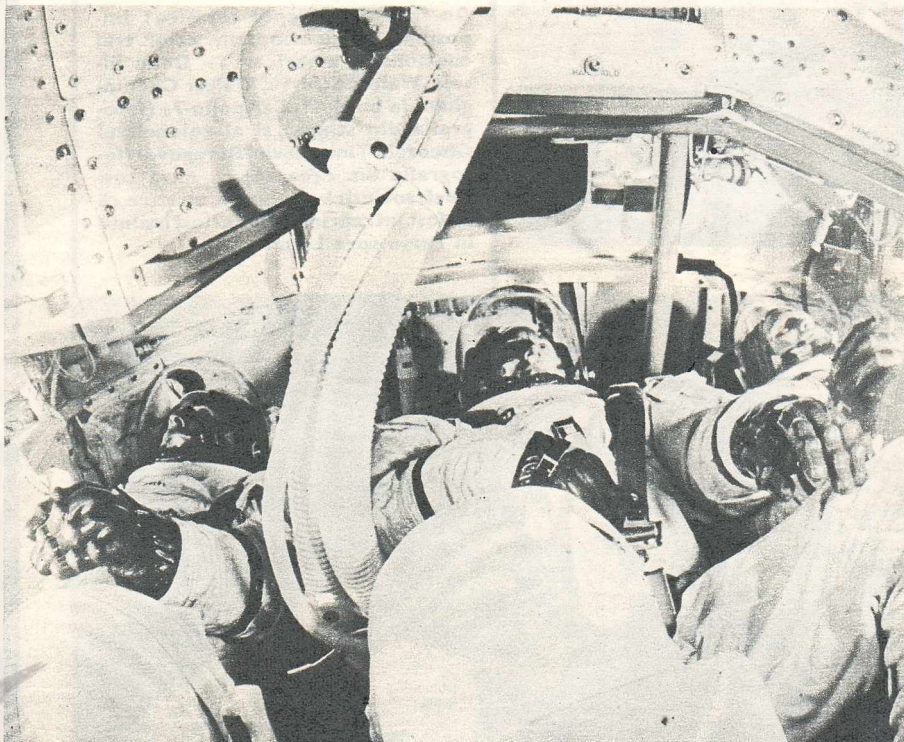
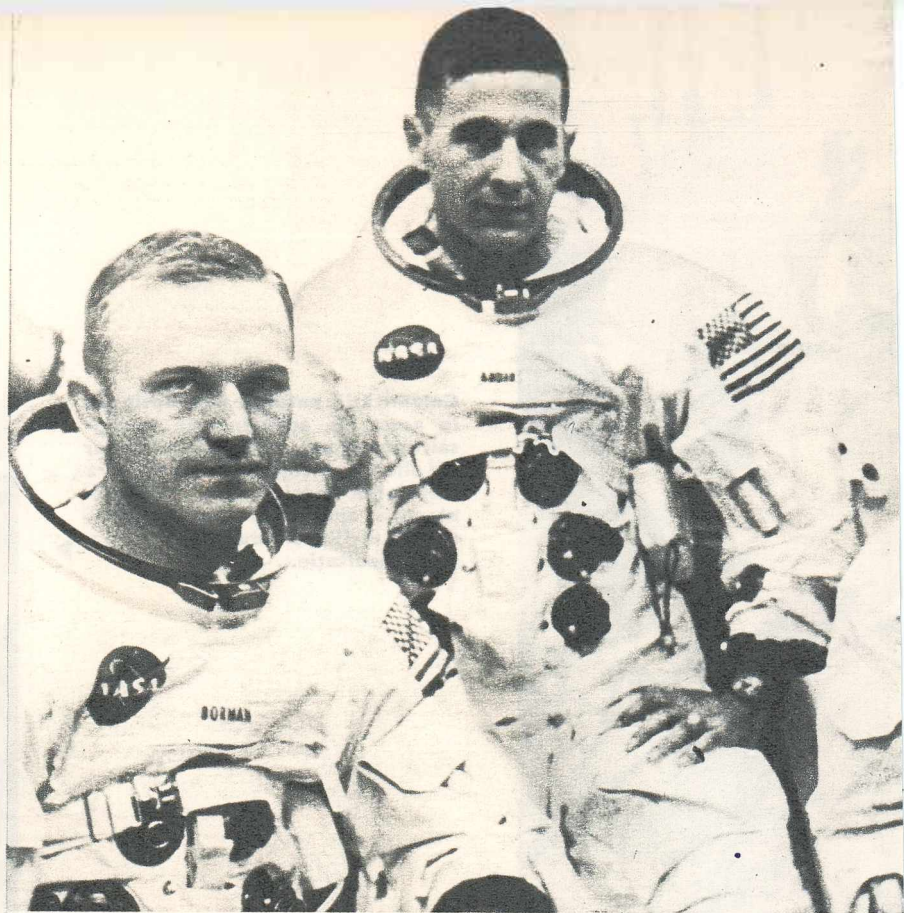
Simbătă 21.XII, ora 17,42^m. «Apollo-8» a reușit să se desprindă din chingile gravitației, abandonînd cea de-a treia treaptă a lui «Saturn».

Marți 24.XII, ora 12,08^m. «Apollo-8» a intrat cu mare precizie pe orbita eliptică provizorie în jurul Lunii. În aceeași zi, la ora 16,21, după două revoluții asemănătoare, nava s-a stabilizat pe orbita circumlunară. Momente de entuziasm la Houston. De la 111 km depărtare de Lună, cea mai uluitoare transmisiune de televiziune din spațiul cosmic.

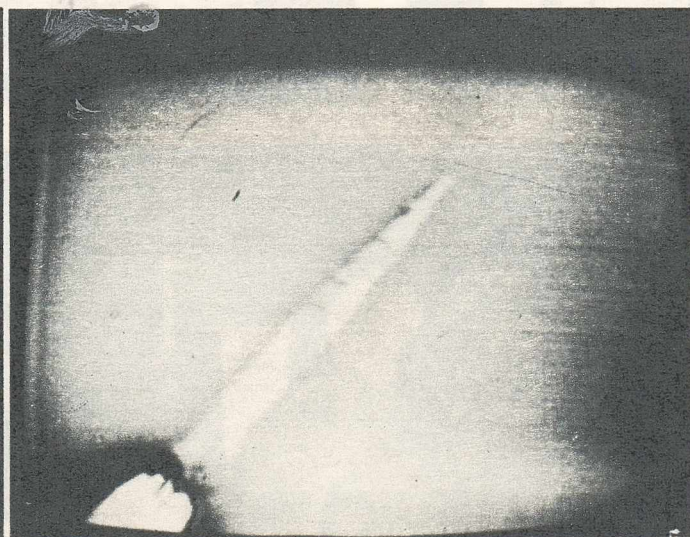
Miercuri 25.XII, ora 8,06^m. Este depășit alt moment dintre cele mai critice: cabina se desprinde din orbita circumlunară, luînd calea înapoierii spre Pămînt.

Retrospectiva acestor momente cruciale n-a putut fi încheiată, în momentul intrării revistei noastre la tipar cursa înapoierii lui «Apollo-8» fiind încă în plină desfășurare. Dar cititorii noștri, care au urmărit-o tot timpul, cunosc, la apariția «Flacării», și ultima ei secvență.

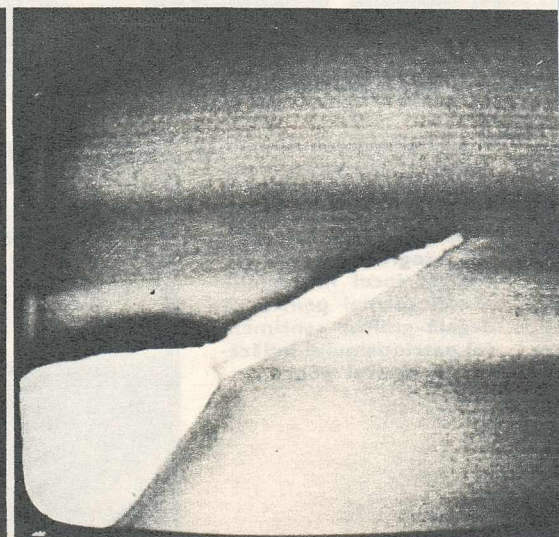
S. MAXIMILIAN

1

2

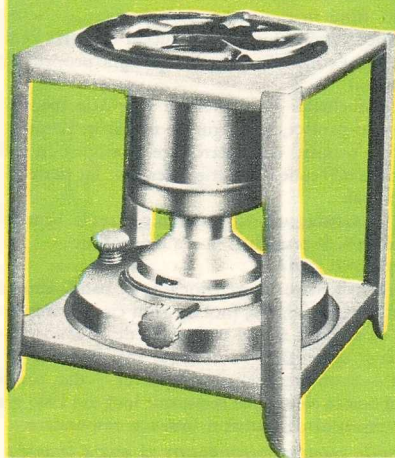
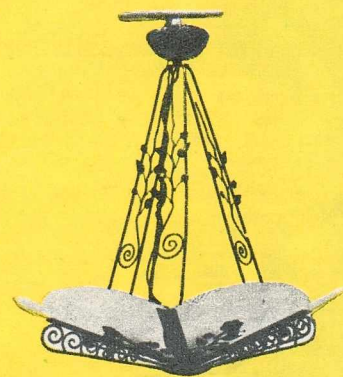
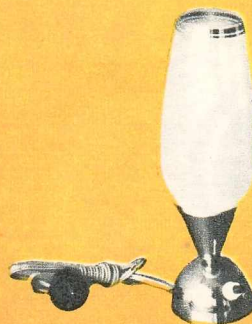
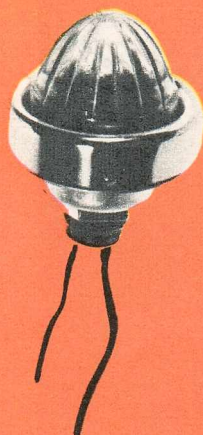
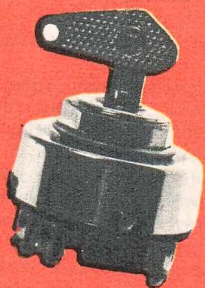
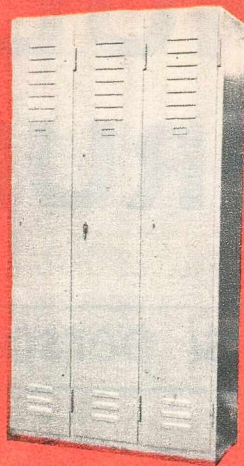

3

Metalurgica

ȘOSEAUA IANULUI NR. 48
SECTOR 3 BUCUREȘTI
TEL. 35.14.14; 35.44.83

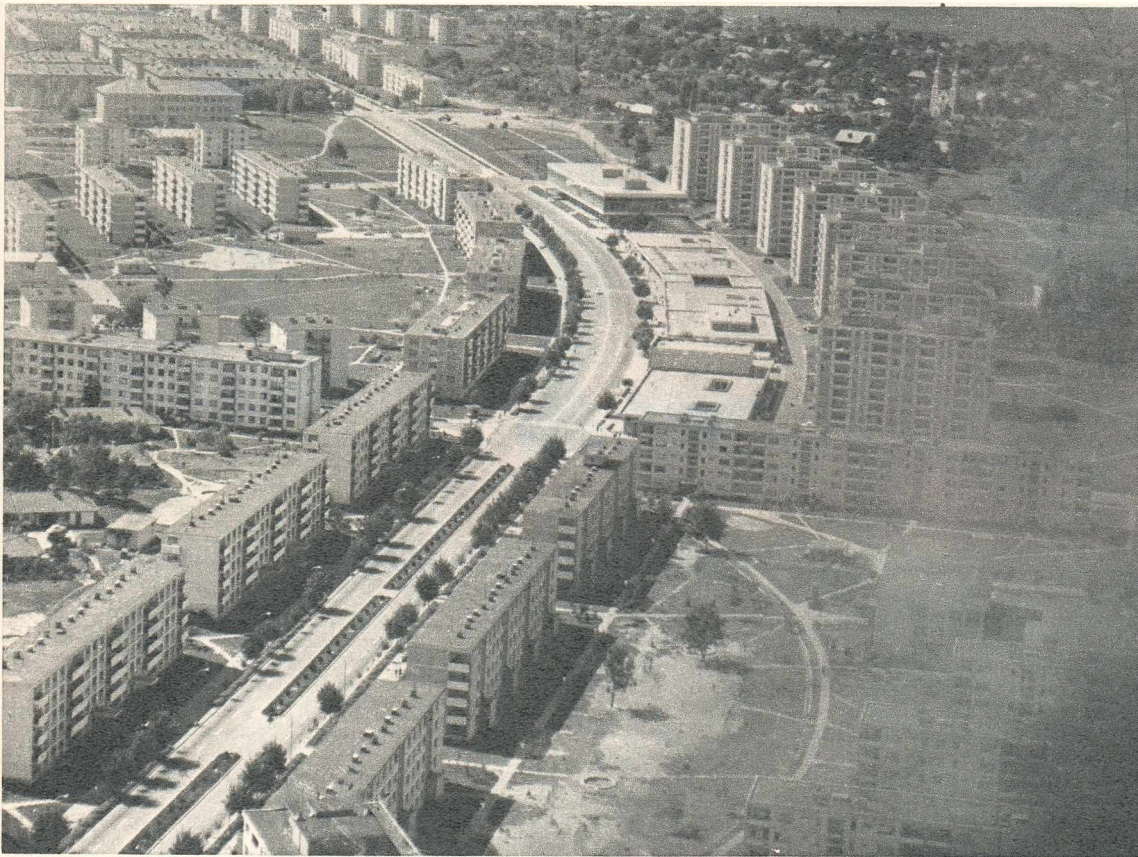
*Produce
și pune în vânzare
prin magazinele
comerțului de stat
și cooperatist:*

- DULAPURI METALICE pentru acte;
dulapuri metalice vestiare — 1, 2, 3 compartimente pentru haine;
dulapuri metalice pentru scule;
roabe metalice cu roți metalice și roți pe pneuri.
- PIESE PENTRU AUTO:
lentile reflexie;
lămpi stop;
lame și brațe ștergător parbriz;
cleme pentru lame acumulatori;
prize, ștechere cu 7 poli;
cutii siguranțe;
comutator cu cheie;
broaște contact;
întrerupător lumină.
- LĂMPI PLAFONIERĂ.
- ARTICOLE DE PODOABE DIN GABLONZ (la magazinele «Bijuteria»).
- VASE DIN ALUMINIU pentru gospodărie.
- ARTICOLE DE LIBRĂRIE.

PE DRUMUL PROGRESULU NEÎNTRERUPT AL PATRIEI

realizări și perspective la început de an

În 1966-1968 s-au dat în folosință peste 155 000 apartamente, ceea ce a creat posibilitatea ca peste 500 000 persoane să se mute în locuințe noi.

un an bun

de vorbă cu
profesorul universitar
Edmond NICOLAU

— Ce evenimente deosebite pe plan științific au marcat pentru dv. anul 1968?

— Anul care s-a încheiat a fost rodnic pentru mine. Am avut condiții mai bune ca în alți ani pentru a mă consacra cercetării pur științifice; cartea mea «Introducere în cibernetică» a apărut în trei țări; am participat la o foarte interesantă conferință internațională de bionică. Conferința a marcat o etapă importantă în dezvoltarea acestei tinere ramuri a ciberneticii care, printre altele, se preocupă de pasionanta problemă a modelării cibernetice a fenomenelor vieții.

„metalurgica“ după 5 ani

— Trecerea de la un an calendaristic la altul ne obligă la o privire înapoi, o privire-bilanț, și la o altă înainte, o privire-perspectivă. Anul vechi, 1968, vă face — cumva — să priviți înapoi... cu minie? Sau dimpotrivă?

— Întrebarea este dură, dar ne convine. Anul 1968 pentru uzina «Metalurgica» — Iași a fost un an al împlinirilor — răspunde tov. ing. VASILE BRĂNIȘTEANU. Un an pe care — de parte de orice minie — nu-l putem privi decit cu simpatie și

— Dar despre cercetarea științifică la Politehnica din București, în sectorul dv. de activitate, ce ne puteți spune?

— În anul trecut s-au realizat la noi, la Institutul politehnic din București, două obiective importante.

Automatul care recunoaște litere și cifre poate deschide perspective interesante în culegerea automată a textelor în tipografie.

Elaborarea teoriei unui nou tip de sistem automat adaptativ, cu performanțe superioare tuturor sistemelor similare cunoscute în literatura științifică internațională, își poate găsi mari aplicații în conducerea sistemelor automate complexe din industrie, de exemplu o linie tehnologică.

Este o realizare care răspunde prin potențele ei aplicative dezideratului major subliniat și la recenta Plenară a C.C. al P.C.R.: legarea cercetării științifice de producție.

Pe scurt, 1968 a fost un an bun...

satisfacție. Spre deosebire de anul precedent, în 1968 uzina, colectivul ei, a depășit pragul parametrilor proiectați în sectorul de țevi, chiar din primele zile. În privința diversificării producției, numai în acest an am asimilat 160 de noi tipo-dimensiuni de profiluri și 45 tipo-dimensiuni de țevi, reușind să satisfacem cererea tot mai mare și tot mai variată a beneficiarilor. În sfârșit, anul 1968 a constituit pentru noi anul rentabilizării totale, bilanțul lui se soldează cu un beneficiu de circa 7 milioane lei peste plan. Cred că v-am dat un indicator sintetic concludent.

— Ne-ar interesa o surpriză, o inițiativă, un efort concret de gândire creatoare care să vă aparțină în exclusivitate.

— În 1968, uzina noastră a început să producă profiluri lami-

nate — subliniez — la rece și cu pereți cât mai subțiri. Am generat astfel o masivă economie de metal, mai precis, o economie de 15—20% față de cantitatea de metal necesară pentru laminarea profilurilor la cald. Și aceasta, fără a diminua domeniul de utilizare sau caracteristicile profilurilor.

— În 1968 s-a înființat și în uzina dv. un comitet de direcție. S-a dovedit folositor?

— Fără îndoială, rezultatele pe care le-am obținut sînt și rodul muncii de conducere în colectiv. În jumătatea a doua a anului deci, o dată cu înființarea acestui comitet, am realizat o producție de țevi și profiluri, peste plan, de 2 200 tone.

— Sfirșitul anului 1968 marchează împlinirea a 5 ani de ființă și activitate a uzinei dv. S-au eliminat dificultățile începutului? Sau mai persistă? Colectivul de muncitori s-a omogenizat? Sau aceasta continuă să fie o problemă?

— Am reușit să lăsăm în urmă greutățile inerente oricărui început. Putem afirma că ne-am însușit și sîntem stăpîni pe procesul tehnologic. În Moldova s-ar fi putut, poate, vorbi despre orice îndeletnicire, numai despre metalurgie nu. Avem azi un colectiv format mai mult din oameni ai locului, temeinic inițiați în tainele meseriei. O școală profesională, pe care cu ceva strădanii am reușit să o înființăm și organizăm, face ca pe viitor să nu mai existe pentru noi o problemă a cadrelor calificate.

— Și acum, anul 1969. Ce proiecte și ambiții i-ați dedicat? Sau cu ce se va deosebi, în ceea ce vă privește, 1969 de 1968?

— Îngăduiți-mi un răspuns ingineresc, laconic și pe puncte:

1. Sporirea eficienței cu 5% peste parametrii proiectați în toate sectoarele — cu cheltuieli minime.

2. O autoutilare masivă, pentru a realiza o reducere la capitolul investiții. Practic, fiind mari consumatori de piese de schimb și scule tehnologice, vrem să ni le producem singuri. Pentru această finalitate am și construit un atelier mecanic propriu. Am redus astfel importul.

3. Dezvoltarea nucleului de atelier de tâmplărie mecanică, inițial neprevăzut în proiect, dar cerut de necesități pe parcurs și înființat cu forțe proprii, dezvoltare care să asigure în 1969 o producție de circa 800 tone tâmplărie mecanică. Iar peste 2—3 ani, 6 000 tone anual.

4. În general, să satisfacem mai economic cererile beneficiarilor, atât la producția de țevi cât și la cea de profiluri.

— 1969 vă produce și griji?

— Una singură, însă mare: aprovizionarea cu bandă laminată la cald. E o problemă de familie, încă nu știm cât de complet și prompt ne vor ajuta frații noștri mai mari de la Hunedoara. Pînă acum am avut dificultăți. Teoretic, ar mai fi și alte griji, cele permanente — cantitatea, calitatea, exportul — dar, practic, pentru colectivul nostru ele nu mai constituie încă din 1968 griji, iar în privința viitorului ne asumăm întreaga răspundere.

* Așa stînd lucrurile, redacția revistei noastre vă urează la anul și la o bună aprovizionare cu benzi laminate la cald.

nu numai la micene

convorbire cu
Vasile CANARACHE,
directorul Muzeului de arheologie
din Constanța

L-am întrebat pe tov. Vasile Canarache cum a decurs activitatea muzeului în cursul anului 1968, la care el ne-a răspuns:

— 400 de mii de vizitatori atestă interesul turiștilor români și străini față de exponatele aflate în muzeul nostru. Acest rezultat ne face să credem — dacă ținem seama de noile descoperiri arheologice care vor îmbogăți tezaurul muzeistic existent — că în anul acesta interesul publicului va spori. La aceasta va contribui și noul mozaic de la Mangalia dezvelit, prin săpături, în anul 1968.

— Care este programul de lucrări pe anul 1969?

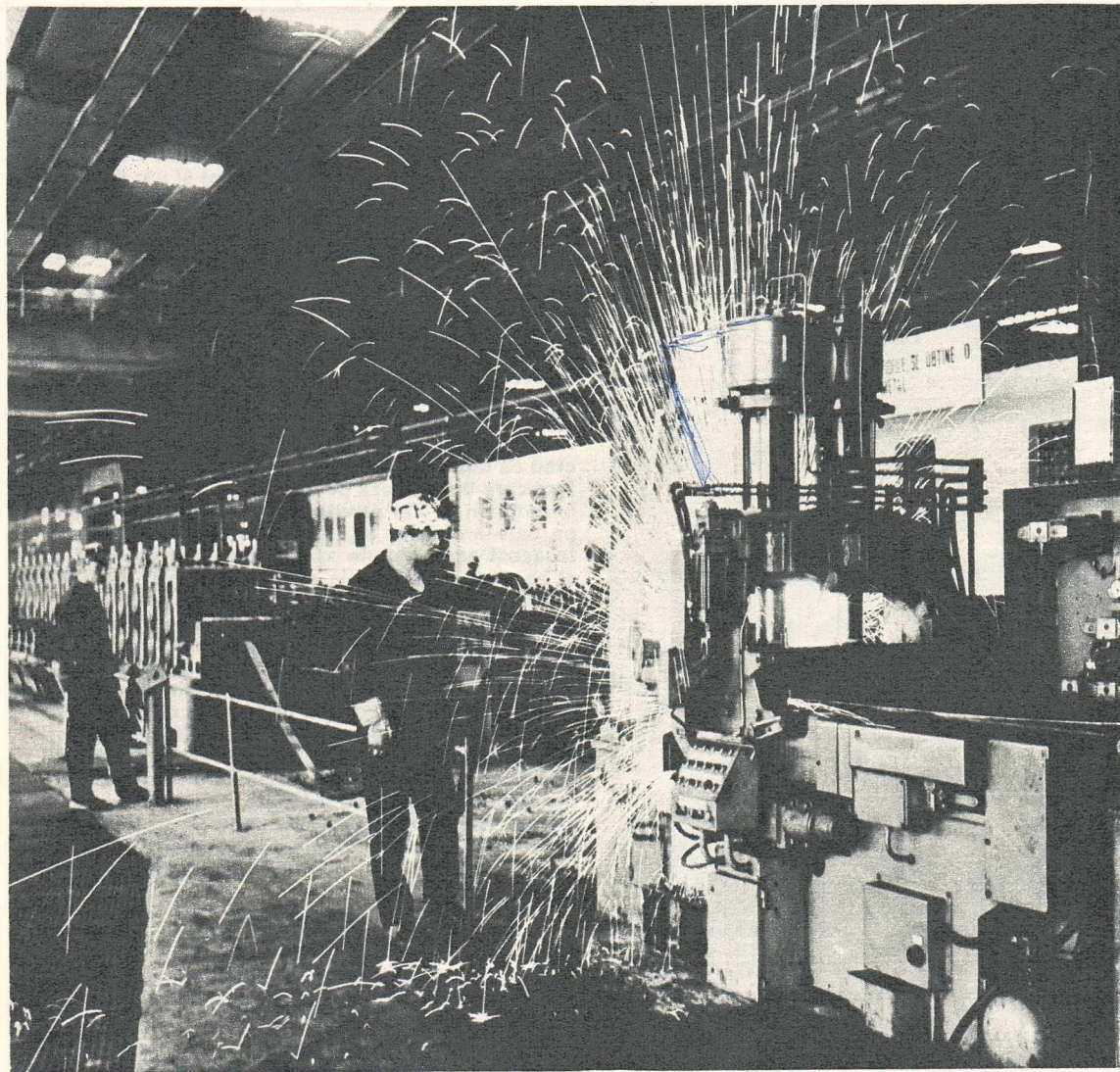
— Vom avea foarte multe de făcut, pentru că nu este zi să nu scoatem la iveală noi piese de cultură elenistică și romană, cu o vechime de 2000 și mai bine de ani — vestigii identificate deja de prospectorii noștri. Lucrăm acum la catacombele care se întind de la poalele mozaicului, sub Piața Independenței din

Constanța, pînă la Plaja Muncitorului. Actualmente s-au luat măsuri pentru evacuarea apei din aceste subterane, spre a le scoate la iveală.

O serie întreagă de lucrări diverse continuă pe tot litoralul, în provincia transdanubiană, și este cert că ele vor duce la descoperirea de noi piese arheologice care, bineînțeles, vor fi expuse în muzeu.

La Basarabi sînt aproape terminate lucrările — preluat de către Academie — de la bisericile rupestre din Dealul de Cretă. În ce privește restaurarea monumentului de la Adamelisi, pînă în prezent nu s-a lucrat aproape nimic deoarece se așteaptă noi studii și mai ales fondurile necesare pentru începerea reconstrucției acestui interesant monument de pe vremea împăratului Traian.

În programul nostru de activitate am prevăzut numeroase acțiuni, deoarece Dobrogea reprezintă un teren excepțional de bogat în materiale arheologice.

Pentru colectivul uzinelor «Metalurgica» din Iași, 1968 a fost anul împlinirilor.

În Grecia, la Micene, fosta reședință a lui Agamemnon, s-a descoperit un grup de piese din lut ars, precum și șase șerpi încolăciți din lut, asemănători cu cel de marmură de la Constanța. Descoperirile noastre sînt însă de proporții mult mai mari și mai valoroase decît cele descoperite la Micene. Este vorba, probabil, de niște piese de Tanagra, care reprezentau obiecte de cult. Apreciez că avem de-a face cu cele mai interesante vestigii de acest gen descoperite pînă acum.

De asemeni, la Mangalia se vor face cercetări și lucrări subacvatice care vor scoate la iveală piese cel puțin la fel de interesante ca cele de anul trecut.

Sumar, cam acesta este programul nostru de activitate pe anul 1969 și sperăm ca, cu concursul colaboratorilor și specialiștilor noștri, să descoperim noi și inedite piese de valoare pe care să le punem la dispoziția publicului din țară și de peste hotare.

succesele de maturitate ale unui teatru pentru tineret

Vigoarea cu care s-a afirmat Teatrul tineretului din Piatra Neamț, încă de la începutul activității sale, a fost confirmată de-a lungul stagiunilor. Prima parte a anului 1968 a adus o nouă consacrare merituosului colectiv, prin participarea în-

cununată cu succes la a XXVII-a ediție a Festivalului teatrului de proză pentru tineret de la Veneția, cu piesa lui Alecu Popovici «Afară-i vopsit gardu' înăuntru-i leopardu'» și «Vrăjitorul din Oz» — dramatizare de E. Covali și Paul Findrihan. În sfîrșit, premierele lunii noiembrie au oferit iubitorilor de teatru din Piatra Neamț alte surprize plăcute.

Considerînd sfîrșitul anului 1968 un bun prilej de trecere în revistă a realizărilor și speranțelor colectivului amintit, am solicitat un interviu tovarășului EDUARD COVALI, secretarul literar al teatrului.

— Succesul de presă și elogiile organizatorilor italieni sînt acum cunoscute cititorilor. Am fi curioși să știm dacă reușita s-a observat încă din timpul spectacolelor.

— Furtunile de aplauze însoțite de strigăte ca «Bravo, romeni!» și «Bravo, România!» permit, cred, un răspuns afirmativ. Oamenii de teatru cunosc valoarea aprecierilor personalului tehnic și auxiliar. Ei bine, după spectacolul cu piesa lui Alecu

Popovici «Afară-i vopsit gardu'...», mașiniștii italieni au exclamat: «Il migliore!» (cel mai bun). Nici aprecierile oficialilor nu s-au rezumat la cele din timpul sederii noastre acolo. Printre altele, după înapoierea în țară, am primit noi mulțumiri din partea directorului festivalului, Wladimiro Dorigo, care ne-a scris: «Personal, eu sînt fericit de această participare și de primirea, de asemeni favorabilă, făcută de critică».

— În ce condiții s-a hotărît ca Teatrul tineretului din Piatra Neamț să reprezinte țara noastră la acel festival?

— Invitația a venit direct din partea organizatorilor italieni. Aceștia ne remarcaseră cu prilejul turneului făcut în februarie 1967 la Nürnberg, din inițiativa Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

— Noile dv. premiere cu «Omul cel bun din Sicilian» de Brecht și «Noaptea încurcăturilor» de Goldsmith — caracterizate de critică drept «spectacole-evenimente» — îndreptălesc să se creadă că succesul Teatrului din Piatra Neamț continuă. Cu ce dorințe întîmpinați anul 1969?

— În primul rînd o dorință de ordinul condițiilor materiale: renovarea sălii să se termine cît mai curînd, termenul planificat fiind deja depășit de constructor. Ca premiere, vom pregăti piesa originală a lui Paul Cornel Chitic, «Cronica personală a lui Laonic», și «Heidelbergul de altădată» de Förster Mayer.

— În viața teatrului s-au manifestat trăsături oarecum paradoxale: pe de o parte o tot mai pronunțată personalitate artistică a colectivului, pe de altă parte o fluctuație a cadrelor. Situația va rămîne neschimbată în actuala stagiune?

— Nu. În prezent putem vorbi de un colectiv de actori permanenți, foarte valoroși. Exemplificările ar fi nedrepte. Permanențizarea acestui nucleu artistic constituie o altă speranță cu care întîmpinăm anul 1969.

toate eforturile pentru sănătatea poporului

convorbire cu
academicianul prof. dr.
Ștefan MILCU

— Ce fapt deosebit pentru dv., ca om de știință, puteți menționa în anul care s-a scurs?

— Nu este greu să răspund la această întrebare. În viața mea am asistat sau am participat direct la numeroase evenimente științifice. Plenara C.C. al P.C.R., care a dezbătut problemele medicinei românești, a constituit însă, fără îndoială, o piatră de hotar. Este pentru prima oară în țara noastră cînd a avut loc o analiză de atît de mare amploare a activității unui sector cu pondere socială deosebită.

Mă voi referi — în ce mă privește — numai la unele aspecte privitoare la cercetarea științifică, și îndeosebi la înființarea Academiei de Științe Medicale, ca for coordonator. Se știe că știința are, în epoca noastră, un rol hotărîtor în viața socială. În societatea modernă nu se poate concepe o organizare sanitară și o corectă funcționare a asistenței medicale fără o bază teoretică și o cercetare științifică corespunzătoare. Știința are în prezent o evoluție ascendentă specifică și un caracter de epocă și de civilizație. Acest fenomen este o rezultată a contribuțiilor savanților din cele mai diferite țări.

— Dar care este rolul organizării în raport cu cercetarea științifică?

— Organizarea reprezintă doar un cadru în care se va desfășura cercetarea științifică propriu-zisă, ale cărei roade vor contribui la creșterea calitativă a asistenței medicale practice pe teren.

Prin noile măsuri de îmbunătățire a cercetării științifice medicale aceasta va căpăta perspective largi — demne de tradiția științei medicale românești, în care s-au remarcat savanți de renume mondial ca V. Babeș, Gh. Marinescu, Fr. Rainer, D. Danielopolu, Ion Cantacuzino, I. Hațieganu, C. Parhon și mulți alții.

Așa cum s-a mai subliniat, Academia de Științe Medicale nu va însemna o simplă emblemă ci un conținut superior al organizării viitoarei activități de cercetare medicală în România. Alături de toți oamenii de știință sîntem animați de dorința ca și în anul ce vine toate eforturile noastre să contribuie la dezvoltarea științelor medicale în țara noastră și la continua ameliorare a ocrotirii sănătății poporului nostru.

orizonturi largi satului românesc contemporan

de Stelian IONESCU
membru în Biroul permanent
al Consiliului U.N.C.A.P.

Nu e un secret pentru nimeni că în 1968 agricultura românească a fost pusă în fața unor grele încercări. Trebuie precizat din capul locului că în ultimul sfert de veac ogoarele patriei noastre n-au cunoscut în nici un an arșele prelungite ale secetei ca în primăvara și vara anului care se încheie.

Cu toate acestea acum cînd pășim în pragul unui nou an, putem să afirmăm cu legitimitate mîndrie că agricultura socialist-cooperatistă a trecut cu bine toate examenele la care a fost supusă. Datorită înzestrării pe multiple planuri, prin ajutorul puternic și multilateral acordat de stat, datorită eforturilor neîntrerupte ale tuturor lucrătorilor din agricultură, efectele secetei au fost mult diminuate. Ogoarele românești au răsplătit aceste eforturi. S-au obținut în ansamblu producții bune care permit să se asigure nevoile de consum ale întregii populații, ale industriei, cit și unele disponibilități pentru export.

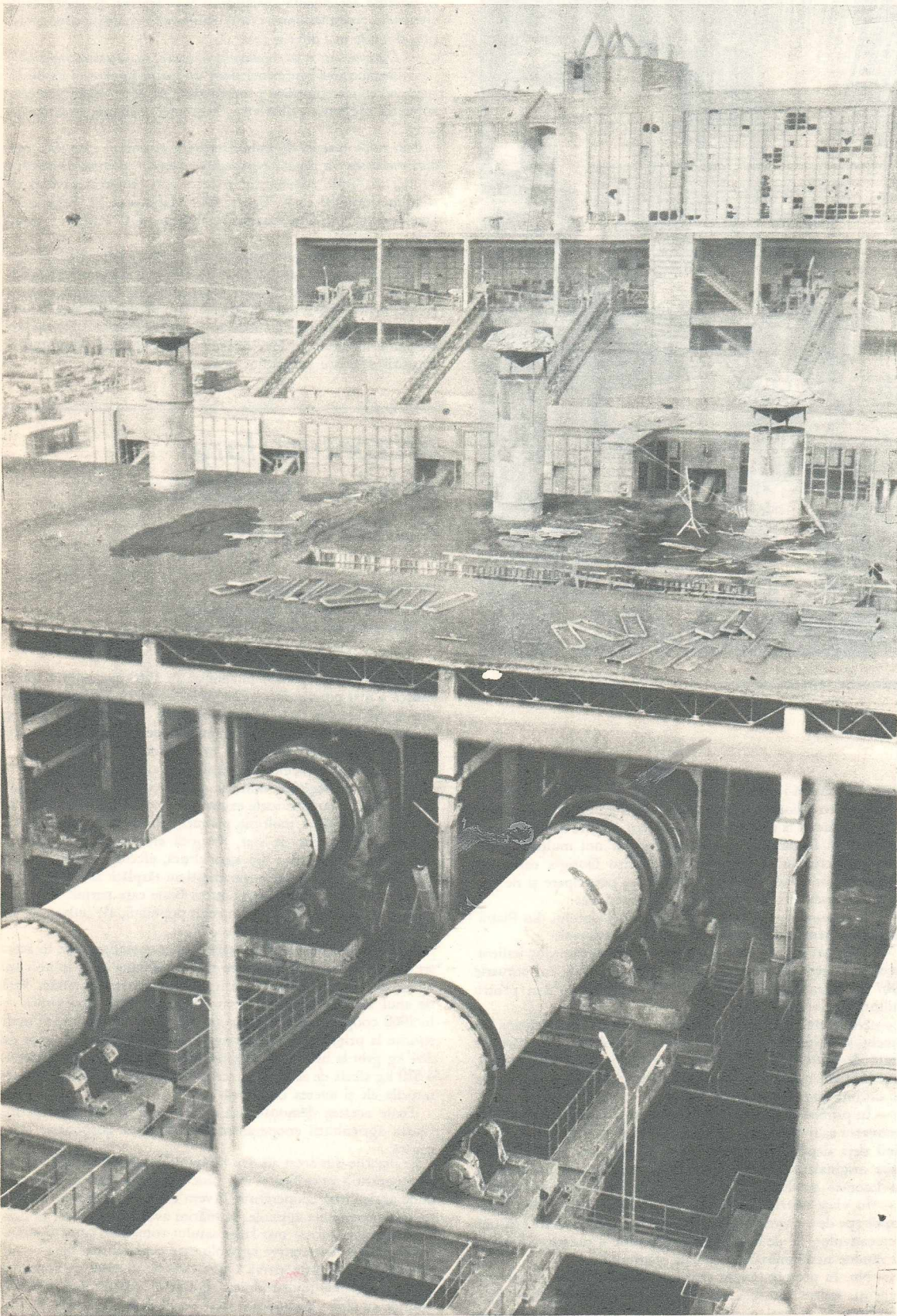
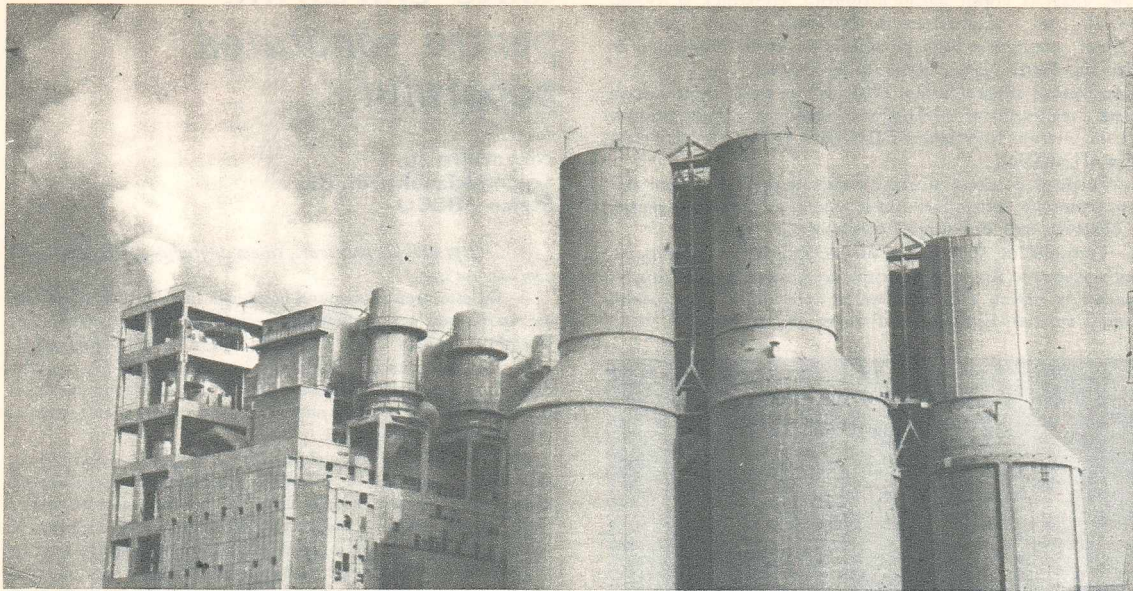
Se cuvin felicitări harnicei țărănimii cooperatiste care în acest an dificil a obținut rezultate cu mult mai bune decît în unii ani anteriori, neafecțați de condiții climatice nefavorabile. Față de anul 1962 — anul încheierii cooperativizării agriculturii — în 1968 cooperativele agricole au obținut producții medii mult sporite la principalele culturi agricole. Iată faptele: un spor de 264 kg grîu la hectar, 423 kg porumb, 364 kg floarea-soarelui, 4 610 kg sfeclă de zahăr. În această perioadă s-au dublat atît veniturile cît și averea obștească.

Toate acestea demonstrează, fără putere de tăgadă, superioritatea agriculturii cooperatiste față de mica gospodărie țărănească.

Realizările din acest an dau țărănimii cooperatiste noi îmbolduri pentru a valorifica și mai bine rezervele mari de care dispune agricultura cooperatistă. Avem condiții să sporim în continuare producțiile agricole, să mărim averea obștească, să deschidem orizonturi și mai largi satului românesc contemporan.

Cele 4 678 cooperative agricole, care cuprind mai bine de jumătate din populația activă a țării, pășesc în 1969 cu hotărîrea de a spori și mai mult rodnicia ogoarelor noastre pentru a răspunde cu cinste sarcinilor trasate de Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie 1968.

(Continuare în pag. 50)

CIMENT

pentru
trăinicia țării

Oltenia își sporește valorile. La marginea Tg. Jiu-lui a fost construită nu de multă vreme una dintre cele mai moderne fabrici de ciment și var din țară. Am rugat-o pe tovarăsa Ștefania Vițcă, inginer principal la serviciul tehnic al acestei fabrici, să ne vorbească despre atingerea parametrilor proiectați și despre calitatea cimentului oltenesc.

— Fabrica noastră este tânără. A intrat în funcțiune, cu o treime din capacitatea proiectată, la jumătatea anului 1965. Cele șase linii cu întreaga capacitate proiectată vor funcționa din plin la sfârșitul trimestrului I al anului 1970.

— Ce ne puteți spune despre producția de ciment a anului 1968?

— S-ar putea spune multe lucruri interesante, dar cred că faptul esențial pe care trebuie să-l reținem, fapt care interesează pe cititori și în primul rând pe beneficiari, e cel privitor la cantitatea de ciment pe care am dat-o față de ceea ce ne-am propus. În acest sens trebuie să spun că în trimestrul III al acestui an producția de ciment a fost depășită cu 38 mii de tone.

— Care socotiți că ar fi lucrul cel mai interesant care l-ați putea comunica cititorilor în legătură cu produsul dvs.?

— În România sînt mai multe fabrici de ciment. Dar numai aici, la Tg. Jiu, se folosește în procesul de fabricație un procedeu unic, nou, care prezintă din punct de vedere economic un avantaj deosebit. La fabricarea cimentului noi folosim procedeul uscat, care recuperează căldura de la cuptoarele de clincher prin schimbătoare de căldură multiciclon. Acest procedeu este foarte avantajos, deoarece consumul de combustibil folosit la fabricarea clincherului este cu mult mai redus față de procedeul umed.

— Cîteva cuvinte despre sortimentele de cimenturi pe care le fabricați, referindu-vă bineînțeles și la calitatea lor.

— Producem diverse sortimente de cimenturi — B55, R.I.M.200, Pz400, M400, F300, P400 — în funcție de cerințele interne și externe. Nu vrem neapărat să lăudăm calitățile produselor noastre, dar trebuie să spunem că proprietățile fizico-mecanice ale acestora sînt foarte bune. La toate sortimentele fabricate, rezistențele mecanice sînt cu mult superioare rezistențelor prevăzute în standarde. Numai datorită acestor calități se explică aflulxul permanent al beneficiarilor.

— Dv. aveți și o fabrică de azbociment. Vorbiți-ne în mod succint despre ea.

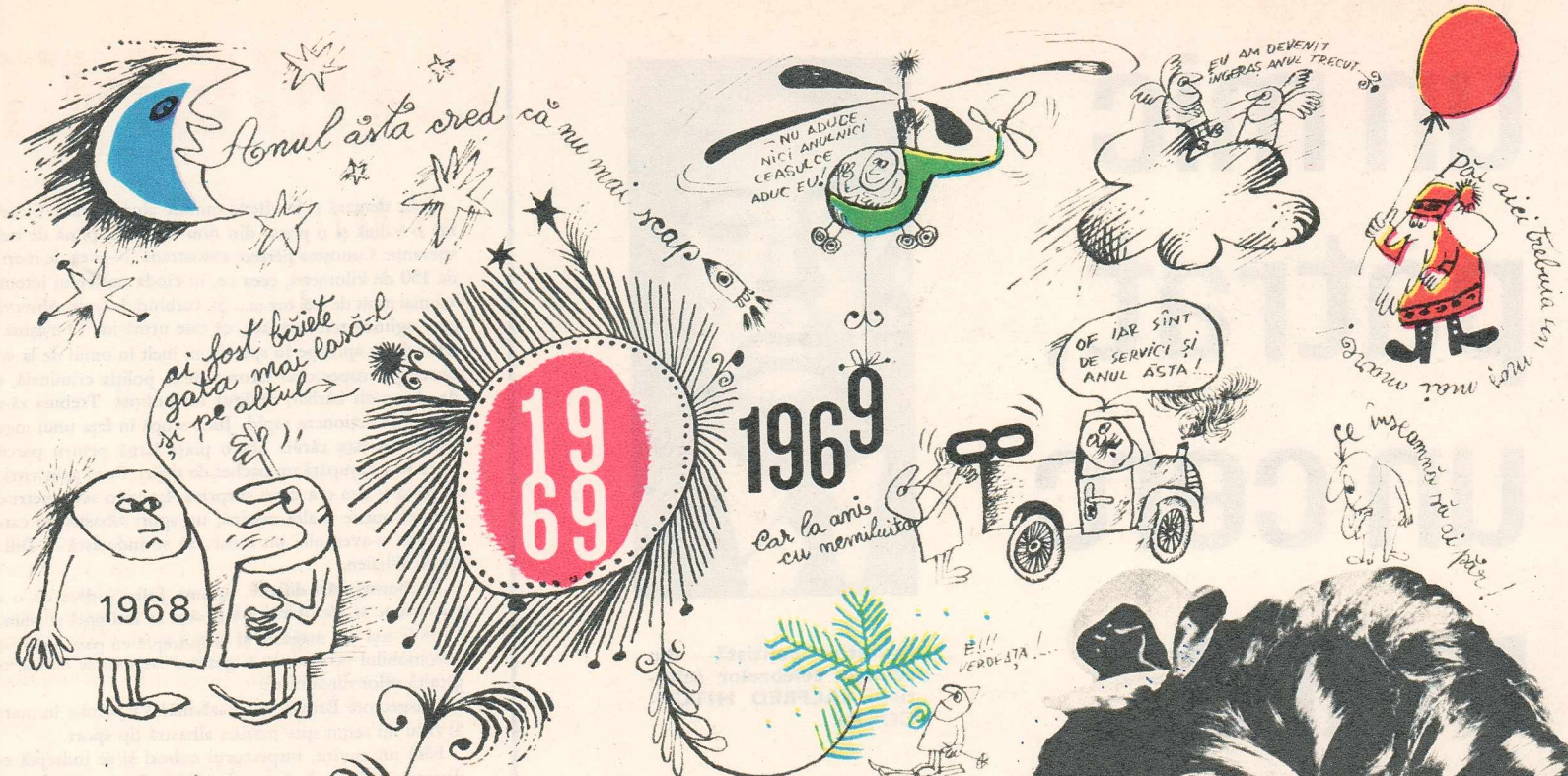
— La ora actuală, fabrica de azbociment cuprinde o linie tehnologică a cărei capacitate proiectată este de 1 550 km pe an. Capacitatea aceasta va fi atinsă la sfârșitul trimestrului I al anului 1969. Țin să precizez că linia de tuburi de azbociment și-a depășit capacitatea proiectată pe trimestrul III al lui '68 cu 213 tone față de nivelul prevăzut în graficul de atingere a parametrilor proiectați. Pe piața internă, tuburile de azbociment au mare căutare, fiind utilizate cu mult succes atît în agricultură, cît și în industrie.

— Dar despre plăcile plane și ondulate ce ne puteți spune?

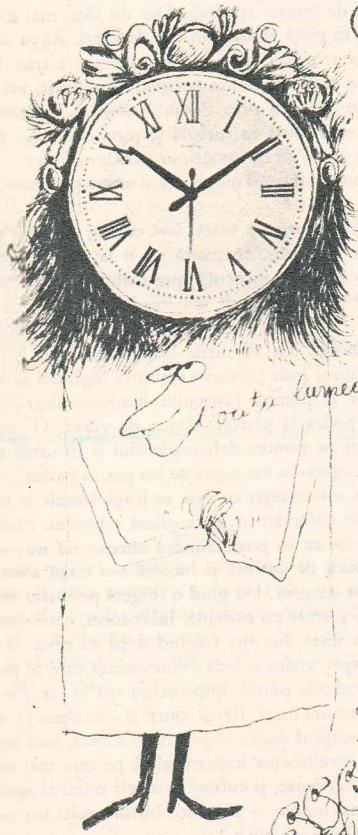
— Capacitatea proiectată a liniilor de plăci este de 5 500 000 mp pe an. Ea va fi atinsă la sfârșitul trimestrului I 1970. Menționez faptul că în trimestrul II al lui '68, liniile de plăci au atins capacitatea prevăzută în graficul de atingere a parametrilor proiectați cu peste 200 la sută. Fiind foarte economice, plăcile noastre au o căutare deosebită. Ele sînt folosite într-o gamă largă de lucrări, în industrie și agricultură, în construirea de locuințe rurale, de cabane turistice etc.

Fabrica de ciment de la Tg. Jiu e tânără. Tineri sînt și oamenii ei. Produsele ei — tot tinere. Și vor rămîne tinere de-a lungul vremii. Pentru că ele poartă în miezul lor nu numai rezistențele fizico-mecanice, ci și trăinicia epocii pe care o construim.

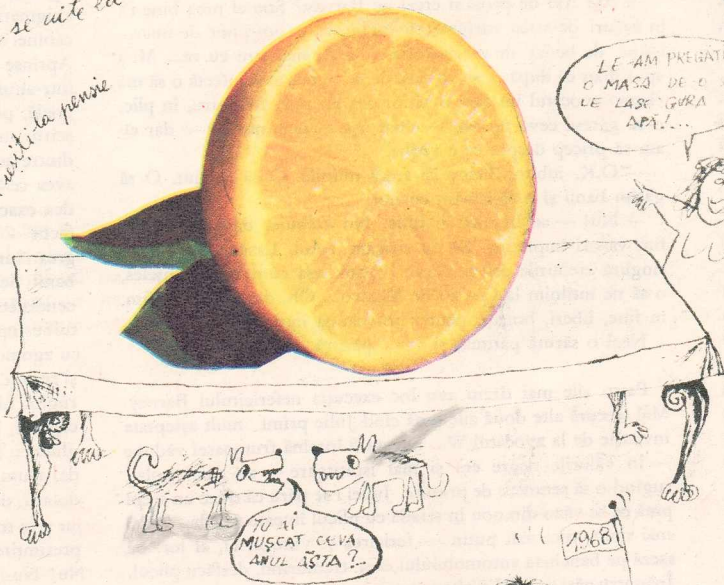
(Flacăra publicitate)

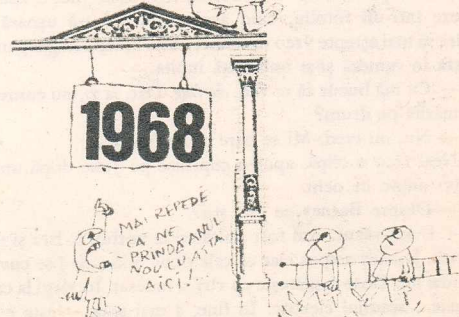
Sînt o floare care vă va place!

Un an bogat ca pășunile și stăruș *

CASANOVA

un mic pătrat, un cerc mare...

Povestire polițistă din colecția celebrelor selecțiuni «ALFRED HITCHCOCK»

În liniștea încăperii telefonul sună strident. Julie tresări. Smulsă din gânduri, ezită un moment apoi, mai mult în silă, luă receptorul.

— Alo...

— Trebuie să te văd — auzi Julie vocea atât de cunoscută, vocea lui Neal Tracy, amantul ei. De doi ani trăiau cei doi legătura asta de dragoste fără ca Barney, soțul Juliei, să pară că ar ști ceva, și nici cum s-o mai afle. Barney mai avea de trăit doar patru zile. Exact patru zile, și apoi... Dacă e să judecăm, nu era drept ca Barney să facă singur acest ultim drum din viață. La atacul împotriva vagonului poștal, când s-au furat nu mai puțin de două milioane de dolari și a fost ucis un polițist, Barney doar nu lucrase singur. Complicii lui de atunci au fost ea, Julie, apoi Neal Tracy, iubitul ei, și încă doi tipi din lumea lor — Bill Goetz și Mike Whalen. A căzut mesa, așa cum se întâmplă uneori, doar Barney. Asupra lui a fost găsită și arma crimei. Barney a tăcut. A tăcut chiar și când a fost pronunțată cumplita sentință: scaunul electric. Barney nu i-a denunțat pe complicii, în schimb nici nu a dezvăluit acestora — Julie susținea că nici măcar ei — locul unde a ascuns cele două milioane de dolari.

— Trebuie, trebuie negreșit să te văd, Julie — stăruie Neal. Vino, într-o jumătate de oră, la hotelul Mayfair.

— În regulă — acceptă Julie, și puse receptorul în furcă. În grabă, își trase pe ea mini-rochia verde și ieși. Pe trotuar se opri o clipă și scrută strada. Nimeni. «Se vor fi plictisit» — își spuse Julie — dar ciuda o cuprinse din nou. Nu era de ajuns că ticălosul de Barney într-adevăr încă nu-i divulgase unde a pus banii jefuiți dar, pe deasupra, nimeni n-o credea. Nici polițiștii și nici foștii complicii, care o urmăreau și o hărțuiau deopotrivă.

Julie ajunse. La cel de-al 18-lea etaj al hotelului cineva oprise o cameră pe numele ei. Obosită, nervoasă, nici n-apucă să se așeze într-o fotoliu, când auzi o ciocănitură ușoară în ușă. Fără să mai aștepte vreo invitație, Neal Tracy, un gălgan oacheș, intră în cameră și-și îmbrățișă iubita.

— Cit mă bucur că te văd, *darling*. Dar, ia zi, nu cumva ai fost urmărită pe drum?

— Nu, nu cred. Mi se pare că au obosit.

Neal tăcu o clipă, apoi o cuprinse pe Julie după umeri și o privi adînc în ochi.

— Despre Barney ce mai știi?

— L-am văzut. Am fost 'alaltăieri la vorbitor. Era și frate-său, Brick. Barney a spus clar că cele două milioane i se cuvin lui și numai lui. Doar le plătește cu vîrf și indesat. Înțelegi la ce a făcut aluzie... scaunul electric. În fine, a mai spus — asta e cel mai important — a spus că, după moartea lui, eu, ca soție, voi avea parte de întreaga avere.

— A spus asta, *darling*? A spus-o?... Și ți-a vorbit și despre ascunzătoare?... Neal nu-și putea stăpîni tulburarea.

— Aș! Așa de prost îl crezi pe Barney? Știe el prea bine că în cazuri de-astea vorbitorii închisorilor sînt pline de microfoane, de benzi de magnetofone și de mai știu eu ce... Mi-a spus doar că după ce se va căra de pe lumea asta infectă o să mă cheme avocatul lui care o să-mi dea un plic. Înăuntru, în plic, o să găsec ceva nostim — chiar așa a spus, nostim — dar eu am să pricep despre ce e vorba.

— O.K. iubit. Tracy își frecă miinile. O să te ajut. O să găsim banii și o să-i luăm cu noi.

— Nu! — se împotrivi Julie. Nu trebuie, deocamdată, să fim văzuți împreună. Să nu stricăm totul. Lasă-mă să rezolv singură treburile astea. Apoi... Apoi, așa cum ne-am înțeles, o să ne întîlnim la Ciudad de Mexico... Oh, dragule, o să fim, în fine, liberi, bogați, pentru todeauna împreună...

Neal o sărută pătimaș și se despărțiră.

Patru zile mai tîrziu avu loc execuția nefericitului Barney. Mai trecură alte două zile pînă cînd Julie primi mult așteptată invitație de la avocatul W... Acesta îi înmîină frumoasei văduve — în vâlurile negre era și mai ispititoare — un plic sigilat, rugînd-o să semneze de primire. Juliei i se păru că trece un secol pînă ce se văzu din nou în stradă cu plicul în care se afla — nici mai mult, nici mai puțin — fericirea și viitorul ei, al lor. Se așeză pe bancheta automobilului ei și, tremurînd, desfăcu plicul. Înăuntru găsi o cheiță și citeva cuvinte scrise pe o bucată de hîrtie: «Fii fericită, micuța mea Julie. Dumnezeu cel bun să te apere de o soartă atât de groaznică precum am avut-o eu». Erau scrise apoi citeva versuri stranii despre un anume loc, «un mic pătrat», «un cerc mare», «o taină», «o clădire veche», «o pădure întunecoasă»...

De citeva ori la rînd citi Julie cuvintele acelea stupide, dar altceva nu pricepu decît că în ele este închisă tainic descrierea locului unde se afla ascunsă colosala avere. O șaradă teribilă, de a cărei dezlegare depindea totul: bogăția, fericirea alături de omul iubit, o viață luată de la capăt... Julie izbucni într-un plîns deznădăjduit. Să fii atât de aproape de tîntă și... Nu, nu se poate. Își adună gîndurile. Se sili să fie mai calmă și luă de la capăt lectura misivei. Judecă fiecare cuvînt în parte și relațiile posibile dintre semnificațiile lor. Prima rază de lumină apără nu după mult timp: «casă veche» «pădure întunecoasă»... Doamne, cum nu i-a trecut imediat prin cap? E limpede: Barney vorbește despre coliba singuratică din pădure, acolo unde, acum cinci ani, petrecuseră citeva zile în călătoria lor de nunță. Juliei îi venea din ce în ce mai greu să se stăpînească. Izbuti totuși și reluă cercetarea șaradei. Acum lucrurile mergeau mai ușor. Ca firul unui ciorap care a prins să se deșire: «un mic pătrat» — dar asta nu poate fi decît baraca debarcaderului, iar «un cerc mare» este, bineînțeles, lacul. Lacul din apropiere care era, într-adevăr, perfect rotund, parcă tras cu compasul.

Julie demară și în citeva minute ajunse acasă. Se schimbă, își luă o valiză și o porni din nou la drum, plină de nerăbdare și speranțe. Cunoștea perfect autostrada. N-avea de mers mai mult de 150 de kilometri, ceea ce, în ciuda traficului intens, nu îi va lua mai mult de trei ore și... Și, turbînd de furie, observă deodată, prin oglinda retrovizoare, că este urmărită. O mașină neagră se afla atât de aproape în spatele ei, încît în omul de la volan recunoscu pe inspectorul Brown de la poliția criminală, iar alături de el, un alt bărbat, desigur tot polițist. Trebuia să-și facă un plan și să acționeze rapid. Julie stopă în fața unui magazin universal, în fața căruia era o piață largă pentru parcat mașini. Intră și-și cumpără un pachet de țigări. Privi prin vitrina imensă în piață și avu o a doua surpriză. La vreo zece metri de mașina poliției oprise o altă mașină, un sport albastru în care se aflau — Julie n-avea nici un motiv să se îndoiască — Bill Goetz și Mike Whalen.

În împrejurări dificile, mintea Juliei judeca cu o uimitoare repeziune și, de obicei, bine. Așa se întâmplă și acum.

Julie ieși din magazin și se îndreptă cu pași iuți și siguri spre automobilul poliției. Prin geamul lasat ea se adresă cu o voce gîtuită celor dinăuntru:

— Inspectore Brown, salvează-mă! Viața mi-e în mare pericol. Și făcu un semn spre mașina albastră tip sport.

Fără un cuvînt, inspectorul coborî și se îndreptă energic în direcția indicată de femeia speriată. Dar nu făcu mai mult de patru pași, cînd în piață răsună un foc de armă. Rănit la braț, Brown nici nu avu măcar timp să observe cine a tras: Goetz sau Whalen. Cînd cel de-al doilea polițist, dezmeticit, vru să se repeadă spre agresori, era prea tîrziu. Ambalată la maximum, mașina albastră se năpusti ca turbată și pieri din ochii înmărmuriți ai celor de față. Atît de înmărmuriți, încît nici nu remarcară cînd Julie, surzind la volanul mașinii ei, o șterse și ea pe o stradă opusă...

Cînd a ajuns în pădure era seară. Iată coliba, așa cum și-o amintea de acum cinci ani. Înarmată cu o lanternă puternică, Julie porni pe o potecă cunoscută spre malul lacului. A ajuns. O mică încăpere pătrată: cabina debarcaderului. Un cerc larg: oglinda lacului. Sub ochii Juliei apăreau, în fine, dezlegate enigmaticele indicații din versurile celui dus dintre vii. Ușa cabinei era deschisă și Julie pătrunse înăuntru înghițită de bezna. Aprinse lanternă și plimbă fasciculu lumii dintr-un colț într-altul, de la podea la plafon. Nimic de văzut. O încăpere goală, pustie. Ieși pe puntea debarcaderului și în urma ei ușa scrișu amaric. Legată cu un capăt de un par, o parimă — una dintre acele funii marinărești cu care se leagă bărcile la mal — avea celălalt capăt cufundat în unda calmă a lacului. Fără să-și dea exact seama de ce — poate fiindcă altceva nu mai era de făcut — Julie apucă de parimă și încercă s-o tragă afară. Era grea. Surprinzător de grea. Un gînd o fulgeră pe tîna femeie: banii. Se încordă și trase cu nădejde. Încet-încet, centimetru cu centimetru, funia ieșea din apă trăgînd după ea ceva. În fine, tulburînd luciul apei, apără o ladă voluminoasă care mai prăbuși cu zgomot pe scîndurile punții, împroșcînd apă în jur. De efort și emoție, Julie tremura toată. Reuși totuși să vire cheia în lacătul ruginit al lăzii și suspină ușor: se potrivea. Ridică, încă ezitînd, capacul, înlătură învelitoarea impermeabilă pe care mai mult o ghîci cu degetele nervoase, și cufundă ambele miini să apuce — da, acum nu se mai îndoia — să apucă hîrtiile dulci foșnitoare, dolarii, dolarii... Dădu un șipăt care sparse dureros liniștea din jur și-și trase miinile ca mușcată de șarpe. Înebnită de o cruntă presimțire, îndreptă lumina lanternei spre interiorul lăzii. Nu! Nu! Nu-i cu puțință! Dumnezeu! — urla femeia. În trupul omenesc, oribil sfîrtecat, din ladă, Julie îl recunoscu pe Tracy, pe iubitul ei Neal...

— Te-ai speriat, Julie? — se auzi atunci o voce vibrînd metallic. La capătul puterilor, femeia se întoarse spre cel ce vorbea, convinsă că se va afla față în față cu Barney. Sau — acum nimic nu mai i se părea imposibil — cu stafia lui. Nu, nu era Barney și nici vreun strigoi. Era viu și clocotind de ură, Brick, fratele defunctului.

— Te-am așteptat, scumpă cumnată. Te-am așteptat ca să-ți comunic unele lucruri pe care nu le știi. Înainte de a muri, bietul meu frate m-a numit executorul lui testamentar. O dată cu cele două milioane de dolari, care la ora asta se află la loc sigur, Barney mi-a încredințat, cu limbă de moarte, misiunea de a-i îndeplini ultimele lui două dorințe. Una am și adus-o la îndeplinire. Și Brick făcu semn cu capul spre ceea ce mai rămăsese din gălganul de Tracy. A sosit momentul să satisfac și cea de-a doua dorință a fratelui meu. Domnul aibă-l în pază și ierte-i păcatele.

Ceea ce frumoșii ochi ai Juliei, măriti de spaima morții, mai apucară să vadă înainte de a se stînge pentru totdeauna, a fost țeava neagră, proaspăt curățată de unsoare, a unui pistol. Ecolul detonăturii se rostogoli departe, pînă ce se pierdu într-un zvon ușor ca de frunză mîngîiată de vînt...

În românește de E. DASCĂLU

FAMILIA SOARELUI,

familia noastră...

de I.M. ȘTEFAN

Evenimentele astronaute ale ultimului deceniu au «tocit» ascuțișul superlativelor. De câte ori nu s-a spus — și pe drept cuvânt în momentul respectiv — că o performanță sau alta reprezintă «cea mai extraordinară» înfăptuire în asaltul cosmosului? Acest epitet s-a folosit cu prilejul lansării primului sputnik, în 1957; apoi cu ocazia zborului primului om în cosmos; apoi când cel dintâi aparat de zbor a coborât pe Lună; când a fost fotografiată fața invizibilă a Lunii, iar imaginile au fost televizate pe Pământ; când o sondă astrală a descins pe Venus; când Marte a fost fotografiat de la 9 000 km depărtare; când o instalație automată a scormonit solul lunar și l-a analizat etc., etc.

Fără îndoială că toate aceste realizări științifice sînt de importanță majoră. Dacă cineva le-ar fi prevăzut înainte de 1957 pentru deceniul care a urmat, ar fi fost taxat drept utopist fără leac... Și totuși, cred că abia acum ne aflăm în pragul evenimentului «celui mai extraordinar» al acestui început de eră cosmică. Căci în anul care vine, 1969, sau nu mult după aceea, omul va pune, după toate probabilitățile, piciorul, pentru întâia oară, pe un corp ceresc! Tot ce s-a întimplat pînă astăzi, între 1957 și 1968, ne apare, dintr-un anumit punct de vedere, o tumultuoasă «pregătire de artilerie» înaintea atacului decisiv, care va permite explorarea lumilor extraterestre.

Aceasta va reprezenta încoronarea efervescenței astronomice a ultimilor ani, efervescență care în 1968 a completat diadema succesei astronomice cu cunoscutele zboruri ale navelor de tip Zond, Soiuz și Apollo.

«Pământul este leagănul rațiunii — scria Țiolkovski. Dar nu trebuie să rămii veșnic în leagăn!» Omul zilelor noastre, acel Homo Sapiens care de sute de mii de ani nu trăiește decît pe Terra, va cunoaște «la fața locului» un alt astru, înfăptuind visul lui Țiolkovski. Și este sigur că prin contactul cu alte condiții cosmice, complet diferite de ale sale, își va lărgi nemăsurat orizontul, eliberîndu-se din lanțurile subiectivismului geocentrist.

La răscrucea anului 1969, cînd civilizația terestră va începe (poate...) să debardeze limitele cosmice în care a fost creată, este necesar să cunoaștem «teritoriul rezervat» unde vom pătrunde.

După cum se știe, noi, pămîntenii, facem parte din marea familie a Soarelui, din sistemul solar, în care se cuprind, alături de cele nouă planete și de lunile lor, o sumedenie de comete, asteroizi, meteoriți și — să nu uităm — pulbera cosmică și fluxurile de radiații. Această «familie» care, pînă la ultima planetă cunoscută, se întinde pe o rază de nu mai puțin de șase miliarde de kilometri, devine acum tot mai mult «a noastră». S-o cercetăm, deocamdată cu imaginația, folosind drept ghid ilustrațiile din paginile ce urmează. Ele încearcă să prezinte, pe baza datelor de care dispunem actualmente, cum arată «vecinii noștri cosmici».

Urmăriți deci ghidul nostru! În 1969 și în anii următori vă va fi sigur de folos.

Autorul însemnărilor de față, I.M. Ștefan, este nu numai autorul a numeroase lucrări de știință popularizată, dar și (o știu oare cititorii cărților sale pe teme de astronomie?) membru al Societății astronomice a Franței.

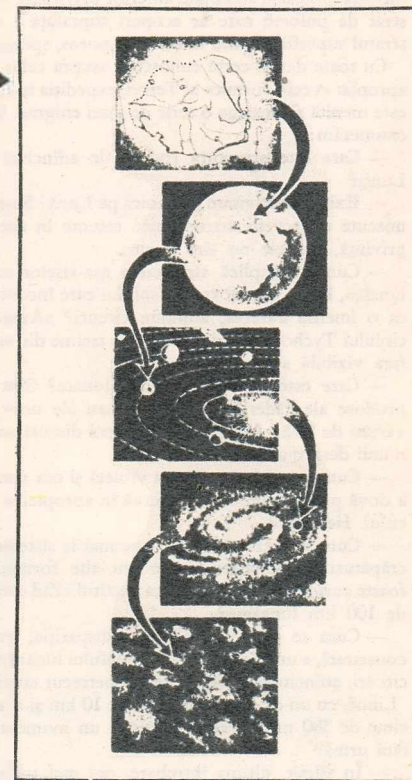
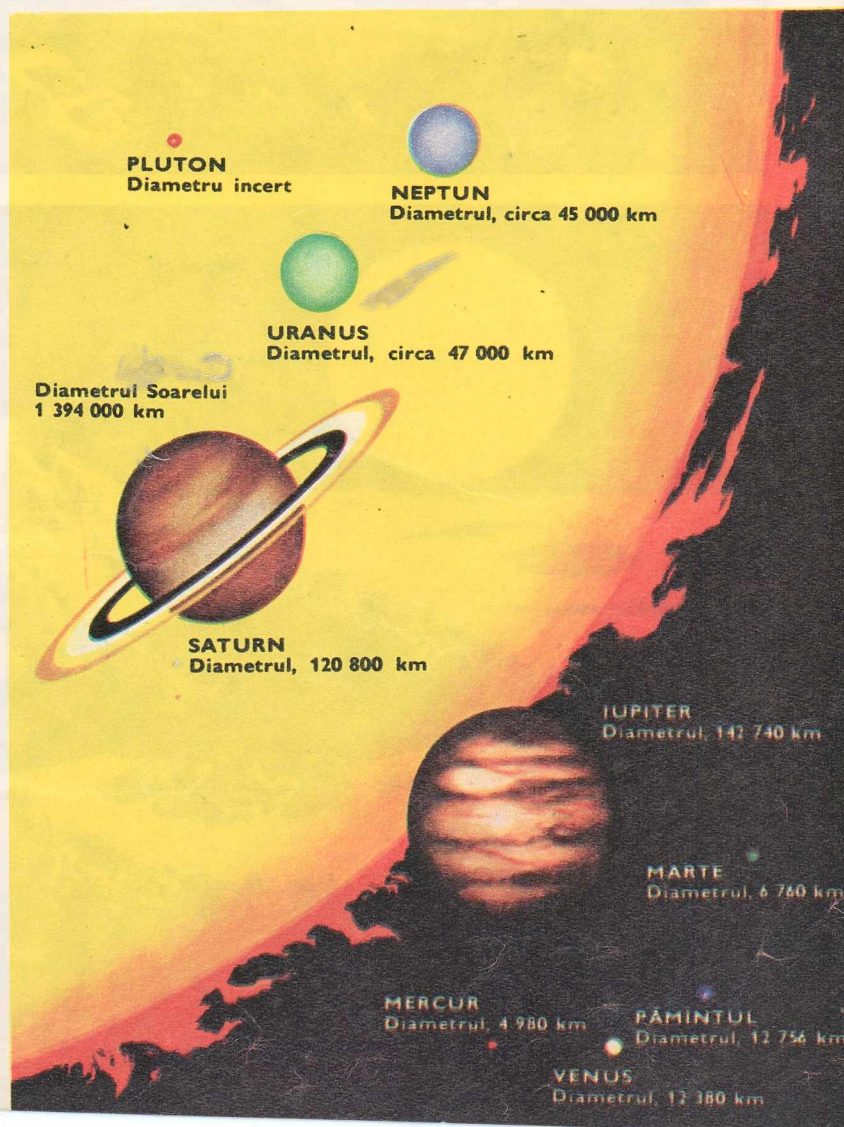
POZIȚIA SISTEMULUI SOLAR ÎN GALAXIE

În gigantica spirală a sistemului stelar din care facem parte — Galaxia, cu un diametru de nu mai puțin de 85 000 de ani-lumină (anul-lumină = 9 460 miliarde de kilometri), sistemul nostru solar se găsește pe o poziție mărginașă, cam la 30 000 de ani-lumină de nucleul galactic central. Schița prezintă această poziție.

SCARA COSMICĂ

Pentru a defini poziția noastră în cosmos, să precizăm raportul Om-Univers, pornind de la situarea țării noastre pe globul terestru și terminînd cu situarea Galaxiei noastre în Metagalaxie.

SOARELE ȘI FIICELE SALE, PLANETELE

99 la sută din masa totală a sistemului nostru solar se află concentrată în Soare. «Restul» de 1 la sută revine planetelor, sateliților, asteroizilor, cometelor, meteoriților. Dintre planete, cea mai mare e Iupiter. El monopolizează 70 la sută din masa totală a celor 9 planete!

LA POARTA MARILOR ENIGME LUNARE

Desenul pe care îl reproducem, înfățișând un peisaj lunar caracteristic, pe al cărui cer apare uriașă Terra, este deocamdată un rod al fanteziei. Dar această fantezie nu este departe de realitate; ea corespunde fotografiilor pe care navele teleghidate ajunse la suprafața astrului argintiu le-au transmis pe Pământ, după cum corespund și astrofotografiilor lunare pe care le-au efectuat de pe planeta noastră marile telescoape moderne. Poate că peste câteva luni primii astronauți ajunși pe Lună — un corp ceresc cu o suprafață doar cât Africa și Australia la un loc — vor realiza fotografii panoramice comparabile cu această schiță!

Hărțile Lunii sînt de o excepțională precizie, cuprinzînd continente, așa-zise mări (fără apă, bineînțeles), munți (unii mai înalți ca cei terestri), nenumărate circuri (munți circulari), crăpături ale scoarței, precum și așa-zise «raze». În ce privește solul lunar, cercetările efectuate de stațiile automate sovietice și americane arată că rocile lunare cele mai curențe sînt eruptive, de tip bazaltic. Astfel se infirmă ipotezele acceptate anterior privitoare la un strat de pulbere care ar acoperi suprafața Lunii, stratul superficial fiind în realitate poros, spongios.

Cu toate datele certe cunoscute asupra celui mai apropiat «vecin cosmic» al Terrei, expediția în Lună este menită să dezlege o serie de mari enigme. Să le enumerăm:

— Care este structura rocilor de adîncime ale Lunii?

— Există o activitate vulcanică pe Lună? Sînt cunoscute observații astronomice recente în această privință, dar ele nu sînt sigure.

— Cum se explică strălucirea așa-ziselor «raze lunare», benzi luminoase ale solului care înconjură, ca o imensă aureolă, anumite circuri? «Aureola» cercului Tycho, de pildă, acoperă o treime din emisfera vizibilă a Lunii.

— Care este natura circurilor lunare? Sînt ele produse ale căderilor meteorice sau ale unor revărsări de lavă? Aproape de un secol discută astronomii despre acest lucru.

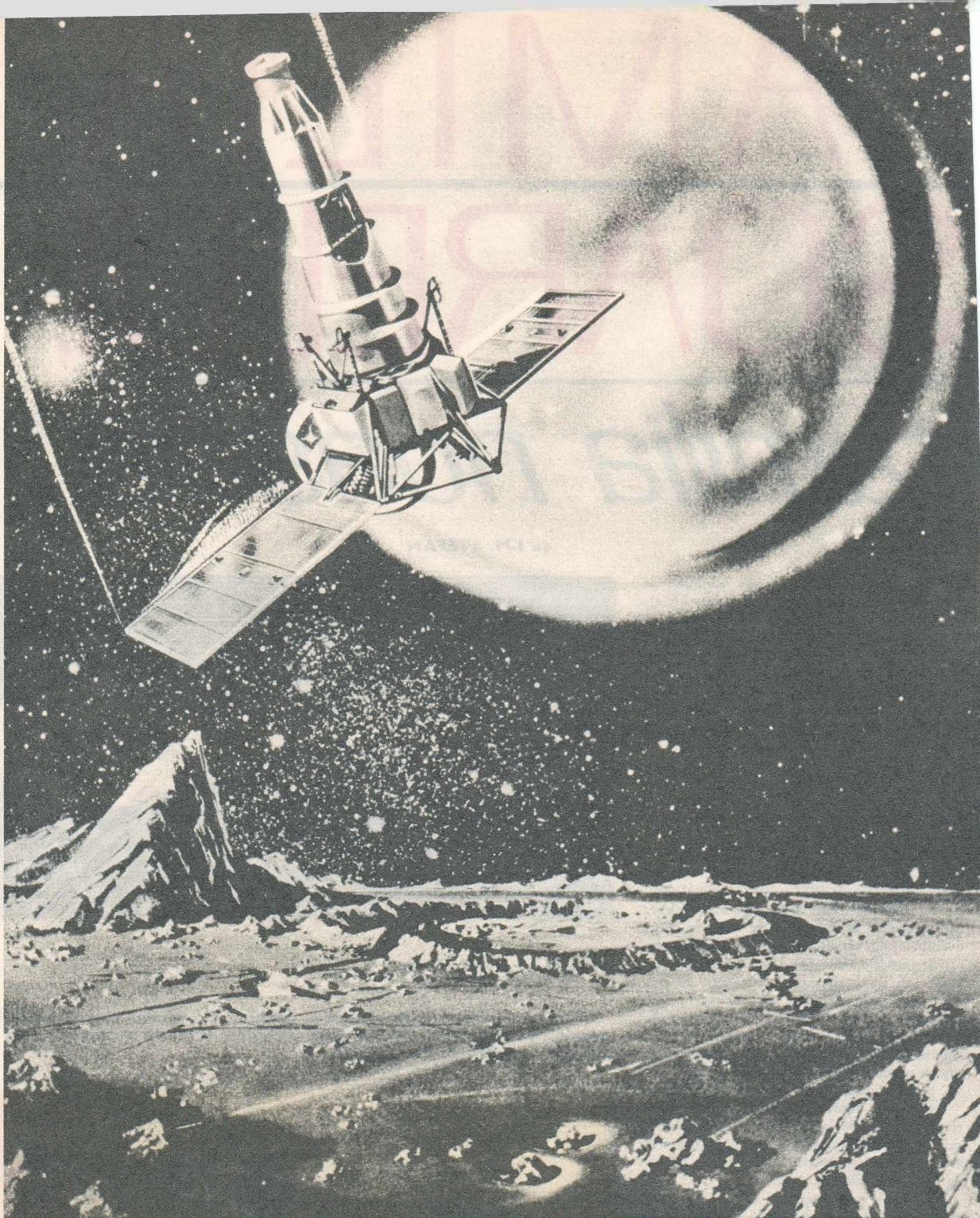
— Cum se explică culoarea violetă și cea verzuie a două pete stranii ce se observă în apropierea cercului Herodot?

— Cum se prezintă de aproape marile sisteme de crăpături ale scoarței lunare sau alte formațiuni foarte curioase ale reliefului, ca vestitul «Zid drept», de 100 km lungime?

— Cum se explică apariția și dispariția, precis constatată, a unor elemente ale reliefului lunar (raze, circuri, adîncituri)? Astfel, ce s-a petrecut cu cercul Linné, cu un diametru măsurat de 10 km și o adîncime de 380 m, care a dispărut la un moment dat fără urmă?

— În sfîrșit, ultima întrebare, cea mai tulburătoare: există sau au existat unele forme de viață pe Lună? Majoritatea astronomilor contestă acest lucru. Totuși, în unele regiuni ale suprafeței lunare (pe fundul cercului Platon, lângă cercul Alfons etc.) se constată schimbări de colorație în perioada lungii zile lunare, care sugerează acest lucru. Astronomul sovietic A. Veliaminov-Voronțov relevă pătrea că «în fundul crăpăturilor și al circurilor lunare mai adînci s-au păstrat urme de aer rarefiat și că acolo ar putea să existe plante primitive... rezistente la secetă. Ele se dezvoltă pînă la amiază, făcînd colorația circurilor ceva mai închisă, și apoi mor, pe măsură ce temperatura scade din nou». După R. Jerusalemski, pe Lună se pot dezvolta microorganisme, care ar trăi în atmosfera emanațiilor vulcanice de bioxid de carbon.

Nu mai avem mult de așteptat pentru a elucidă toate aceste mistere...

de Teodor MAZILU

UN PAHAR CU APĂ

Tocmai fiindcă n-are sentimente, se grăbește să le distribuie. Își taie vidul sufletesc bucățele-bucățele, felioare-felioare și face astfel rost de tot felul de sentimente care de care mai sincere. Toată viața nu face decît să distribuie în dreapta și-n stînga zîmbete, stringeri de mină, urări pentru o vacanță plăcută, urări de Anul nou, urări de onomastică, condoleanțe etc., etc. Flori însa, nu distribuie, niciodată sentimentele lui n-au ajuns la un asemenea grad de intensitate... De cheltuit nu vrea să cheltuiască, banul îi aparține, nu poate să renunțe la ban, pe cînd dacă își manifestă sentimentele are impresia că «nu dă de la el». Sentimentele nu-l sărăcesc, e convins că din cauza delicateții n-o să ajungă niciodată la sapă de lemn... Sentimentele sînt, din punctul lui de vedere, un sac fără fund — oricîtă duioșie ai arunca, tot îți mai rămîne și pentru la iarnă... Individul nostru are convingerea că manifestarea unor sentimente îl scutește de alte obligații practice. Socotește sentimentele investiția cea mai ieftină și mai rentabilă; devii plăcut în societate fără să te coste nimic. Dacă îi spune unei femei c-o iubește, nu se interesează de ea dacă cumva se îmbolnăvește. Îndată ce i-a spus unui om că se poate bizui pe sentimentele lui, el își ia pălăria și-și vede de treabă.

— Ce mai vrea de la mine? I-am spus c-o iubesc...?

Dacă vreun prieten îi cere ajutorul se indignează cumplit, cum te indignează un om care, după ce i-ai dat o carte, îți cere toată biblioteca.

— I-am spus că-l stimez. Ce mai vrea de la mine?

E foarte dur cu oamenii care în afară de sentimente mai vor și altceva.

— Ce, nu-i ajunge stima mea?

Tocmai aprecierea pe care o acordă unor oameni și unor lucrări îl obligă să nu se ocupe de ele. De ce să mă duc la teatru?! Ți-am spus doar că eu iubesc ca un nebun teatrul... Ce să cauți acolo? Să-mi faci inimă rea? Să-l văd pe Shakespeare masacrat? Îl iubește prea mult pe Shakespeare ca să-l mai și citească...

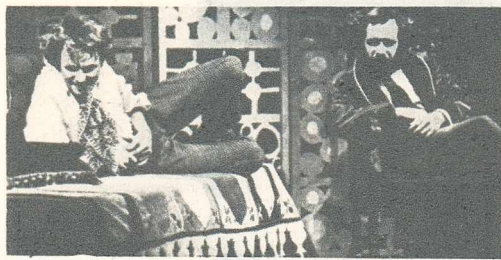
— Alții îl citesc pe Shakespeare, eu îl înțeleg...

Tocmai fiindcă nu-l interesează nimeni, apreciază pe toată lumea... Din această pricină, în distribuirea sentimentelor apar inevitabile greșeli. Ai un eșec și el te felițează călduros, ai o izbîndă și te trezești bătut protector pe umăr.

— Lasă, bătrîne, trece și asta!...

Mi-era sete. I-am cerut o dată un pahar cu apă. Nu mi-a dat un pahar cu apă, dar m-a asigurat, în schimb, de toată stîmnia lui... I-am cerut să-și retragă stîmnia și să-mi dea un pahar cu apă. A avut impresia că vreau să-l trag pe sfoară.

— Cu mine nu se prinde... Nu fac eu chestii de-astea...

Un spectacol mult discutat la Royal Court Theatre din Londra, «Eclipsă totală» de Christopher Hampton. Pie sa reia povestea furtunoasei și controversatei prietenii dintre doi mari poeți ai secolului trecut, Arthur Rimbaud și Paul Verlaine. În rolurile principale apar Victor Henry (Rimbaud) și John Grillo (Verlaine).

Atahualpa Jupanqui, trubadurul chitarist al folclorului argentinian, a întreprins recent un nou turneu la Paris. Prima oară a cîntat în capitala Franței, la Olympia, alături de Edith Piaf. Revine după o absență de 18 ani, timp în care, datorită opiniilor sale politice, a avut de suferit privațiuni de tot felul, fiind și arestat un timp. Jupanqui cîntă acum «Soy libre, Soy bueno», și publicul îl aplaudă călduros.

La Teatrul Aldwych din Londra se prezintă piesa lui Jules Feiffer «Domnul binecuvînteză», o satiră îndreptată împotriva politicianismului. În rolul principal, actorul Roy Dotrice (în fotografie) interpretează rolul unui bătrîn de 110 ani care, chiar prin vîrsta sa, reprezintă o lume de mult trecută dar în care el continuă să creadă.

Teatrul studenților în medicină din Varșovia, STEM-68, a participat la Festivalul teatrelor țărilor baltice care a avut loc în Finlanda. Ansamblul polonez a prezentat la Vaas piesa intitulată «Nu se va cînta tangou», al cărei succes a determinat repetarea spectacolului la Turku, Tampere și Helsinki.

de Valeriu CRISTEA

Al. Rosetti:
CARTEA ALBĂ

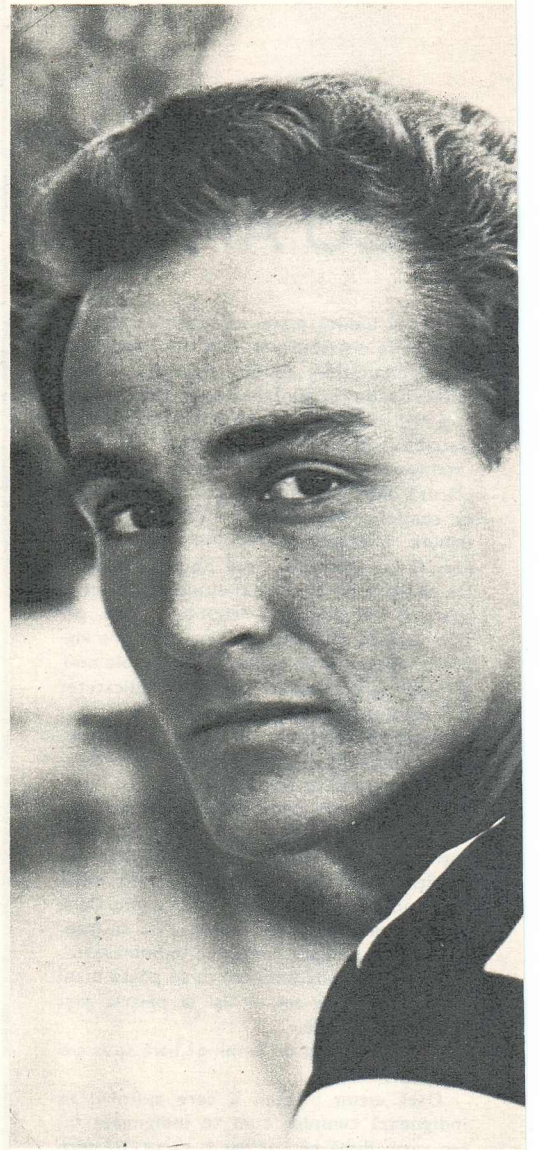
Al. Rosetti are curajul frazelor simple, prin ale căror ape clare albia gândirii se vede toată dintr-o singură privire. În condițiile unui exces de subtilitate în interpretare și în contextul unui stil complicat în exprimare, la prețul obișnuit al acestui curaj împins uneori pînă la temeritate trebuie să adăugăm supraprețul datorat lucrurilor tot mai rare. Căci epoca merge în sens contrar. Este la modă acum și la noi scriitorul care pretinde că întrezărește în fiecare aspect neapărat o structură, o parte secretă, umbră, interzisă ochiului comun. În orice înveliș el prevede un miez, sub orice suprafață — cite dedesubturi! La prima vedere, expresia — intonată cu accentul special al omului care se crede mai penetrant decît alții — îi este caracteristică, totul pare desigur normal și banal, la a doua însă, revelatoare, la care, ni se dă a înțelege, foarte puțini pot să parvină, începe să apară fața adevărată, invizibilă a lucrurilor. Tot ce este simplu și evident i se pare de îndată foarte suspect, aparența devine o diversiune diabolică pentru a putea ascunde mai bine esența ce nu poate scăpa însă, vezi bine, unor ochi atît de sfredelitori. Criticul-tirbușon arborează în permanență un aer de stridentă falsitate: de pe chipul său nu se șterge niciodată o expresie de reculeasă consternare în fața lumii numenale în care susține că pătrunde. În jurul său — ne semnaleză din abisuri — e o enormă proliferare de semnificații. «Banalitatea» explodează astfel într-o pretenție de aprofundare. Redus la o halucinație de implicații, la o năzărire de esențe, un lucru încetează de a mai fi acel lucru. Un spirit egiptian, de castă, un fel de complicitate a elitelor se strecoară în critică. Alfabetul ei devine hieroglific. Cititorul nu mai citește: descifrează.

În hățișul complicat al unor astfel de texte, Al. Rosetti deschide pîrtii drepte și luminoase. Se poate spune că există în acest volum, *Cartea albă*, o demnitate a locului comun. Autorul intră în banalitate fără panică, fără teroarea că pierde totul printr-un cuvînt obișnuit sau printr-o idee de bun-simț, convins că banalitatea nu poate fi întotdeauna — și că nici nu trebuie — evitată. Dar tocmai pentru că acceptă cu atîta seninătate, cu o exemplară lipsă de vanitate locul comun, Al. Rosetti îl depășește atît de categoric, ca și cum de undeva ar veni o răsplată pentru atîta decență împinsă pînă la smerenie. Poate tocmai pentru că bate primul pas pe un loc comun atît de ferm ajunge Al. Rosetti așa de ușor pe pisc. Cred că acest cuvînt nu este exagerat, căci se află în *Cartea albă* multe secvențe foarte frumoase (și originale!), dintre acelea care pătrund definitiv în fondul activ de imagini al memoriei cititorului. Din lipsă de spațiu transcriem doar două: «Ion Barbu lucra la cafenea; îi trebuia larma de acolo, compusă din voci și clinchete de farfurii și pahare, pentru a-și acorda propria liră». «Din virful amfiteatrului de la ultimul etaj al clădirii Universității, în localul din fața statuii lui Eliade, priveam în jos, la spațiul dintre catedră și primele bănci; micșorat de distanță, Călinescu apărea înconjurat de o masă de auditori: o viziune împresurat, căutînd cu privirea speriată o porțiță de scăpare...».

Cartea albă îmbină plăcutul cu utilul. *Plăcutul*, aș spune deliciosul, pentru că este alcătuit din amintiri și evocări ale unor personalități marcante (precum Tudor Arghezi, Ion Barbu, Matei Caragiale, Camil Petrescu, G. Călinescu), printre — și peste — ale căror orgolii, nu o dată vijelios dezlănțuite, a știut să treacă de atîtea ori cu un tact desăvîrșit. *Utilul*, pentru că acest volum dă o lecție de stil și măsură. Caracteristic pentru Al. Rosetti e seriozitatea față de cuvînte. Scriitorul nu se joacă de loc cu ele (poate și pentru că foneticianul s-a «jucat» prea mult, demontîndu-le), și nici nu le constrînge prin tortură să intre în tipare de mare efect. Pur și simplu, Al. Rosetti se poartă firesc cu ele, și cuvintele îl răsplătesc înzecit.

Jean-Paul Belmondo.

Sub acest titlu, împrumutat pentru câteva clipe de la Belmondo, încercăm să vi-i apropiem pe câțiva dintre binecunoscuții actori de film pe o altă cale decît cea obișnuită, a articolelor în care scriem și iar scriem, cînd de bine, cînd de rău, despre ceea ce fac ei pe ecrane. Încercăm să vi-l aducem tață în tață pe actorul de dincolo de pînza albă, pe cel care-și gîndește meseria (am ales oameni care se îndeletnicesc și cu acest lucru), așa cum apare el pe platou ori în mărturisirile făcute cu dragă inimă, nu cele culese în fugă de cutare sau cutare ziarist. Pentru că vorbeam de un împrumut de titlu de la Belmondo, îi dăm în schimb singura favoare care ne stă în putință, aceea de a începe cu el.

Unul dintre bunii săi prieteni, actorul Guy Bedos, ne spunea că numai cei care nu-l cunosc bine pe Bebel se miră atunci cînd aud de nemaipomenita lui seriozitate pe platou. «Este aproape încrîncenat; dacă înainte era dispus la orice glumă și joacă, în momentul cînd lucrează totul s-a terminat». Belmondo este foarte pretențios cu sine însuși și cu meseria lui. Să-l auzim cum vorbește despre ea: «Văd din ce în ce mai mulți tipi care vor să învețe

să joace în film. N-au nimic. Încearcă să joace cam așa: au de gînd și joacă, basta. S-au înverșunat. Dracu! — o ia de profesione! Totuși sint băieți buni. Puțini sint însă aceia care au reușit să ajungă la ceva fără să fi învățat nimic. Ei nu știu nimic dar au noroc: Bardot, Ventura. Cazuri particulare. Dar așa nu se poate face cinematograf. Ca să joci comedie trebuie să înveți. Nu este un lucru prea greu, dar trebuie învățat. Observați că în Italia se întimplă același lucru: există Mastroianni, Gassman, cincisăse oameni care știu să facă orice, restul nu sint actori, n-au învățat. Dar unde să învețe la noi? Nu există nimic. Conservatorul? Conservatorul este un lucru învechit... Eu nu cer Actor's Studio, să ne înțelegem! Nimic nu mă supără mai mult ca firescul nenatural, pricepi; porți nasul în vînt și arăți de parcă ai suferi de un lumbago metafizic cînd pronunți cuvintele «ai chibrituri?» Nu, asta nu e pentru noi. Dar nici pe struți de la Comedia Franceză, care nu sint în stare să spună ca lumea «închideți ușa», nu pot să-i suport. Să pregătești actori înseamnă să-i iei pe tinerii care doresc acest lucru și să-i înveți box, bucătărie, scrimă, să-i înveți să exercite profesiunea de măcelar,

să lucreze la strung, să obțină o diplomă de boxer, o diplomă de aviator; înseamnă să-i înveți să lustruiești cizmele și să taie șuncă, să conducă un buldozer și să taie foile unei cărți, să sară în apă de la înălțimea de 15 m și să vorbească engleza, înseamnă să-i înveți totul; căci astăzi li se cere totul, nu numai să behăie textul lui Marivaux... Crede-mă, dacă nefericiții ăștia de la conservator i-ar fi văzut pe O'Toole și Burton în «Becket», ar fi învățat ceva».

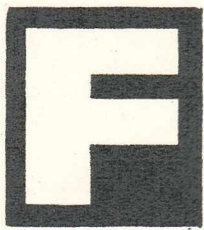
Vittorio Gassman și «formula nr. 2»

Mulți regizori italieni — și în primul rînd Dino Risi, cu care a filmat mult — îl consideră pe Gassman actorul ideal, să tot lucrezi cu el. Nimeni nu l-a văzut vreodată nervos sau încruntat. Chiar dacă într-o seară a avut spectacol la teatru iar noaptea a filmat, dimineața este la fel de bine dispus, gata să arunce o glumă mașiniștilor, să trezească lumea din amorțeață. Nu-l supără nici curioșii care intră pe platou, și se spune că în viața lui n-a zis nu unui ziarist. «Este o plăcere să-l vezi pe Vittorio filmînd — scrie Ugo To-

gnazzi. Noi, prieteni, ne tacem adeseori timp să ne ducem pe platourile unde se află el. Marele lui profesionalism se amestecă cu o poftă de joc pe care numai copiii cred că o au. Este foarte tonic să-l privești». Secretul acestei vitalități este, după glumeața mărturisire a lui Gassman, «aplicarea formulei nr. 2», potrivit căreia trebuie să stoarcă din el tot ce este vesel și simpatic. Tristețile, sfîșierile, acelea țîn de formula nr. 1, de care are nevoie atunci cînd se află pe scenă. (Este știut faptul că actorul a jucat în film numai roluri comice, în timp ce în teatru l-au așteptat totdeauna marile partituri dramatice.) «Deși în timpul filmărilor Gassman este un fel de uragan care te ia cu el — aminteste Dino Risi — își păstrează un ochi de drac. Fantastic. Nu ezită o clipă, își dă seama fulgerător dacă scena a fost bună sau nu. Cu el poți să fii sigur că n-ai să repeți niciodată o secvență în mod inutil».

Pigmalionul Catherinei Deneuve: ea însăși

«Și fără Vadim, Catherine Deneuve tot ar fi ajuns acolo unde este — spune Alain Cavalier, regizorul cu care cunoscuta

Prezentarea
grafică
Vlad
MUȘĂTESCU

COPERTA NOASTRĂ

Ridicăm paharul în sănătatea dv.

Fotografie de Eugen IAROVICI

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12, Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii».

încet, de a deplînge viteza admirînd-o și nu oftînd pe ruînuri. Asemenea stop-cadre ne-am propus să facem în cele ce urmează. Dar, cum anul abia a început, avem tot timpul de acum înainte.

Romulus RUSAN

GLOSSA

După cum aflăm dintr-o anchetă publicată în «Informația», situația sălilor de expoziție este atît de neplăcută cantitativ sau organizatoric, încît pictorii, sculptorii și graficienii trebuie să aștepte la o coadă artistică pentru a-și înfățișa lucrările (eventual actuale) aproximativ trei ani de zile.

- Cînd te vedem la Dalles?
- În octombrie 1971.
- Și dumneata?
- În martie 1972.
- Iar dumneata?
- Un moment să mă uit la bonul de ordine. Da, ăsta e, am numărul 312. Ceea ce înseamnă, stai să calculez, ... în iarna lui '73.

Săptămîna trecută Comitetul politic al O.N.U. a adoptat 5 (cinci) rezoluții noi cu privire la problema dezarmării. Cu aceasta numărul total al rezoluțiilor în chestiunea sus-numită se ri-

dică la 14, ceea ce reprezintă o creștere de 23,5% în raport cu textele similare adoptate anul trecut. Experții apreciază că în 1969 activitatea de elaborare a documentelor va cunoaște o curbă ascendentă. Se prevede un spor de 31,7% în raport cu 1968.

* Magazinele «Gostat» anunță organizarea unui curs de specializare, pe o durată de cinci luni de zile, pentru persoanele ce doresc a lucra în respectivele prăvălii de fructe și legume. Se asigură (cităm) «școlarizarea teoretică și practică, ...cazare, rechizite, indemnizație etc.».

...Ce înseamnă organizarea științifică a comerțului. Azi nu se mai poate oferi spanac decît cu diploma de absolvire.

* U.E.F.A. ne-a amendat cu o sumă destul de importantă în valută din pricina incidentelor provocate de anume spectatori după meciul West Bromwich Albion — Dinamo București.

Propun Ministerului de Finanțe să aloce, în cadrul bugetului pe 1969, o cantitate dublă de devize pentru ediția viitoare a Cupei Campionilor Europeni.

AI. MIRODAN

jubileu
în valea birgăului

Sărbătoare în Valea Birgăului, în ținutul Bistrița-Năsăud. Fa-

brica de hîrtie împlinște 200 de ani. Bîntuită de toate furtunile vremurilor, trecînd din stăpîn în stăpîn, închizîndu-și uneori porțile, fosta «moară de hîrtie» de la 1768 a ajuns pînă la noi.

Puține vor fi la ora actuală întreprinderile a căror istorie să oglindească dezvoltarea fabricării unui produs de la treapta premanufacturieră pînă la marea industrie, așa cum s-au petrecut lucrurile cu această fabrică din Valea Birgăului. Ultimul război mondial i-a dat acestei fabrici o lovitură mortală. Construcție de lemn, întreprinderea a fost mistuită de flăcări și cîțiva ani după război totul părea definitiv pierdut. Numai oamenii acestor meleaguri sperau. Au fost anii cei mai eroici din viața acestei fabrici. Oamenii au apărut cu eroism ce mai rămăsese din fosta fabrică, cu speranța că totul va reîncepe. Și din nou, precum pasărea Fenix, a renăscut așa cum mai renăscuse ea în cîteva rînduri. Dar de data aceasta stăpînii erau chiar ei: acești oameni. Într-un ținut care n-a avut niciodată prea multă industrie, fabrica aceasta a intrat de mult în conștiința oamenilor de pe aceste meleaguri, confundîndu-se cu însăși viața lor. Pentru că hîrtia a dat de lucru aici multor generații, îndulcind sărăcia de pe Valea Birgăului.

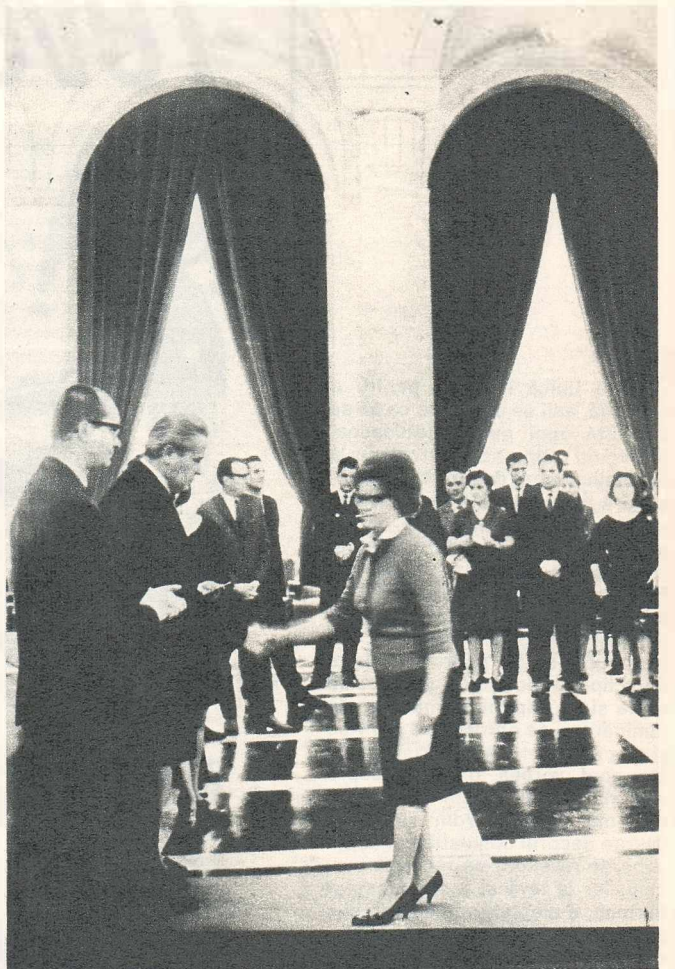
Într-o expoziție organizată cu acest prilej, cel mai valoros exponat e un manuscris din anul 1772. Un manuscris oarecare care atestă vechimea fabricii. Gîndul fuge către cîntărilor Școlii ardelenene care vor fi folosit cu siguranță și hîrtia de la Prundul Birgăului. Atîtea idei, atîtea gînduri s-au așternut pe hîrtia provenită de la această fabrică. Aniversarea unei fabrici de hîrtie nu are numai tîlcul ei economic ci devine și un fapt de cultură.

Aniversarea a prilejuit o trecere în revistă a succeselor acestei fabrici înnoite și de nerecunoscut pentru cei care și-o amintesc pe cea antebelică. Hale noi, utilaj în mare parte nou, condiții de lucru după care au tînjit 200 de ani cei care au robotit aici. Către aceștia, către miile de lucrători anonimi care cu eforturi și privațiuni au transmis din generație în generație meșteșugul fabricării hîrtiei, se îndreaptă cu recunoștință un gînd.

Tr. PROSAN

◀ Hale luminoase, utilaj în mare parte înnoit, condiții de lucru îmbunătățite — iată cartea de vizită pe care o prezintă astăzi Fabrica de hîrtie de la Prundul Birgăului.

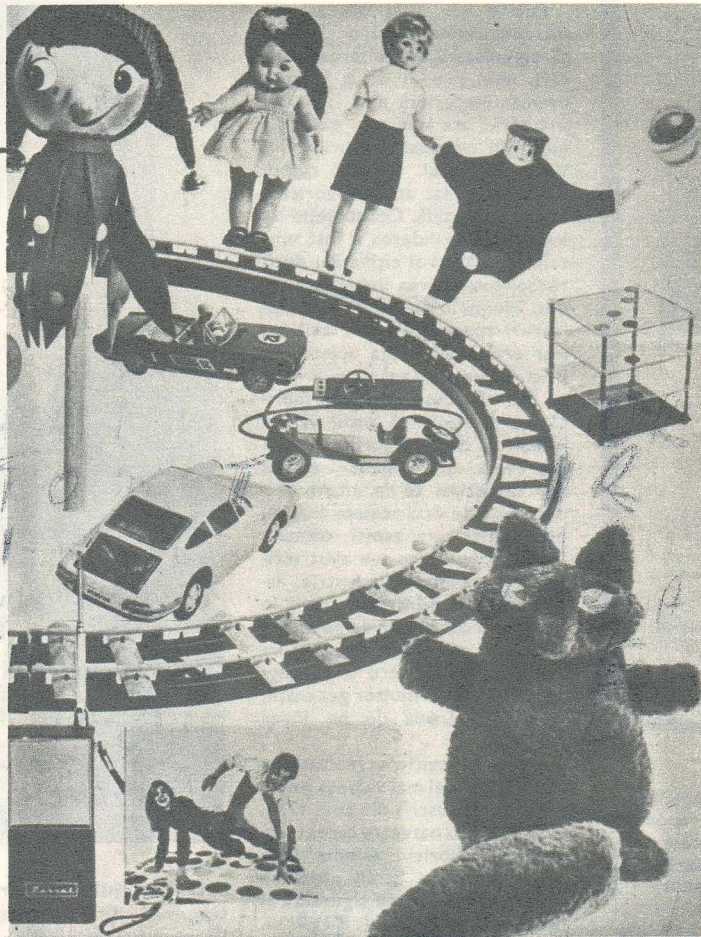
▲ Cu prilejul împlinirii a 50 de ani de la luptele muncitorilor tipografi din decembrie 1918, au fost conferite ordine și medalii unor lucrători din industria noastră poligrafică, pentru merite deosebite în muncă. Cu «Ordinul Muncii» clasa a III-a au fost distinși 83 de muncitori, ingineri și tehnicieni poligrafi, iar cu «Medalia Muncii», 161. La festivitatea care a avut loc zilele trecute în sala de marmură a «Casei Școlii», înaltele distincții au fost înmîinate unor lucrători poligrafi din întreprinderile bucureștene. De la Combinatul poligrafic «Casa Școlii» au fost distinși cu «Ordinul Muncii» clasa a III-a: Gheorghe Boroș, mastru la tifdruc, Alexandru Ștefan, mastru principal la legătorie, Pavel Foiș, inginer-șef cu mecanizarea, Ion Florea, tehnician cu protecția muncii, Mihai Gheorghiu, șef atelier rotativă cărți, Constantin Popescu, zețar, Constantin Tănăsescu, director administrativ, și Nicolae Teodorescu, mastru ofsetist. Alți 20 lucrători poligrafi au primit «Medalia Muncii». În fotografie: aspect din timpul solemnității de decorare ce a avut loc în sala de marmură a «Casei Școlii».

Colectivul redacțional al revistei «Flacăra», care datorează tipografilor «Casei Școlii» faptul că se poate adresa cititorilor, felicită din toată inima oamenii acestei profesii extraordinare care este poligrafia.

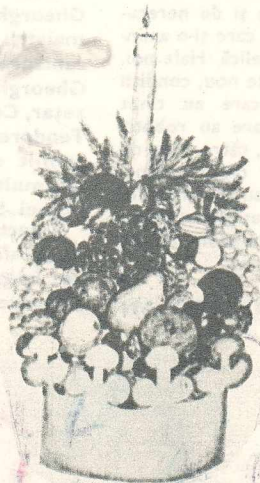
de seară, revelionul!

Seară unică în care, pentru o secundă, anii se ciocnesc ca să se despartă apoi pentru totdeauna, revelionul ține să ne invite nu la meditații amăruite despre fuga nesăbuită a timpului, ci la un mult mai sănătos «carpe... noctem», la un pahar de vin și fericită nepăsare, la petrecere și explozii de veselie. Pentru asta e nevoie — o știm cu toții — de «cadru» lăuntric, de bună dispoziție în primul rând, dar nu mai puțin și de cadrul ambiant, de sclipirile globurilor colorate de sticlă și de pilpăirile romantice ale luminărilor, de ohirlandele din visc și de crenguțele de brad pudrate... Un poet vorbea o dată despre vital necesarul «decor al iubirii», noi, mai telurici, vom vorbi azi despre decorul comestibil al nopții albe de revelion, de recuzita purcelușilor la tavă și a sărmăluțelor fierbinți, a pieptului de curcan și a tortului de ciocolată cu frișcă. Decor, bineînțeles, stropit și cultivat cu grijă, după preferințe, cu Ottonel, Fetească albă sau Riesling...

Din decorul nopții de revelion fac parte în egală măsură și rochia noastră nouă, și costumul bine călcat cu cravată festivă, și machiajul sofisticat de seară, și coafura anume aleasă.... Cîteva sfaturi prind bine întotdeauna. Să le încercăm și de astă dată.

Ce jucării putem oferi în dar? Chiar și unele confecționate de dv. singure, cum ar fi această păpușă cu rochia din cîteva petale de postav, cu capul dintr-o bilă vopsită, cu părul din franjuri de lînă (sus stînga); sau această vulpe dolofană și șireată, încropită din cîteva resturi de blană artificială.

Dacă vrem să sporim atmosfera festivă a casei noastre, putem adăuga tradiționalelor crenguțe de visc și un candelabru-coroană împletit din crengi de brad, încărcat cu globuri colorate, nucii poleite și luminărele, și atîrnat cu o panglică lată, solidă, de tavan. Alte cîteva mici idei pentru recuzita revelionului: o coroană din carton îmbrăcat în staniol poate ascunde trupul coșulețului cu fructe (strecurați printre fructe cîteva crenguțe de brad și o luminărică); o altă coroană din carton poate îmbrăca platoul pe care se află tortul, iar fotografia din dreapta sugerează cîteva idei de ornamentare a unei mese.

KINABATSO
KOLEKCIJONOV
E. DAVAJ SO

Sigur, ne-am gindit cu toții să ne împodobim cât mai strălucitor bradul, să-l încărcăm cu daruri, să-l potopim cu zăpadă din vată și țurțuri din beteală. Ce-ar fi totuși dacă i-am aduce anul acesta și un bun vecin de «petrecere» și decor? Nu-i treabă grea și i-ar face fericiți pe toți copiii casei (și pe toți invitații noștri trecuți de majorat): din câteva foi mai grosicioare din carton roșu și alb, din câteva pachete de vată (dacă găsiți), cu nițel talent și ceva mai multă răbdare se poate confecționa un Moș Gerilă de toată frumusețea, grăsun și zimbăreț, care să poarte în cârcă toate darurile ce nu au putut fi atârnate în pom (desigur, și câte unul pentru fiecare invitat al nostru).

Să nu uităm machiajul...

...menit să dea seara strălucire tenului și să pună în valoare cele două «accente tonice» ale feței — ochii și gura.

Cosmeticiană Olga Tuduri vă face următoarele recomandări:

Nu uitați că alegerea culorilor poate fi decisivă pentru reușita unui machiaj de seară; lumina artificială este un aliat prețios al nostru, dar uneori, mai ales când e vorba de cea fluorescentă, și un crud inamic, care stinge fardurile prea palide, sau le poate da o tentă vineție. Așadar, pentru seară, alegeți tonuri mai aurii, mai calde, mai luminoase decât pentru machiajul de zi. Și acum, la concret:

Alegeți două nuanțe de pudră — una deschisă, alta mai închisă, estompați-o ușor cu o bucată de vată sau cu o perie specială, și apoi pudrați-vă cu nuanța deschisă; tenul va căpăta acea modernă tentă sifedie.

Anul acesta cunoaște voga fardurilor de pleoape foarte deschise, chiar albe: arcada ochiului va fi dată cu o nuanță ivorie, eye-liner-ul (tusul) cu care se subliniază pleoapa) va fi numai negru ci și verde sau bleu (după culoarea irisului), iar pleoapa va fi dată în aceeași nuanță, dar mai pastelată, cu eye-liner-ul. Rimelați — nu foarte insistent — genele cu rimel albastru, maro sau negru (după intensitatea culorii genelor).

O blondă cu pielea albă (în fotografie), cu ochi verzi sau albaștri, va alege o pudră și un fond de ten de culoarea piersicii, un ruj de buze roz sau ciclamen, un fond de pleoape asortat cu irisul, un eye-liner maro.

O blondă cu pielea de culoare mai închisă: pudră roz-aurie, rujul de buze corai. Creion și tuș maro.

O brună cu tenul deschis, ochi negri sau albaștri: pudră aurie, nu prea închisă, rujul de buze roșu pur. Creion și tuș maro sau gri.

Brună cu pielea măslinie, ochi căprui: pudră bej-aurie, rujul de buze roșu pur. Creion negru sau gri închis.

Păr roșcat, ten deschis, ochi verzi: pudră bej (fără galben), ruj de buze roz-aurie. Creion și tuș maro.

Păr roșcat, piele albă, ochi cenușii sau albaștri: pudră bej, ruj de buze corai. Creion și tuș maro.

Părul gri sau alb: pudră bej-roz, ruj de buze roz. Creion și tuș gri sau bleu.

Pentru fardul de pleoape rămâne de văzut dacă vrem să-l asortăm cu irisul sau cu rochia. Dacă avem un ten congestiv și intens colorat se recomandă o pudră cu o nuanță verzui, dar numai pentru seară. Fardul de obraz va fi ales într-o nuanță mai deschisă ca aceea a rujului de buze, dar nu prea deschisă.

Pentru o masă mai festivă, acoperită cu o impecabilă față de masă albă, un element decorativ de mare efect: cițiva trandăfiri proaspeți, «apărați» de un grilaj de luminărele roșii, lungi, fixate oblic pe un suport solid.

Dacă în încăperea în care veți sta la masă nu se poate întinde o masă lungă, sau dacă nu aveți o masă la care să poată încăpea toți oaspeții, folosiți această idee ingenioasă (care creează totodată și o atmosferă intimă, caldă, în încăperea): patru mese mici (de șab, sau chiar patru planșete fixate pe niște suporturi), acoperite cu patru fețe de masă colorate divers; lampadare (din carton) și șervețele, în aceleași culori. Douăsprezece persoane se vor simți în largul lor în acest cadru vesel, tineresc.

Păpușile mai vechi, aflate în zestrea casei, pot fi și ele folosite după ce în prealabil le aranjăm puțin toaleta.

Trei ceasuri rele

Să zicem că de revelion sinteți gazde. Să zicem. Că doar nu poți dori nici unui dușman asemenea balamuc. Dar dacă admitem că — în afară de restaurante (unde nu mai sînt locuri), cabane (idem), excursii peste hotare (cui i-a dat mina) — mai există și revelioane în familie, înseamnă că trebuie să admitem că există și gazde. Și cum prietenii și-i poate alege fiecare singur, e bine ca dv. să vă alegeți pe cei care au predispoziție de a organiza un revelion și ca atare de a primi și sfaturi. Ca atare, ca persoană dezinteresată puteți să-i sugerați că, dacă tot are înclinații păguboase, ar putea avea șansa să se salveze numai devenind mistic. Ceea ce nu-i prea greu, dacă-i explicați că în noaptea de revelion, după miezul nopții, apar cele trei ieie, adică trei ceasuri rele, care bagă dihonă între oaspeți și gazdă.

Primul ceas rău începe cam pe la 3 dimineața, cînd unul dintre oaspeți — de obicei cel nepoftit — ridicînd tonul slobozeste o strigătură veninoasă care ar putea fi sintetizată prin:

«De urat am mai ura
Dar nu avem ce minca!»

Acest afront subtil poate fi contracarat de gazda mistică prin aducerea rapidă la masă a unui castron cu tochtură (pregătită din ceafă de porc tăiată în bucățele mărunte terfelite prin sare și cimbru și prăjite într-o tigaie la foc iute — cu arsură chiar — și peste care — după punerea în castron — se aruncă din gros mușchi pentru cîrmirea nasului persoanelor care folosesc numai «Chanel» și «Soir de Paris»). Alături, pe un fund de lemn, se mai pune o mămăligă'naltă, fierbinte, care se taie cu ață sau se servește cu degetele — bine spălate în prealabil. Dacă aveți și niște străchinioare pentru fiecare cap de musafir, succesul e garantat. Primul ceas rău trece cu bine.

Al doilea ceas rău începe pe la cinci dimineața, cînd pe fețele comesenilor apar semne de vădită cirteală.

Atunci puteți arunca pe masă cîteva coșuri cu vîrzări, pe care trebuie să le aveți pregătite din ajun. Rețeta-i simplă. Varza murată, tăiată mărunț, se călește bine-bine, apoi se introduce din ea cam cît ține o lingură de supă în foi pătrate de aluat (cu cartofi), ale căror colțuri se îmbină apoi la mijloc, și care se coc, ca și gogoșile, în ulei. Unul dintre oaspeți, mai cult, îl va cita pe Creangă cu:

«La plăcinte ride gura
La vîrzare și mai tare».

Atmosfera restabilită astfel va lăsa să se audă numai clămpănitul gurilor și gilgăitul vinului.

La cel de-al treilea ceas rău participă numai cei care au măcar o jumătate de ochi deschis — cei adormiți vor fi lăsați în pace — și se încăpățînează să rămînă la masă. Cum afară mijeste de ziuă și ceasul rău le cam tulbură vederea și graiul, li se dă o cană fierbinte dintr-o zeamă vrăjită, pregătită cu un an în urmă astfel: într-o oală se bagă o țelină mare, trei morcovi, trei pătrunjei, trei cepe, trei cartofi, care se fierb în trei litri de apă pînă scade aproape de jumătate. Totul se strecoară, și în zeama respectivă se toarnă 0,999 litri de zeamă murată, limpede și acră de castraveți și gogonele, precum și 666 g smîntînă. Totul se dă într-un singur clocot. Cînd serviți pe oaspeți cu această mixtură suspectă se spune următorul descîntec:

«Anul nou a început
Și pagubă n-am avut.
Singular lucru cel vreu:
La anu' să fiu oaspe eu!»

P. P. NAȘU

P.S. Dacă vreunul dintre oaspeți va pretinde că nu sînt trei, ci patru ceasuri rele, cereți-i s-o dovedească el la revelionul următor.

Cîteva coafuri

deseară, revelionul!

Există o anecdotă cu o gospodină vrednică și iscusită, care a pregătit o masă grozavă dar a uitat un singur lucru: să se ocupe de ea. Nu vă povestesc finalul, e trist. Așa că nu vă uitați, doamnelor, tocmai pe dv., podoaba cea mai prețioasă a serii... Alegeți din fotografiile de mai jos coafura care vă place, dar, mai ales, cea care vă prinde cel mai bine.

Din păr lung, periat bine spre spate și eliberînd total fruntea, un edificiu din bucle lejere, vaporoză, care alunecă ușor din creștetul capului spre temple.

Dintr-o coafură obișnuită, realizată din păr scurt, cu adaosul unei postîșe buclate aplicate pe creștet (și străbătută de o panglică în culbarea rochiei), o tinerească pieptănătură de seară.

Tot pentru o fată tină, o coafură cu părul tapat în creștet și terminat cu o buclă amplă; lateral, două mici ucozi de calb, prinse cu două lanțuri aurite.

O foarte elegantă coafură pentru un revelion prezențios: părul lung este strîns la spate și terminat într-un coc mare, pe ceafă, cărăia i se adaugă o postîșă amplă buclată.

DIALOG CU CITITORII

La ora cînd aceste rînduri vor vedea lumina tiparului, *Almanahul Flacăra pe 1969 va fi, probabil, prezent în toate chioșcurile din țară* (dacă, bineînțeles, nu va fi fost epuizat la unele dintre ele). Apariția Almanahului constituie, printre altele, cel mai bun răspuns la nenumăratele scrisori pe care le primim și în care ni se tot solicită publicarea portretelor unor artiști sau cîntăreți. 150 portrete — atîtea conține Almanahul — reprezintă, s-o recunoaștem, o încercare meritorie de rezolvare globală a unor cereri atît de presante. Desigur, Almanahul nu răspunde numai acestor preocupări și nu acestor preocupări în primul rînd; el conține, după cum ați și aflat, nenumărate rubrici, texte și fotografii interesante. Dar... să nu ne apucăm de reclamă, mai ales că nici nu e nevoie...

Cu destulă întîrziere, cititorul *Corneliu Băloiu* ne comunică unele aprecieri pozitive cu privire la reportajul consacrat de revistă județului Buzău. Deși de la publicare au trecut cîteva luni, cuvintele de încurajare fac totdeauna plăcere. Amănunțele suplimentare despre Buzău, pe care ni le transmite tovarășul Băloiu, nîi se par deosebit de interesante. Îl rugăm să nu se necăjească, «Flacăra» va mai scrie și, desigur, încă de multe ori despre Buzău și despre buzoieni.

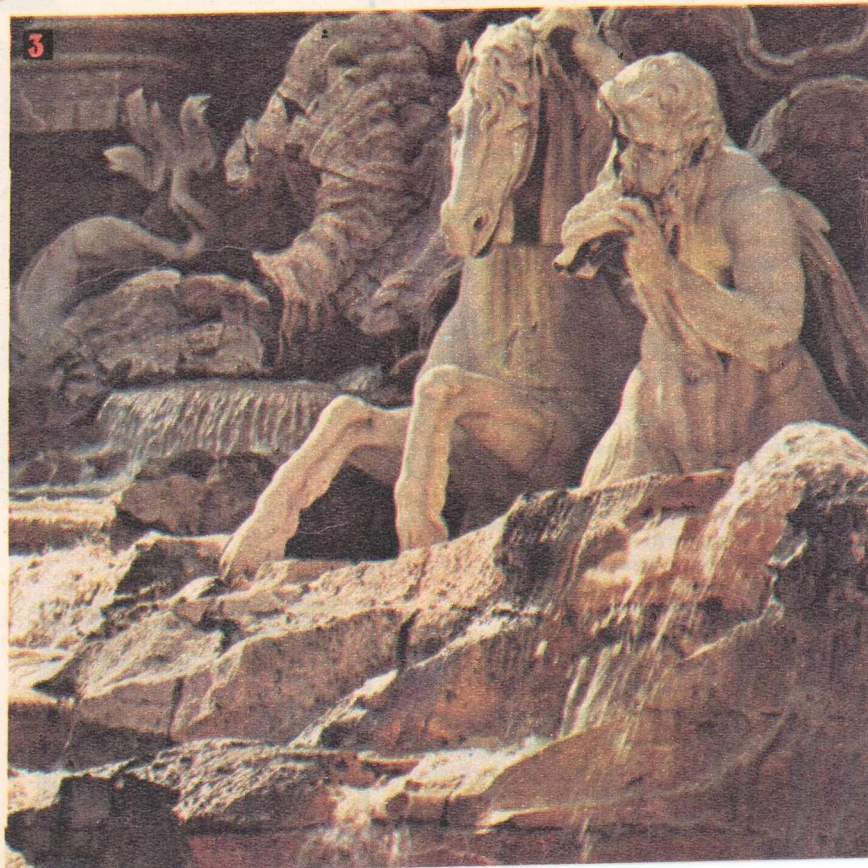
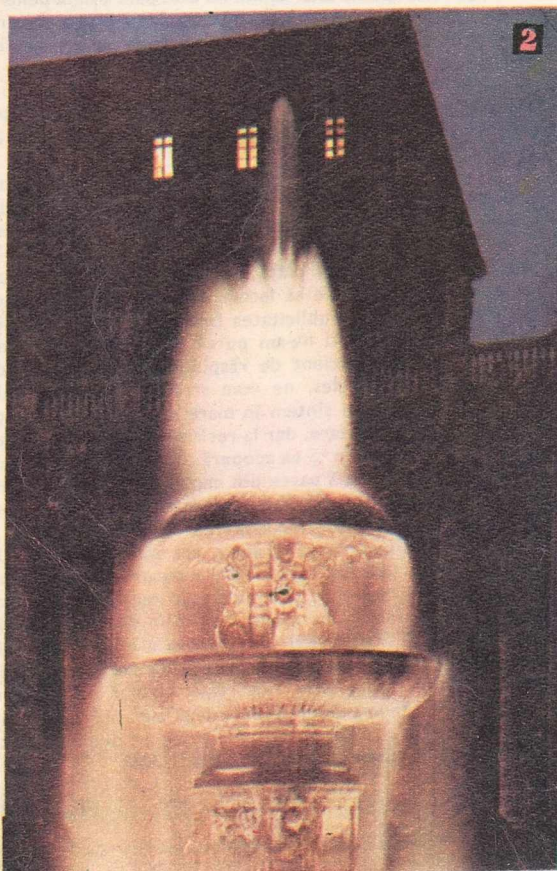
Primim la redacție destule scrisori în care sînt evocate mici drame personale, în care oameni ajunși la un punct critic al vieții lor familiale ne solicită sfatul, uneori chiar ajutorul, apelează, într-un sens mai larg, la opinia publică. Ne-am întrebant adesea care pot fi resorturile ce îndeamnă un om să dezvăluie lucruri care țin de domeniul, de obicei, atît de bine păzit al existenței intime, să treacă peste bariera amorului propriu și să se prezinte *urbi et orbi*, în ipostaza de victimă. Probabil că rațiunile sînt tot atît de variate pe cît de variate sînt și firile omenești. Probabil, de asemeni, că dincolo de tristețea și de neîndemînarea unor asemenea demersuri există pe undeva, la rădăcina acestor apeluri, o încredere cinstită în solidaritatea omenească, în forța reparatoare a opiniei publice. De acest aspect trebuie să ținem seama în primul rînd și nu de eventualele reziduu de exhibiționism, birfeală, curiozitate indecentă, nevoie ieftină de răzbunare etc., etc. care se aglomerează totdeauna cînd e vorba de o chestiune personală. Ne-am gîndit la toate acestea citind scrisoarea pe care ne-a trimis-o cititorul *V.I. din Galați*. Dumnealui se declară de acord cu cele scrise de colaboratorul nostru *Mihai Stoian* în textul intitulat «Tați dezertori», apărut acum cîteva săptămîni în «Flacăra». De acord, dar nu pe de-a-ntregul. Există, desigur, tați dezertori, dar există, spune dumneasa, și mame dezertoare. Și pentru a ne ajuta, ne relatează povestea, banală poate, dar deosebit de tristă, a unei căsnicii destrămate, de pe urma căreia un copil de trei ani a rămas de izbeliște. Unde ne despărțim de corespondentul nostru este în stabilirea problemei principale: după dumneasa, aceasta ar fi depistarea (și, în continuare, înfierarea) vinovatului care, bineînțeles, nu poate fi decît unul: el sau ea. Nu crede oare tovarășul *V.I.* că lucrurile sînt nițeluș mai complicate, că nimic nu este mai dificil pe lumea asta decît acordarea a două suflete omenești, că armonia unei familii nu este dată o dată pentru totdeauna, că ea trebuie cucerită în fiecare zi și în fiecare ceas prin eforturi comune, prin înfrîngerea egoismului excesiv, a unor deprinderi înrădăcinate, prin realizarea, cu răbdare și toleranță, a comunicării dintre cei doi membri ai cuplului, comunicare care numai ea poate duce la înțelegere? Etichetările sentențioase nu sînt bune nici în viața personală.

Cititorul *I. Tamaș din Tg. Lăpuș*, județul Maramureș, are cuvinte bune la adresa revistei, dar și unele observații critice. Printre altele, dumneasa consideră că publicăm prea multe reclame, iar unele dintre ele (și dă ca exemplu cele pentru uleiuri de plajă sau baruri de noapte) n-au ce căuta în revistă. Ce să facem, tovarășe Tamaș? Fie că ne place, fie că nu, publicitatea face parte integrantă din viața contemporană și ne-am putea plînge doar că ea nu este la noi încă suficient de răspîdită, de concretă, de atrăgătoare. Bineînțeles, ne vom strădui să ridicăm calitatea (de care și noi sîntem în mare măsură nemulțumiți) inserțiilor publicitare, dar la reclamă nu putem renunța. Între altele, și pentru că ea acoperă (ca și la toate revistele de același tip) o bună parte din cheltuielile de producție. Ați prefera oare ca «Flacăra» să coste 5 lei sau să apară în 16 pagini fără fotografii color?

Dar, luîndu-ne cu ziuă tîrgului, era să uităm că ANUL NOU bate la ușă. Cititorii noștri n-au uitat însă și ne-au trimis nenumărate urări și felicitări. *Le mulțumim din inimă tuturor și le urăm și noi multă fericire în anul care începe*. Un cititor (*G. Stoianovici*) din Craiova a avut chiar ideea ingenioasă să ne comunice lista urărilor de Anul nou în 56 de limbi. *Happy New Year, Godt Nytaar, Sretna Nova Godina. Per Shume Vjet, Chúc mừng nam mõi, Head uut aastat, Gelukkig Nieuwjaar* etc. Ați priceput dumneavoastră despre ce e vorba... Deci, LA MULȚI ANI.

H. DONA

fintinile romei

1 Strălucirea Pieței Navona ar fi parcă de neconceput fără fântinile ei.

2 «Nu există ceva mai frumoasă — scria Stendhal despre cele două fântini din Piața San Pietro.

3 Fântinile Romei — un adevărat univers poetic.

4 Această fântină — având ca element decorativ doi tritoni uriași — ridicată în fața templului vestalelor, e-vocă Roma antică.

Roma — «cetatea eternă», orașul ale cărui maiestuoase edificii, statui, străzi sint tot atâtea mărturii ale unei istorii ce se întinde de-a lungul a aproape trei milenii. Spui Roma, și prin fața ochilor ți se desfășoară, de parcă le-ai vedea aievea, imaginea Colosseumului și a atât de familiare și neprețuitei pentru noi Columne a lui Traian, imaginea Forului Roman și a Capitoliului (Campidoglio), a Termelor lui Caracalla și a Bazilicii San Pietro, a «reginei străzilor» — Via Appia — și a Villei Borghese..., și a multor alte asemenea nestemate. Dar toată această

imensă bijuterie care este Roma ar fi parcă de neconceput fără fântinile ei, inspiratoarele minunatului poem simfonic al lui Ottorino Respighi. Iar dacă, cine știe cum, s-ar opri dintr-o dată orice alt zgomot în afara șipotului fântinilor din baroca Piazza Navona, al celor din Piața San Pietro, care l-au încântat pe Stendhal, și al tuturor celorlalte măiestre îmbinări de țîsniri de apă, naiade, sirene, fauni, tritoni, «cetatea eternă» însăși ar fi un gigant ateneu în care ar răsuna acordurile unui sublim poem.

5 O ploaie de apă și lumină scaldă Fintina Naiadelor din Piața Esedra.

6

6 7 Tumultului apei și grandorii arhitectonice îi iau locul adesea susurul și gingășia, cum arată aceste fântini din Palazzo Venezia (sus), din Piața d'Ara Coeli (jos) sau de la Villa Borghese.

7

8 Impunătoarea Fontana di Trevi. Madame de Stael spunea că dacă apa ar înceta aici să mai șipotească, idcerea s-ar așterne asupra Romei.

PE DRUMUL PROGRESULUI NEÎNTRERUPT AL PATRIEI

realizări și perspective la început de an

ce spun indicatorii de plan

Ne răspunde directorul general al Combinatului de îngrășăminte azotoase din Tg. Mureș — tov. ing. **DOREL POPA**.

— Ce a însemnat anul 1968 pentru Combinatul chimic din Tg. Mureș?

— Privit acum din perspectiva timpului, el a însemnat un examen: certificarea, atestarea capacității colectivului nostru. Semnificative pentru anul 1968 sînt eforturile pentru realizarea sarcinilor din cea de-a doua etapă de dezvoltare a combinatului nostru. La ora actuală noi am atins majoritatea indicatorilor proiectați. Nu trebuie să uit și un alt aspect al muncii noastre: atingerea unei eficiențe și mai ridicate la instalațiile intrate în funcțiune în 1966. Ca să fiu mai concret voi arăta că planul anual s-a realizat cu 19 zile înainte de termen. În mod special trebuie să subliniem cîțiva indicatori: productivitatea muncii și beneficiile care au înregistrat o depășire de 12% și respectiv de 34% față de plan; apoi atingerea indicatorilor tehnico-economici proiectați în primul trimestru de funcționare la fabrica de amoniac II, precum și depășirea capacității proiectate cu 9% la fabrica de amoniac I.

— Care sînt perspectivele anului 1969?

— Avem în fața noastră două sarcini de o extremă importanță. Este vorba de realizarea exemplară a planului de export, care reprezintă 65% din producția de azotat de amoniu, și în al doilea rînd de pregătirea tuturor condițiilor care să permită începerea lucrărilor la noi capacități de producție, menite să valorifice superior resursele naturale existente în județul nostru. Avem toate posibilitățile — așa cum a arătat și tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie — să realizăm importante cantități de îngrășăminte în plus. În 1969 vom acorda o și mai mare atenție cercetărilor; ele vor fi amplificate și orientate spre obținerea unei calități superioare a azotatului de amoniu, în așa fel ca produsele noastre să fie în orice moment competitive pe piața mondială.

etape în împlinirea unui vis

Vis, într-adevăr, deși în fapt e vorba de o idee, și încă de una imposibil de formulat pe de-a-ntregul în alt limbaj decît cel matematic. Interlocutorul nostru, inginerul **MARCEL BALȘANU**, autorul unei invenții valoroase, a sesizat însă elementul nematematic în actul lui de creație, și, la solicitarea noastră, ni-l explică:

— Fenomenul există în natură și nu e dintre cele care se produc foarte rar. Oricine știe, cred, ce e un vîrtej de aer și dacă nu toată lumea a văzut, foarte mulți au citit, probabil, în cărți, despre trombele marine sau despre simunuri — teribilele furtuni de nisip din deșerturi. Aceste mișcări turbionare de aer, care uneori antrenează, cu forțe uriașe, cantități considerabile de apă și respectiv de nisip, au reprezentat modelul natural, ca să spun așa, al ideii mele.

— Modelul, numai, nu spune încă nimic. Definești un brevet de invenție — în registrele Oficiului de stat pentru Invenții are numărul 50 484. Presupunem că nu l-ai obținut pentru simpla copie a unui fenomen natural.

— Nu de copiere e vorba. Curenții turbionari pe care i-am studiat, dînd mai întîi o interpretare teoretică fenomenului propriu-zis, nu sînt simple reproduceri în laborator ale cicloanelor din natură. Cu ajutorul lor eu am imaginat sisteme practice de utilizare în industrie, cu multiple avantaje. Antrenate în cicloanele mele, două sau mai multe fluide se dispersează rapid în particule fine care vin foarte ușor în contact unele cu altele, ceea ce, dacă se aplică la substanțele chimice care trebuie să intre în reacție reciprocă, are o importanță deosebită, scurtînd timpul de desfășurare a procesului, accelerîndu-l.

— Știm că în cei zece ani pe care i-ai închinat acestei invenții ai realizat mai multe variante privind utilizarea ei practică.

— De fapt una singură a ajuns într-o fază industrială. Știti că locul meu de muncă este direcția tehnică a Ministerului Industriei Ușoare unde, în cadrul unui serviciu, mă ocup de problemele apelor reziduale, de epurarea acestora și de coroziune. Varianta practică la care mă refer a căpătat caracter de aplicare industrială într-o întreprindere din departamentul industriei ușoare, și anume la I.I.S.—Bucovăț.

— E ultima etapă pe care v-ai imaginat-o?

— Bineînțeles că nu. De la data cînd am prezentat-o, ideea mea s-a întregit mult, dezvăluind aspecte noi. Aș zice că cele mai importante etape s-au consumat în anul pe care îl încheiem acum. Mă refer la publicarea părții teoretice a activității mele — relațiile generale ale fenomenului turbionar, exprimate fizic și matematic — mai întîi, fragmentar, în nr. 4 al revistei «Industria ușoară», apoi global, în nr. 12 al «Revistei de chimie». Experimentarea în fază pilot, de laborator, e mai veche. Trecerea pe o instalație industrială a avut loc în acest an. Dar, firește, activitatea mea pe acest plan nu se va încheia aici.

— Ce ar mai fi de făcut?

— Vedeți, deocamdată se obține într-o instalație construită după noul principiu epurarea apelor reziduale rezultate în procesul tehnologic al unei întreprinderi. Dar fenomenul se poate aplica în multe alte domenii. Mă gîndesc, de pildă, la o instalație în care să aibă loc reacțiile de formare a îngrășămintelor chimice azotoase. Ar accelera mult procesul, mărind productivitatea instalațiilor existente, dar pentru a da viață acestei idei e nevoie de o colaborare strînsă cu specialiștii din industria chimică. Încă ceva: imaginați-vă că într-o cameră de ardere a unei rachete

măsurile tehnico-organizatorice în acțiune

Ne-ndeamnă condeiul, cînd scriem despre marea fabrică de confecții și tricotaie «București», mai ales să comentăm colecțiile sale de modă și să-i judecăm produsele din punct de vedere al liniei cîrolii, al gamei lor cromatice, al detaliilor «ultimul strigăb». În felul nostru avem dreptate: nucleul de creatori de la P.C.T.—București este cel care dă tonul modei în toată țara, colecțiile sale se bucură de o largă apreciere, dar nu o dată ne supărăm că e cam mare distanța de la aceste elegante prototipuri de producție de serie.

De astă dată ne interesau însă problemele de ordin economic, măsurile tehnico-organizatorice luate de această mare unitate industrială în 1968 pentru a-și rîndui cît mai științific uriașa sa producție. Să nu uităm că pe porțile fabricii ies zilnic circa 5 000 de costume bărbătești, 30 000 de cămăși, 55 000 de piese din tricot etc., după cum nu am uitat nici promisiunea întreprinderii de a da în plus, pînă în 1970 — prin aplicarea măsurilor de care va fi vorba mai jos — produse în valoare de un miliard și jumătate peste cele planificate inițial. Directorul tehnic al fabricii, **GH. STĂNESCU**, ne dă, rîbdător, tămurră tocmai asupra acestor noi forme de organizare a procesului de producție.

— Urmăream, tenace, două obiective deosebit de importante pentru noi: creșterea gradului de mecanizare și chimizare a producției de confecții și o mai eficientă organizare a locului de muncă, a deservirii mașinilor: acești «timpuri ajutătorii» — cum le spunem noi minuterelor pierdute cu aducerea semifabricatelor la îndemîna muncitorilor — risipeau prea mult din forța, din eficiența muncii omului de la mașină. Trebuia regîndit mobilierul industrial, astfel ca el să ajute la eliminarea timpilor ajutători, nu să le incurajeze existența.

— Și treaba aceasta s-a făcut, după cite înțeleg, la acea stație-pilot despre care mi-ai vorbit. Dar ai putea oare să-mi explici mai concret despre ce anume piese de mobilier industrial e vorba?

— Nu cred că aceasta ar putea interesa pe laici în problemă, uneori e vorba doar de mici dispozitive, dar dacă doriți amănunte, iată-le: fiecare din miile noastre de locuri de muncă a fost dotat cu tot ce îi trebuia — dispozitive cu clamă care prind produsele, masă cu raft care primește produsul gata, cărucior cu dispozitiv de fixare a detaliilor — gulere, mineci etc. ...

— Și rezultatele?

— Uneori foarte spectaculoase: s-a ușurat simțitor efortul muncitorului, timpul său productiv crescînd de la 5% la 50%... Ne-am ocupat apoi cu dotarea mașinilor cu anume dispozitive care au asigurat o calitate sporită produsului.

— Ai pomenit mai sus un termen care poate într-adevăr strapa atunci cînd e asociat cu confecțiile: chimizarea producției. La ce v-ai referit?

— La faptul că s-a înlocuit coaserea gulerelor de la sacouri și paltoane, de exemplu, cu lipirea lor prin adezivi sintetici obținuți din polietilenă chiar la noi în țară. Noi economisim prin sistemul acesta materiale prețioase, ca să nu mai vorbim de timpii de lucru reduși cu 30—35% la fiecare operație. Tot de chimizarea producției e vorba și la ob-

amestecul combustibil-aer se face pe principiul turbionar descris de mine. Aceasta ar contribui la arderea completă a combustibilului, la scurtarea considerabilă a procesului de ardere și ar duce, pe de o parte, la creșterea randamentului motorului, iar pe de alta la modificarea esențială a unor parametri tehnici actuali. O teorie matematică în acest sens mă preocupă în momentul de față. Schița ei, expusă într-o lucrare, se află la Institutul de energetică al Academiei spre a fi examinată.

— Alte preocupări, proiecte, vise de viitor?

— Doctoratul, pe care-l pregătesc de mai multă vreme, aplicarea invenției mele într-o uzină chimică de îngrășăminte, cum v-am mai spus, și perfecționarea unui procedeu de amestec între un fluid și un solid dispersat în particule — ceea ce de asemeni ar avea multe aplicări industriale. Ar fi un proces analog cu al simunurilor de care am vorbit, spre deosebire de ceea ce am făcut pînă acum, și care reprezintă «copia» trombelor marine.

Inginerul Marcel Balșanu are acum 34 de ani. Acest al 34-lea an din viața sa, marcat de împlinirea unor aspirații, a fost un an bogat în succese.

Nu-i putem dori decît mulți alții, la fel de rodnici.

ținerea acelor gulere cu apret permanent al cămășilor, realizat prin inserții tratate cu adezivi sintetici — principiu tehnologic nou aplicat în țara noastră. Pentru realizarea în principiu și practică a tuturor acestor măsuri, noi am organizat în fabrică, în cursul acestui an, un serviciu de cercetare dotat cu aparatură de laborator ultraperfecționată și cu oameni de specialitate; un serviciu de organizare și normare a muncii, în subordinea căruia se află o stație-pilot și un serviciu de documentare...

— Cred că vă așteptați la întrebarea care urmează: ce rezultate ați obținut prin aplicarea acestor măsuri?

— Valoarea producției globale a crescut, față de sarcina planului cincinal, cu aproximativ 20%, și — rețineți acest lucru — creșterea s-a realizat fără a crea noi spații industriale. Productivitatea valorică a muncii pe salariat a crescut cu 18,84%. S-au realizat economii peste plan de 16 400 000 lei...

— Cifrele sună, într-adevăr, bine. Meritați felicitări. Ce surprize bune ne pregățiți pentru anul viitor?

— Studiem în continuare semiautomatizarea și automatizarea procesului de producție din confecții și tricotaie: am și realizat cîteva prototipuri de mașini de cusut, ale căror sisteme de transport și alimentare pot asigura o creștere a productivității de 48—50%. Avem, în continuare, o tematică largă și în ce privește extinderea chimizării producției. Mai doriți să aflați ceva?

Nu, eram mulțumiți de informațiile pe care ni le oferise tovarășul director, Stănescu. Toate datele obținute confirmau de altfel, în mic, înalta apreciere făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea ținută la Plenara C.C. al P.C.R. din 16-17 decembrie a.c.: «Țin să subliniez că industria ușoară poate fi dată ca exemplu de felul cum se ocupă de folosirea cît mai completă a capacităților de producție».

anii literaturii majore

de Ion BĂNUȚĂ

Este un bun și străvechi obicei, aș zice mai mult, e chiar necesar ca la sfîrșit de an să se arunce o privire asupra timpului dus fără posibilități de întoarcere, o privire asupra unei activități, poate și numai pentru simplul fapt de a o compara și, de ce nu, înainte de a se ciocni cel mai sublim pahar de vin la Anul nou — o privire asupra unui viitor apropiat întru aflarea jaloanelor noilor înfăptuiri. Și un scriitor de pildă își face bilanțul lui, foarte intim desigur, și fără îndoială își face și planuri de viitor — această îndeletnicire fiind, cred eu, în alt fel bineînțeles și la greieri și la furnici. Rezultatele planurilor unui scriitor se transformă în cărți, acele cărți care încearcă să includă cît mai fidel epoca și oamenii care o populează și o fac să vibreze, oamenii care o modifică, — și aceasta face fără îndoială obiectul și obiectivul imediat al editorului. Ca editor trebuie să mă declar pe deplin mulțumit cu producția literară editată în ultimii ani și mai ales în anul ce-și mînnică precum Cronos copiii, ultimele clipe, anul 1968. Cînd mă refer la această producție, mă refer la toate genurile literare de care se ocupă în felul ei Editura de literatură Minerva, și anume: proză, poezie, critică și istorie literară, teatru, cărți de literatură originală pe care editura le tipărește în diferitele ei colecții, în afara colecțiilor, atît în limba română cît și în limbile naționa-

CUM TREBUIE SĂ FIE UN ȘEF!

Peste câteva zile intră în vigoare noul plan economic pe anul 1969. Sarcini mari, grele... Ca într-o uriașă bătaie, în care are loc o desfășurare considerabilă de forțe, ramurile și întreprinderile trebuie organizate și conduse cu pricepere spre țel. Ar fi să repet pentru a *n* oară un loc comun dacă m-aș apuca să scriu despre însemnătatea conducătorilor — pe diferite trepte — în această acțiune. Mă preocupă altceva: ce calități trebuie să aibă un conducător, un șef, indiferent dacă este maștru, director sau ministru; dar optica din care îl privesc și îl judec este a subalternului, al celui care este condus, fie el lucrător, funcționar, șef de serviciu sau director.

Ce se cere de la un conducător? În linii mari — trei lucruri: să arate limpede ce vrea, să organizeze bine munca, împărțind judicios sarcinile și, în sfârșit, să controleze dacă și cum se execută ele, luând măsurile necesare pentru înlăturarea piedicilor.

Unui șef i se cere să fie hotărât, să nu dea dovadă de ezitări, să te poți bizui pe el, să poți lucra în siguranță și fără îndoieli. El este apreciat după *justețea* deciziilor sale. Înainte de a lua decizia îl trebuie să se consulte cu cei mai competenți oameni în problema dată, să țină seama de argumentele pro și contra soluției propuse, dar în final hotărârea trebuie luată, și el răspunde pentru alegerea făcută.

Desigur, cele de mai sus se referă la deciziile care intră în competența directă a conducătorului respectiv. În principalele probleme ale întreprinderii sau ale ramurii hotărârile se iau în colectiv. Experiența mondială, avansată, de conducere a arătat că omul cel mai bine dotat nu poate suplini capacitatea cumulată a unui colectiv, iar consecințele materiale ale unei decizii personale, deseori unilaterale și deci necorespunzătoare, ca să nu zic greșite, pot fi atât de grave încât este mai bine ca înțelepciunea colectivului de conducere să hotărască măsurile mai importante.

Unui conducător nu i se poate pretinde să știe tot și să dispună în toate domeniile. O dată repartizate sarcinile și atribuțiile, el nu trebuie să se substituie organelor care au competența de a le duce la îndeplinire. Am cunoscut multe cazuri în care șeful unității se trezea cu hotărâri luate și chiar comunicate subordonaților săi, în probleme de care răspundea direct, fără a fi măcar înștiințat, necum consultat. Și nu totdeauna hotărârile erau cele mai bune...

Printre calitățile — multiple — care se cer unui conducător, una foarte însemnată este aceea de a nu se lăsa copleșit de treburile curente, zilnice. El trebuie să aibă o viziune mai largă asupra muncii întreprinderii sau instituției sale, să se preocupe de perfecționarea în perspectivă, să fie la curent cu tot ce este nou pe plan mondial în domeniul în care lucrează, să însuflească colaboratorilor săi dorința permanentă de înnoire, de smulgere din rutină.

Probabil că nu o dată vi s-a întâmplat să vă puneți întrebarea: în ce dispoziție este astăzi șeful? Pot să-i ridic chestiunea sau s-o las pe altă dată? Un șef este apreciat și după comportarea egală în toate împrejurările, mai bine zis după buna dispoziție, binevoitoare, antrenantă, în care este de dorit să se afle permanent. Să știți, tovarăși conducători, că atitudinea dv. se transmite în lanț la toate nivelurile: dacă directorul general este enervat, lipsit de politețe, pripit, nehotărât, munca tuturor compartimentelor se duce într-o stare de tensiune, de incertitudine, de nemulțumire, și chiar viața personală, familială, a întregului colectiv este afectată de umoarea șefului. Și viceversa.

Ce-și mai doresc subalternii de la șef, ce-i urează de Anul nou? Să fie principial, să nu-și manifeste simpatii și antipatii, să nu favorizeze pe unii și să «apeșe» pe alții. Să fie drept. Ei mai doresc să-și plece urechea și la preocupările și problemele lor personale, dar nu ca să ofteze împreună, ci, în măsura posibilităților, să-i ajute în rezolvarea acestor probleme.

litațiilor conlocuitor, excepție făcând numai colecțiile «Biblioteca pentru toți» și «Horizont» care publică și traduceri din cea mai bună literatură universală, clasică și contemporană.

Deci, anul editorial 1968, la editura noastră, a fost bogat nu numai în ceea ce privește numărul mare de cărți pe care îl tipărește, circa 600 titluri, ci mai ales prin conținutul și nivelul lor artistic care în ultimii ani s-a adâncit, înălțat și diversificat mult. Aș cita, de pildă, poezia care a cucerit înalte piscuri și la care urcuș scriitorii tineri alături de cei ieri tineri au avut o contribuție substanțială.

Dar (întotdeauna există un dar) am impresia că anul editorial 1968, cel puțin la editura noastră, a adus pe primul plan proza, și anume romanul. De pildă: *Șatra* și *Ce mult te-am iubit* de Zaharia Stancu, *Intrusul* de Marin Preda, *Săptămîna neună* de Eugen Barbu, *Îngerul a strigat* de Fănuș Neagu, *Interval* de Al. Ivăsiuc, *Adam* de Neașcu Iulian și mulți alții. Cărți la fel de valoroase au apărut și în limba maghiară: *Grota citădelei* — roman de Nagy Istvan, *Și eu am fost copil* de Papp Ferenc, *Sticlele* — nuvele de Paskandi Geza.

Și, așa cum spunea Nicolae Manolescu într-o interesantă însemnare în *Luceafărul*, cu care sînt de acord, și eu aștept într-un viitor nu prea îndepărtat un nou salt ce se pregătește sigur în dramaturgie — aș numi pe Marin Sorescu, Paul Cornel Chitic, Mihai Neagu Basarab, Iosif Naghiu și lista acestor candidați continui.

Anul 1968 ne-a adus în librării *Istoria literaturii române* (Compendiu) de G. Călinescu, s-au continuat marile ediții Arghezi, Călinescu și altele, s-au continuat edițiile de bază ale clasicii noastre și alte colecții cum ar fi «Biblioteca pentru toți», care se apropie vertiginos în noua ei serie de numărul 500 și care va apărea festiv în 1969, în cinstea sărbătoririi unui sfert de veac de la eliberarea României de sub jugul fascist.

Și iată că am intrat într-o discuție, care va fi cu totul sumară, cu anul 1969, sperăm nu și într-o controversă cu el. În anul viitor producția de carte la Editura Minerva va fi cu 30% mai mare decît cea din acest an. Vom tipări circa 800 de titluri din care nu vor lipsi acele cărți, sinteză a glorioșului drum parcurs de țara noastră în anii puterii populare, acea nouă literatură, puternic afirmată, clamînd libertatea sub steagurile căreia România a devenit un adevărat bastion al luptei pentru fericirea omului. Avîntul care îi animă pe scriitorii întru darea la iveală a marilor cărți ale epocii noastre socialiste, demonstrat și cu prilejul Adunării generale a breslei lor; îndemnul fierbinte al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, vor face ca anul editorial 1969 să fie un an literar nu numai bogat, ci foarte bogat. Toate condeiele se vor mobiliza, se vor întrece pe ele însele întru slujirea adevărilor vaste ale artei noastre care proclamă în gândiri și în imagini literatura epocii socialismului, literatura umanității.

Anii editoriali 1968-1969 sînt anii literaturii majore. Avem toate motivele să zburăm mai sus, tot mai sus. Să ne facem și mai bine datoria! Este o datorie de onoare.

progresul tehnic în plin avînt

de C. TUZU

director general al Direcției generale
pentru metrologie, standarde și invenții

Întîmpinăm anul 1969 în condițiile îndeplinirii și depășirii în toate cele șase domenii de activitate coordonate de Direcția generală pentru metrologie, standarde și invenții a obiectivelor stabilite în 1965 împreună cu ministerele și celelalte organe centrale de stat și cooperatiste.

Cercetarea științifică în domeniul realizării de noi etaloane naționale și al creșterii preciziei etaloanelor existente folosite de Institutul de metrologie la transmiterea unităților de măsură din sistemul internațional adoptat de Republica Socialistă România, la etaloanele de ordinul II și III din laboratoarele metrologiei, institutelor de cercetări și ale întreprinderilor, cu ajutorul cărora se compară precizia aparatelor de măsurat din producție, laboratoare și comerț, a condus la rezultatele stabilite în program.

Subliniez cu satisfacție progresele făcute de industrie în dezvoltarea și perfecționarea producției de aparate de măsurat, de cazane și instalații de ridicat ale căror prototipuri sînt încercate și omologate de organele tehnice ale Direcției generale pentru metrologie, standarde și invenții în vederea autorizării pentru trecerea la fabricația de serie.

Anul 1968 (al douăzecilea de la înființarea standardizării) a fost anul cu cea mai fructuoasă activitate în acest domeniu de importanță deosebită pentru promovarea progresului tehnic și calității în producție.

Pe lângă rezolvarea la nivel superior a temelor din planul general de standardizare (880 teme) aprobat de Consiliul de Miniștri, au fost reexamine peste 2500 standarde de stat intrate în vigoare înainte de anul 1960, anulînd 330 standarde depășite, trecînd în categoria normelor interne departamentale, 710 standarde pentru produse de circulație mai reduse și reactualizînd prescripțiile de ambalare a 700 categorii de produse.

Primul an de aplicare a noii legi privind invențiile, inovațiile și raționalizările s-a soldat de asemenea cu rezultate pozitive. O dată cu creșterea numărului cererilor de brevet de invenție românești la 1900 față de 1600 în anul 1967, a crescut și valoarea

cea acestora, economice realizate prin aplicarea invențiilor, inovațiilor și raționalizărilor fiind de 308 milioane lei în semestrul I 1968 față de 261 milioane lei în semestrul I 1967, iar recompense plătite autorilor de 21 milioane lei față de 16 milioane.

Creșterea valorii invențiilor se reflectă și în brevetarea în străinătate a unui număr de invenții cu 10% mai mare decît în anul 1967, precum și în premiarea cu medaliile de aur și argint a invențiilor prezentate la concursurile internaționale de la Bruxelles (1967), Viena și Nancy (1968). Au primit medaliile de aur invențiile: «releu pentru protecția multiplă a electromotoarelor trifazate» — ing. Hope Egon; «convertizor-amplificator electromecanic» — ing. Teodorescu Dan; «procedeu și instalație pentru comanda vitezei motoarelor asincrone alimentate prin convertizoare statice de frecvență cu limitare automată a curentului prin motor» — inginerii Landon D. și Gavăț St. și «dispozitiv de protecție pentru ferăstraie circulare de rețezat» — ing. Mi-netos Nicolae.

Recompensa în valută acordată de noua lege a exercitat la rîndul său o influență favorabilă în ce privește prospectarea pieței externe pentru vînderea de licențe; se duc tratative avansate cu parteneri externi, pentru 20 invenții, încheindu-se pînă în prezent contracte ferme pentru 9 invenții.

Deci putem spune, în pragul acestui an nou, că și categoriile determinate ale progresului tehnic de care ne ocupăm noi se vor dezvolta și mai mult în anul 1969, răspunzînd astfel și mai eficient la îndeplinirea sarcinilor care stau în fața economiei noastre naționale, sarcini care au fost cu atîta claritate arătate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a partidului nostru.

permanențe ale gîndirii

Sfîrșitul anului 1968 coincide cu un moment mult mai important în creația științifică a conferențiarului universitar IMRE TOT. Se află în curs de apariție ampla sa lucrare a «AHILE» — Paradoxele eleate în fenomenologia spiritului», rodul multor ani de studii și reflecție. Plecînd de la această realizare am adresat tovarășului Imre Toth câteva întrebări:

— *Titlul operei ne determină să ne gîndim la paradoxul rămas ne-rezolvat al întrecerii, pe plan mintal, dintre Ahile și broasca țestoasă. Să fie lucrarea dv. o încercare de a reda gloria eroului mitologic, făcîndu-l să cîștige și pe terenul delicat al logicii formale, o întrecere pe care în mod sigur ar fi cîștigat-o în practică?*

— Dimpotrivă. Aporia Ahile constituie numai pretextul consecvent al cărții. Tema ei nu este rezolvarea paradoxului antic. M-a preocupat o temă — premisă — «reabilitarea» paradoxului, recunoașterea valorii independente pe care acesta o are în progresul gîndirii — pentru ca să dezvolt o temă-concluzie: libertatea de a opta — condiție sine-qua-non a gîndirii.

— *Cum se observă această dublă preocupare în sistematizarea lucrării?*

— Într-o primă parte vreau să demonstrez că paradoxul este ineluctabil dar poate fi ocolit. Folosesc pentru aceasta aporia Ahile, demonstrînd că paradoxul rămîne... paradox.

— *Se pare că încercarea a mai fost făcută...*

— Da, de obicei analiza limitîndu-se la o variantă. Eu cercetez însă circa treizeci de variante.

— *Exhaustiv, deci?*

— Nu cred că poate exista exhaustivitate în cercetare. Concluzia este că paradoxele constituie raționamente absolut corecte în sine, fenomene firești ale gîndirii ce nu au avut nici un efect nociv în dezvoltarea, timp de 2500 de ani, a logicii și matematicii.

— *Este vorba, așadar, de o localizare în imperiul gîndirii abstracte a tezei dialectice a luptei contrariilor?*

— Să presupunem. Ideea mea poate fi rezumată în teza că oriunde gîndirea produce ceva nou, acest ceva nou este legat de apariția unei structuri de paradox. Partea a doua a lucrării este consacrată aceleiași idei generale raportate la evoluția matematicii.

— *Căutînd locul paradoxului în programele computerilor?*

— Nu. Acolo sigur nu vor apărea. Un decisiv salt în matematică a fost crearea geometriei neeuclidiene, moment la care mă și refer în principal. A treia parte alcătuiește conținutul propriu-zis al lucrării și tratează tema-concluzie, anunțată în subtitlul cărții. Mă ocup însă nu de spirit ca atare, de gîndire ca atare, ci de cum se manifestă în gîndire paradoxul; el poate fi evitat, dar prin evitarea lui gîndirea se plafonează.

— *Din punct de vedere gnoseologic, concluzia implicită a lucrării este cognoscibilitatea sau incognoscibilitatea lumii?*

— Însăși alegerea și modul de abordare a temei dau un răspuns pozitiv. Mi-am materializat dorința de a cunoaște și de a stăpîni acest monstru necesar al gîndirii care este paradoxul.

— *Care credeți că este actualitatea lucrării?*

— Lucrarea poate fi considerată actuală în măsura în care am reușit să evidențiez preceptul hegelian ales ca profesiune de credință mărturisit în moto: «Libertatea este unicul adevăr al spiritului». Pledez pentru libertatea de opțiune. Iată un exemplu foarte simplu: eu — ca cetățean român — am libertatea de a folosi — și folosesc în lucrările mele — atît limba română cît și limba maghiară. Această atît de simplă posibilitate nu a fost însă recunoscută în orice țară și de orice regim. A fortiori, într-o atare țară sau atare regim, libertatea de opțiune a gîndirii este ciuntită în general sau chiar nerecunoscută. Cît timp vor exista asemenea anomalii, tema aleasă de mine va fi actuală.

În cîteva minute

NORA

vă pregătește un tort
după gustul dv.

Nora – BLAT PENTRU TORT

200 g, 5 lei; 400 g, 9,50 lei

CULTIVATORI,

În depozitele și magazinele AGROSEM găsiți semințe de legume pentru răsaduri și culturi de câmp, produse în stațiunile experimentale și întreprinderile agricole de stat:

- semințe de porumb din hibridi dubli, de mare productivitate, cu perioade diferite de vegetație;
- semințe de plante furajere, cu valoare nutritivă ridicată;
- semințe de graminee perene, destinate spațiilor verzi, terenurilor de sport etc.;
- semințe de flori diferite pentru grădini și parcuri.

Aprovizionați-vă din timp cu toate semințele necesare.

Adresați-vă cu încredere întreprinderilor și magazinelor AGROSEM, care vă asigură semințe cu valoare biologică și culturală ridicată.

CU PRILEJUL ANULUI NOU 1969
I.L.F. ILFOV - MUNICIPIUL BUCUREȘTI
VĂ UREAZĂ:
LA MULȚI ANI!

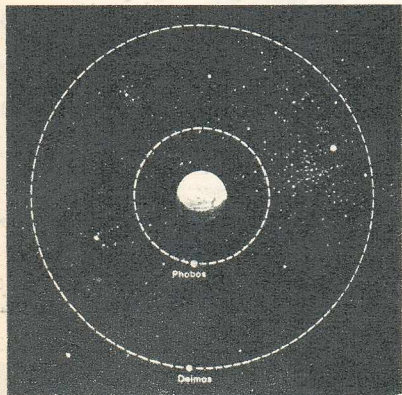
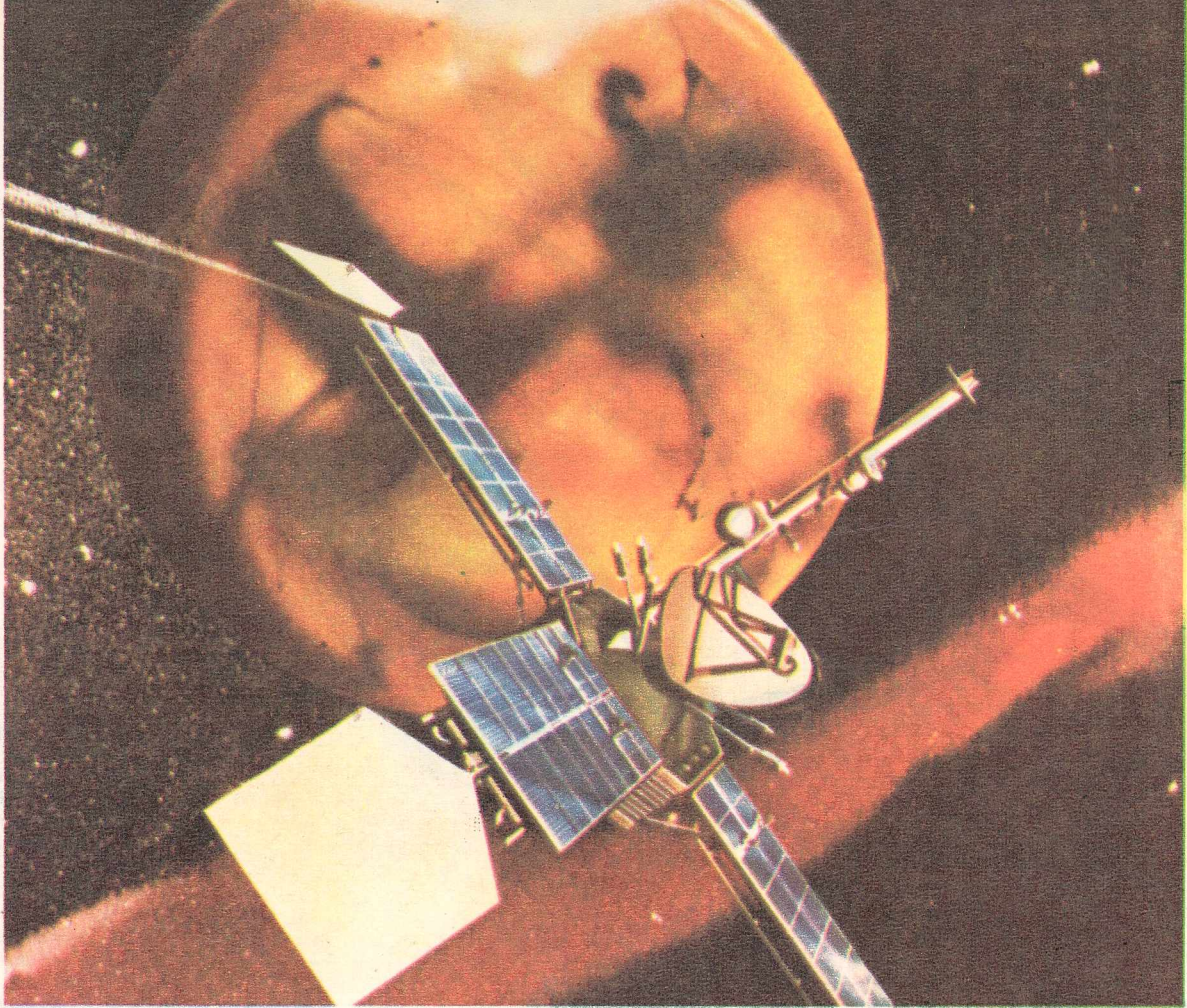
FAMILIA SOARELUI

(Urmare din pag. 29)

PHOBOS ȘI DEIMOS, CELE DOUĂ LUNI PITICE ALE PLANETEI MARTE

Phobos nu va mai exista multă vreme! Din 1900 încoace, durata sa de revoluție i s-a scurtat cu peste 6 minute și satelitul s-a apropiat corespunzător de planeta-mamă. Se poate presupune că, peste un secol sau două, dacă nu și mai devreme, se va prăbuși pe suprafața ei.

Dimensiunile foarte reduse ale sateliților marțieni au făcut chiar pe unii savanți să presupună că aceste corpuri cerești ar fi creații artificiale. Dar această ipoteză are puțini partizani.

LUMEA VĂZUTĂ DE PE PHOBOS

Am ajuns pe suprafața lui Phobos. Ne întâmpină stinci uriașe și prăpăstii înspăimântătoare. Pretutindeni zărești pietre cu muchii ascuțite, nerotunjite de unda apei sau de bătaia vântului. Atmosfera lipsește aci cu desăvârșire.

Uriș, pe cerul phobosian strălucește Marte, a cărui culoare roșcată trimite reflexe puternice pe suprafața satelitelui. Să privim atent acest astru, care a înflăcărat fantezia atîtor oameni de știință.

La extremitatea de nord și de sud a axei de rotație a lui Marte se zăresc calotele polare, de culoare alb-gălbuie, probabil din brumă sau zăpadă. Mai sînt vizibile «continentele» (de culoare roșie deschisă), «mările» (de culoare mai închisă) și «canalurile» (benzi întunecate, lungi și înguste). «Continentele» sînt probabil pustiuri, iar «mările», zone de vegetație, ale căror culori variază corespunzător de-a lungul anotimpurilor (iarna sînt brune și vara verzi-albăstrui). Cît despre canaluri, natura lor este extrem de controversată, după unii fiind vorba de crăpături ale scoarței, după alții de văi cu o vegetație foarte intensă, după alții, în sfîrșit, de «creații ale inginerilor marțieni». Privind atent discul marțian mai observăm nori diafani care plutesc în atmosferă și, pe alocuri, «umflături», aflate la marginea discului marțian, acestea din urmă fiind probabil virtuți de praf.

În anul 1965, sonda spațială americană Mariner IV a fotografiat planeta Marte de la o distanță de numai 9 000 kilometri. Descoperirea cea mai importantă: pe planetă există circuri (munți alcătuiți dintr-un briu circular) asemenea celor lunare. Explicația probabilă: în condițiile rarefierii atmosferei marțiene, meteoriți și chiar mici asteroizi «bombardează» nestingheriți planeta. Menționăm că observațiile telescopice efectuate de pe Pământ nu au permis niciodată observarea circurilor marțiene.

În partea superioară a planetei se observă pe desen una dintre calotele polare, care cresc iarna și se micșorează vara.

Așa ar putea să arate un peisaj marțian: stînci și pietre, înverzite pe alocuri de mușchi și licheni. Întinse deșerturi roșietice (care dau planetei și culoarea purpurie pe care o zărim prin telescop), acoperite cu mase imense de pulberi; pe alocuri, printre pietre, șerpuiesc benzi largi de verdeață: acolo cresc plante de o mare diversitate, perfect adaptate variațiilor de temperatură ale planetei (ziua temperatura nu se ridică nici la ecuator la peste 23°C, iar noaptea scade pînă la minus 70°C).

Deasupra, cerul. Nu este cerul «de azur», așa cum îl cunoaștem pe Pământ, nici cerul negru așa cum l-am zărit de pe Lună sau Mercur. Este un cer de un albastru profund, pe care se văd atît stelele cît și Pământul și, bineînțeles, Soarele (evident, cu un disc mai mic decît cel ce apare pămîntenilor). Explicația e simplă: atmosfera marțiană este cu mult mai rarefiată decît cea pămîntescă. Deci un lucru e sigur: descinși pe terenul pe care îl vedeți prefigurat, solii Pământului nu vor putea respira liber, ci numai cu aparate cu oxigen. De altfel, nu numai rarefierea, dar și compoziția diferită a atmosferei marțiene i-ar împiedica să se simtă... la largul lor.

Păcat că în desen nu se văd pe cer sateliții lui Marte, căci, spre deosebire de Mercur și Venus, planeta purpurie nu rătăcește solitară prin spațiu. Dintre cele două luni marțiene, de dimensiuni de altfel foarte modeste, Phobos ne-ar oferi un spectacol unic. Este singurul caz cunoscut în sistemul nostru solar al unui satelit natural care își efectuează revoluția într-un răstimp mai lung decît cel necesar planetei pentru a se roti în jurul propriei sale axe, cu alte cuvinte «rămîne în urmă». De pe suprafața planetei l-am zări de aceea pe Phobos ca singurul corp ceresc care parcurge bolta dinspre apus spre răsărit (deși de fapt se rotește în același sens ca și Deimos).

DACĂ UN ASTEROID PITIC
AR AJUNGE ÎN MIJLOCUL NOSTRU...

Unii asteroizi sînt de dimensiuni modeste (700 — 800 m diametru). Iată cum ar arăta o astfel de planetă pitică în cazul că — din întâmplare — ar «steriza»... în Capitală.

ASTEROIZII — ÎN CENTRUL MARILOR PROIECTE ASTRONAUTICE

Priviți aceste orbite: ce fascinantă întretăiere de elipse! Sînt căile unor corpuri cerești — asteroizii, numiți și planete pitice — care prilejuiesc unele dintre cele mai interesante proiecte astronautice. Astfel, instalată pe un asteroid de tipul lui Icar, o expediție cosmică ar parcurge nestingherită o mare parte a sistemului nostru planetar; într-adevăr, Icar se apropie de Soare mai mult decît Mercur și se îndepărtează de el pînă dincolo de orbita lui Marte. Este vorba, cum remarca un savant celebru, despre niște «vehicule interplanetare ideale».

Alte planuri s-au făurit în legătură cu «captarea» unor asteroizi mici, care se apropie mult de Pămînt, și transformarea lor în sateliți ai Terrei. În sfîrșit, ținînd seama de faptul că unii asteroizi au un diametru de sub 1 kilometru, s-au conceput proiecte de propulsare artificială a acestor corpuri cerești în cuprinsul sistemului nostru planetar, proiecte care nu sînt de loc utopice.

Dintre toate aceste planuri, cel mai aproape de realizare este utilizarea asteroizilor ca baze ale expedițiilor cosmice. Încă Țiolkovski remarcase că ar fi extrem de util ca racheta cosmică să-i ducă pe cosmonauți doar de pe Pămînt pe asteroid (cînd acesta se apropie cel mai mult de planeta noastră), iar «vizitarea» sistemului solar să se facă pe mica planetă călătoare. În acest fel, sute de milioane de kilometri din parcurs vor fi străbătuți cu «vehiculul asteroid» și numai cîteva milioane de kilometri cu «vehiculul rachetă»! Practic, nu-i așa? În anul 1959, marele astronom american Whipple a reluat și dezvoltat această idee, socotind-o foarte valoroasă.

Dar cîte ciudățenii nu ar avea călătoria aceasta! Astfel, dacă asteroidul ales va fi Adonis, al cărui diametru este evaluat la numai 800 de metri, astronauții vor trebui să pășească cu multă circumspecție, fiecare dintre ei cîntărind... numai cîteva grame (datorită forței de atracție foarte reduse), orice mișcare mai bruscă putîndu-i proiecta pe astronauți pînă departe în spațiul cosmic! Cel mai bine ar fi să se țină cu mîinile de stînci sau să poarte încălțăminte care să adere la sol. Pe asteroid vor exista însă și mari avantaje. De pildă, astronauții vor avea o putere de basm. Oricare dintre ei va putea să ridice racheta expediției sau să dea la o parte o stîncă oricît de masivă, aceea cîntărind acolo abia cîteva kilograme...

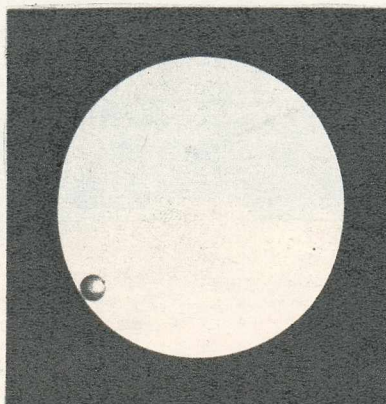
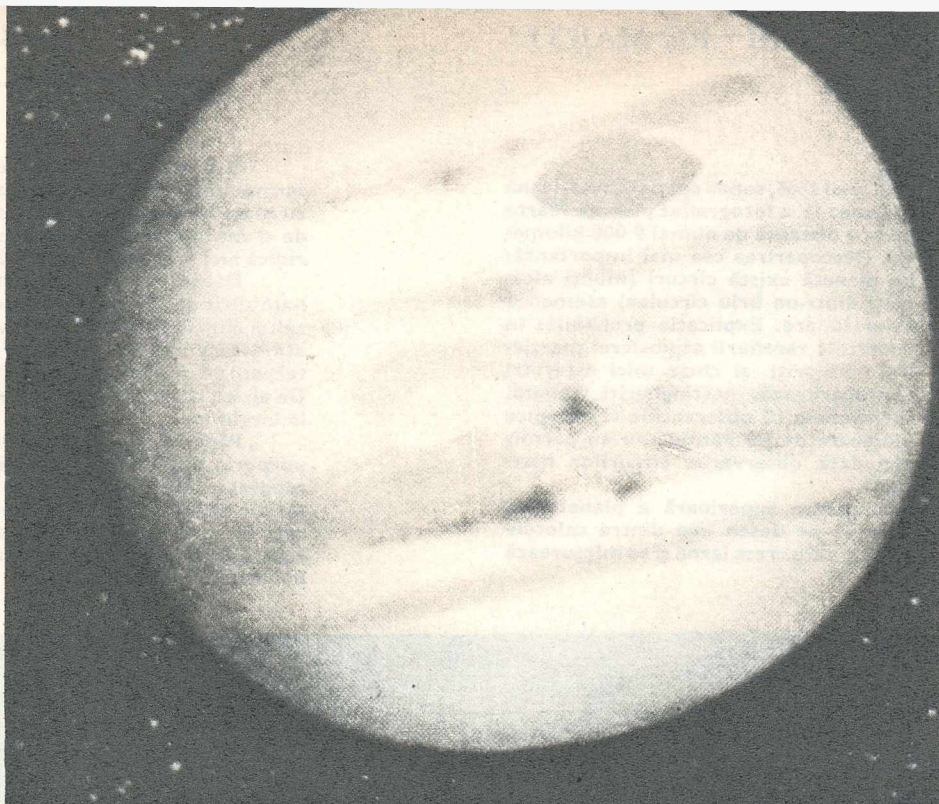
GIGANTUL

Așa arată probabil Iupiter privit de pe unul dintre sateliții săi apropiați. Peisajul de pe suprafața înșurătorului planetei-gigant este asemănător cu peisajele de pe Phobos, de pe Deimos, de pe Lună: o lume dură, accidentată, lipsită de penumbre, incremenită o dată pentru totdeauna.

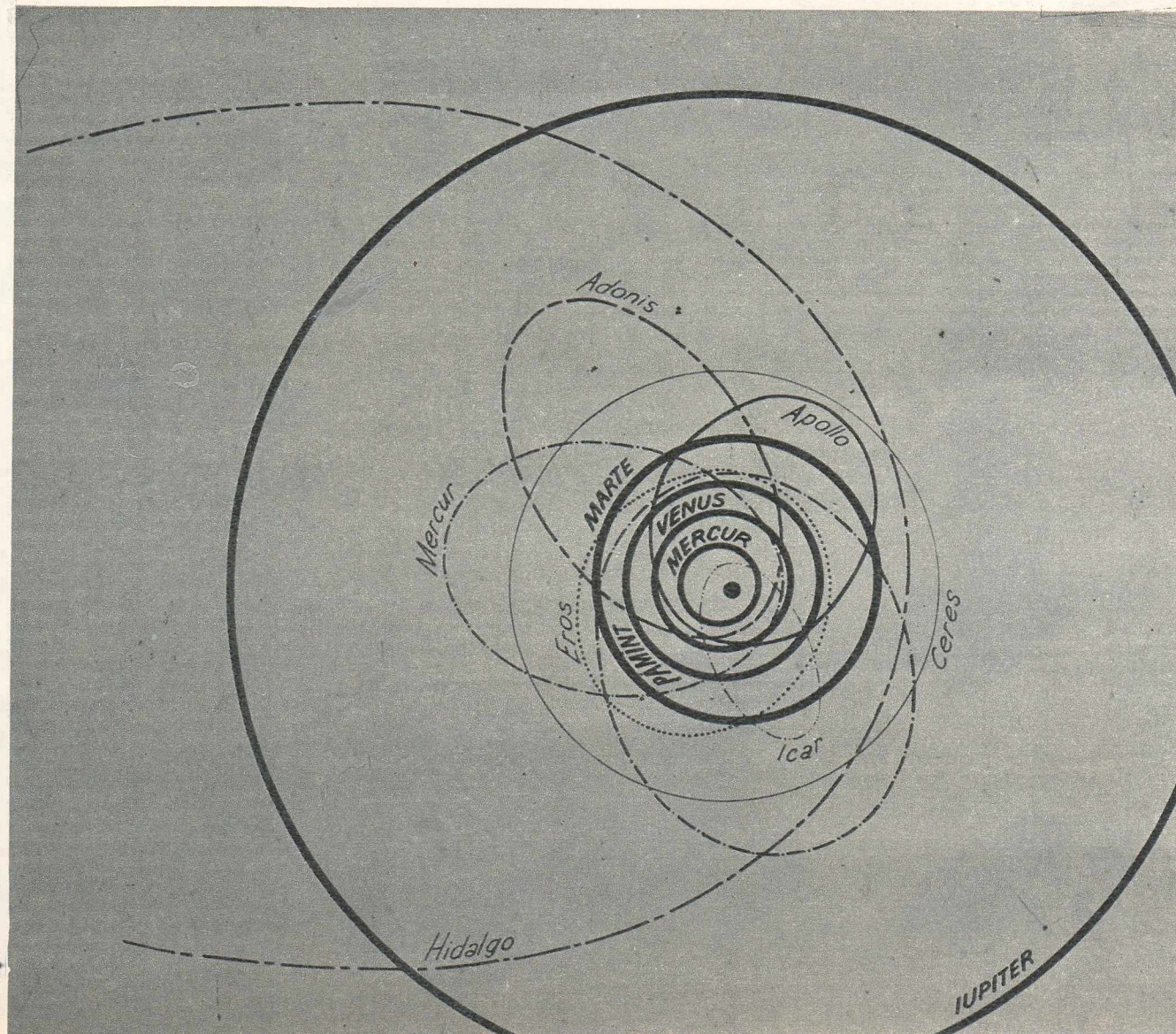
Deasupra creștelor de stîncă goasă atîrnă, copleșitor, Iupiter. Este interesant de observat că această planetă nu se rotește ca un corp solid, ci ca o formație «elastică» (mai repede la ecuator decît la poli). Explicația este aceea că noi vedem de fapt numai atmosfera iupiteriană, nu și corpul solid (dacă acesta există). Puternica «urtire» a planetei la poli este efectul rotației foarte rapide în jurul propriei axe (9 ore și 50 minute!).

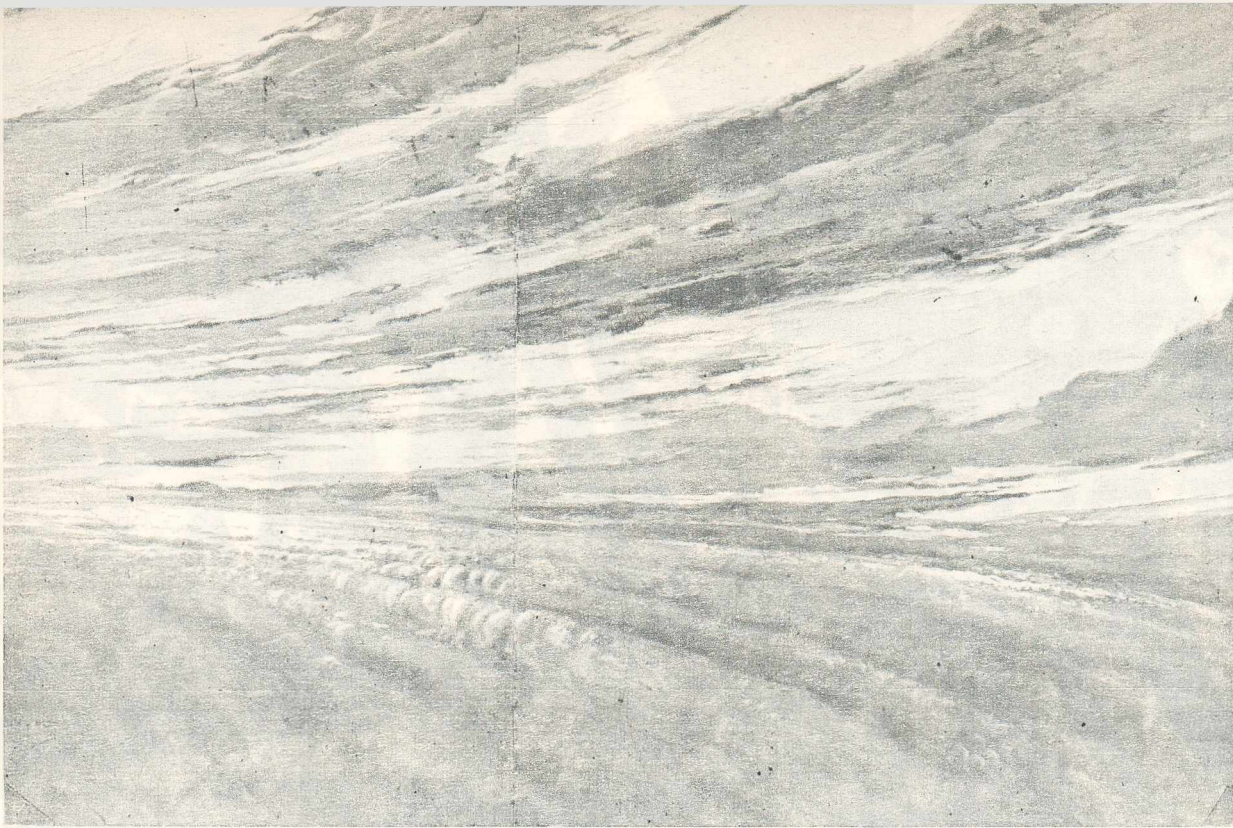
Imaginea telescopică a astrului este alcătuită mai ales din benzi paralele cu ecuatorul, formate desigur de gazele atmosferice (în special metan și amoniac gazos, la care se adaugă hidrogen și cristale de amoniac). În ele «plutesc» două «celebrități», deocamdată foarte misterioase: faimoasa «pată roșie» (al cărei diametru întrece uneori de cîteva ori pe cel al Pămîntului) și o altă formație, denumită «perturbația australă». După unii, «pata roșie» ar fi un imens «ghețar de amoniac», care plutește în atmosfera iupiteriană.

Dar dincolo de perdeaua acestei atmosfere în perpetuă agitație? Cum se prezintă globul iupiterian propriu-zis? După unii ar fi vorba de o sferă solidă, după alții de un imens ocean de hidrogen. S-au elaborat în această privință scheme precise de structură, dar numai explorarea cosmică le va putea infirma sau confirma.

Ce mic este Pămîntul față de Iupiter!

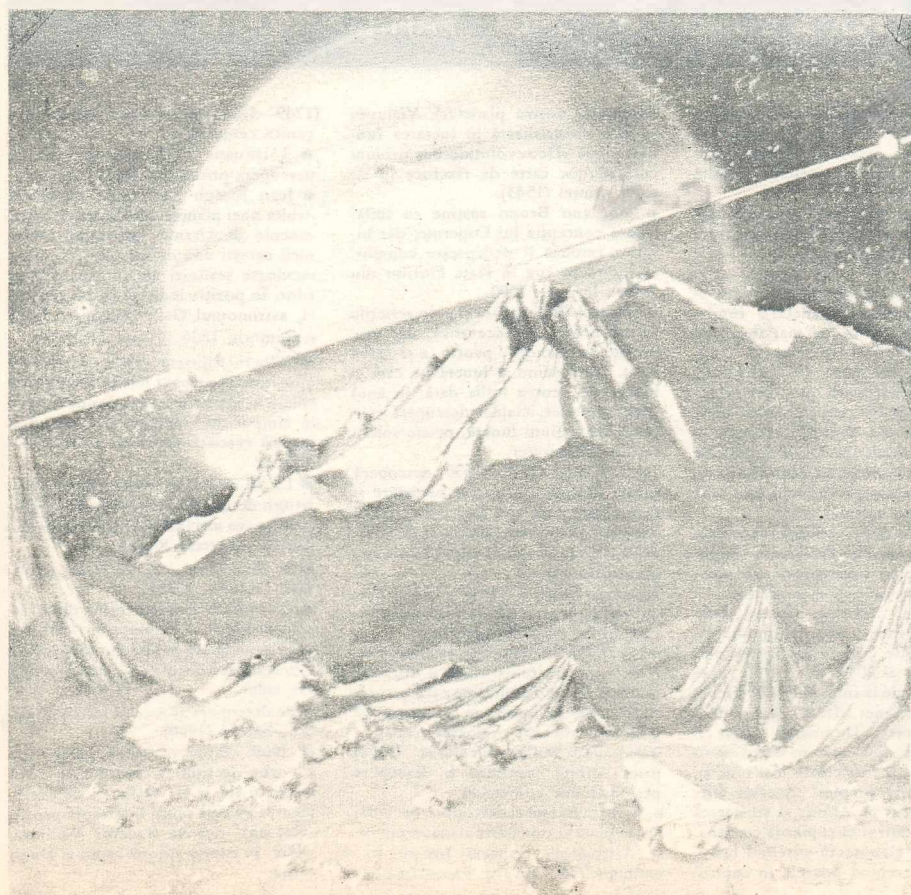
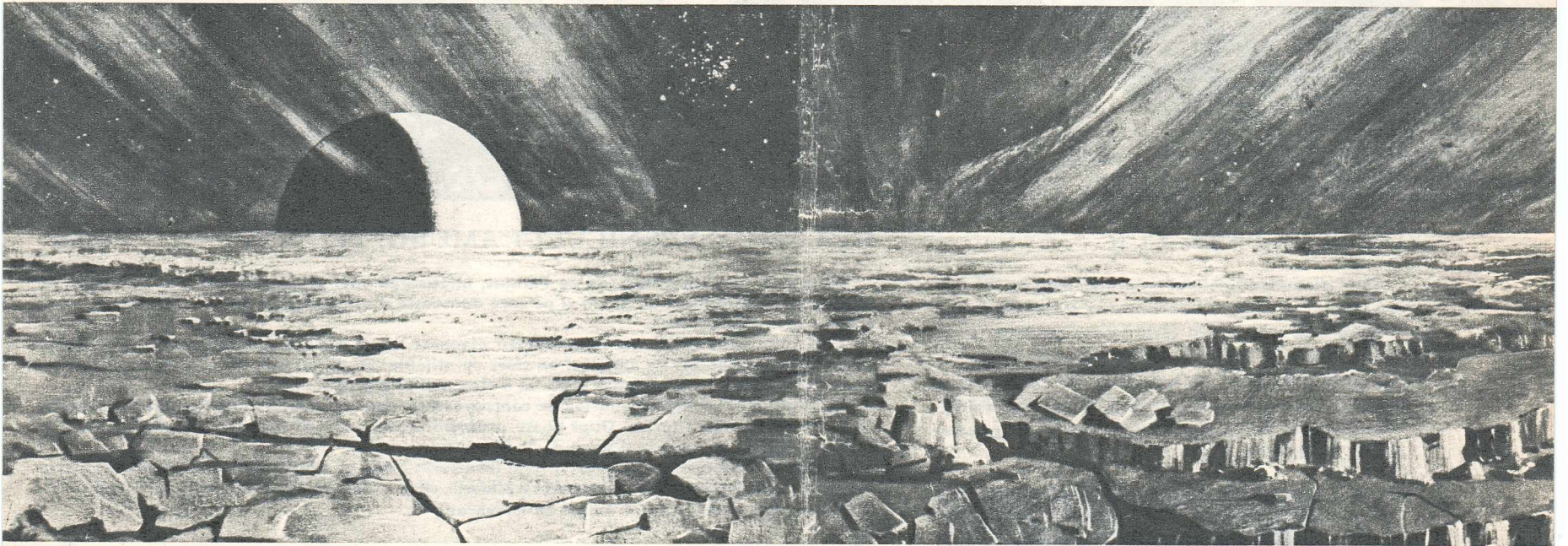

O LUME FANTASTICĂ!

Imaginea alăturată încearcă să reprezinte spectacolul pe care-l vor avea de contemplat primii cosmonauți a căror rachetă va coborî pe Iupiter. Pe cerul acesta straniu se zăresc 4 dintre cei 12 sateliți care formează marele cortegiu iupiterian.

Temperatura straturilor exterioare ale atmosferei este de circa minus 130°C. Coborînd spre planetă, temperatura gazelor începe însă să crească. După ultimele cercetări, nu este exclus ca în acest mediu gazos să existe microorganismele.

După astronomul american Sagan, substanțele organice necesare vieții s-au format pe Iupiter în urma descărcărilor electrice din atmosferă sau sub acțiunea radiației ultraviolete a Soarelui.

NEPTUN:

CONTEMPLÎND NESFÎRȘITA BANCHIZĂ

Acesta e Neptun: o banchiză nesfârșită de gaze înghețate, mai ales metan și amoniac. Nu uitați: sîntem la 4,5 miliarde km de Soare, iar temperatura e de -215°C! Pe cerul neptunian strălucesc cei doi sateliți ai planetei: Triton și Nereida.

SATURN —

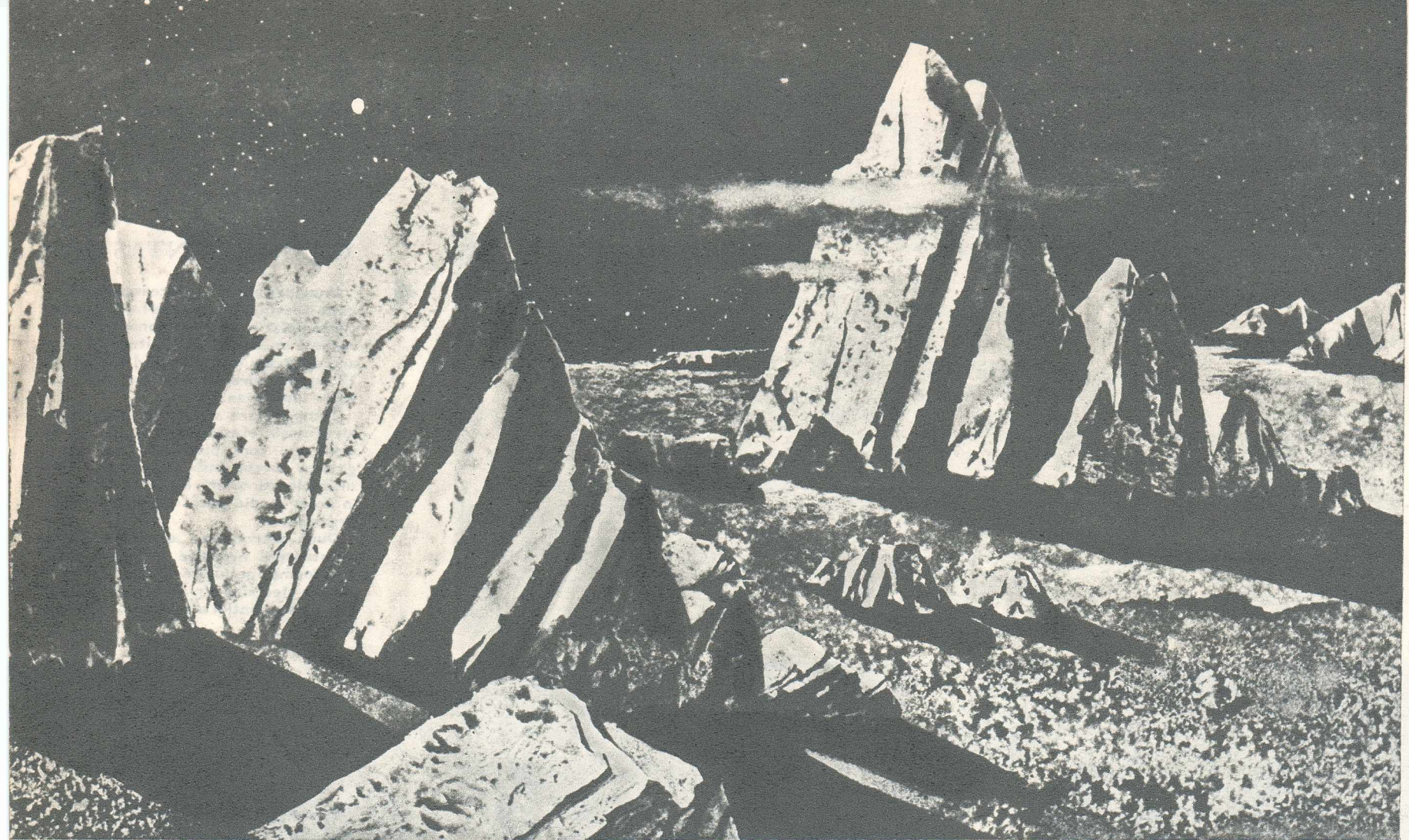
„MINUNEA“ SISTEMULUI NOSTRU PLANETAR

Iată această planetă, așa cum ar putea fi observată de pe Dione, unul dintre cei zece sateliți ai săi (ultimul a fost descoperit în 1966). Așa uriașă cum este (diametrul ei depășește de peste nouă ori pe cel al Pământului, iar volumul de 750 de ori), această sferă e însă foarte ușoară: mai precis, are o densitate medie de numai 0,71, față de 1,00 densitatea apei. Altfel spus, dacă ne-am imagina un «lighean» de apă cu dimensiuni cosmice, Saturn ar pluti în el ca un... dop de plută. Explicația? În constituția planetei intră, într-o proporție covârșitoare, cele mai ușoare elemente: hidrogenul și heliul.

Să-l privim deci pe Saturn! Ceea ce zărim este, ca și în cazul lui Iupiter, atmosfera. Norii atmosferici sînt așezați în benzi paralele cu ecuatorul. Observați-i atent: culoarea benzilor bate în galben sau roz la ecuator, devenind verde-albăstrui la poli. O serie de dungi albe sînt alcătuite probabil din zăpadă amoniacală. Gerul este aci și mai cumplit decît pe Iupiter: -150° în părțile exterioare ale atmosferei!

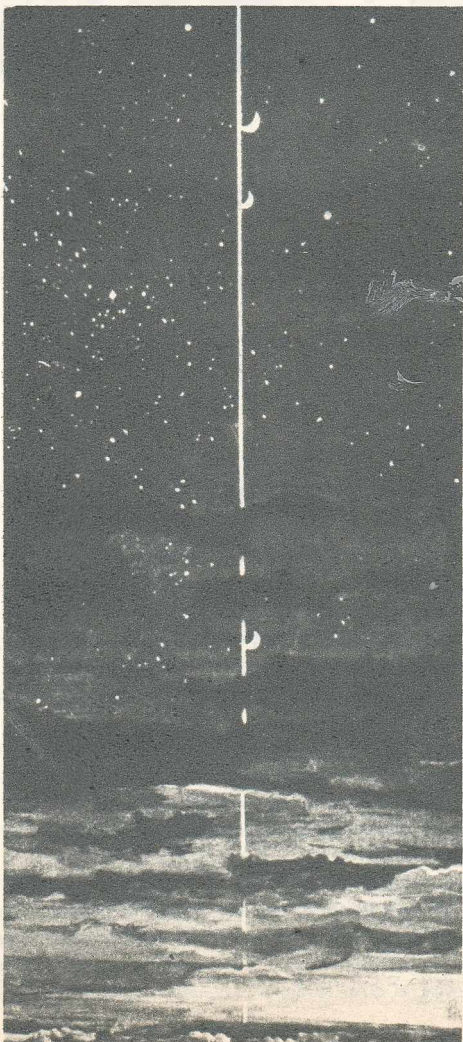
După cum se vede, și această planetă este foarte turtită. Nici nu-i de mirare, dacă ne gîndim că ziua durează aci doar 10 ore, 14 minute: de atîta are nevoie planeta ca să se rotească în jurul propriei axe. În schimb, revoluția în jurul Soarelui durează 29,5 ani, aproape trei decenii terestre.

Celebritatea acestei planete vine însă mai ales de la «inelul» ei. Acesta este alcătuit din miliarde de pietre meteorice, al căror studiu îi pasionează de secole pe astronomi.

UN „STÎLP“ ÎN CER...

Dacă diametrul inelului saturnian este de 276 mii de kilometri — cît $\frac{3}{4}$ din distanța Pământ-Lună — grosimea sa e de numai 15-20 kilometri. Iată de ce, privit «dinspre muchie», din zona ecuatorială a suprafeței planetei, va apărea ca un stîlp ciudat, luminos, dar extrem de subțire. Și prin apropiere s-ar zări, neapărat, câteva dintre lunile saturniene, aflate în diferite faze.

ÎN LUMEA VEȘNICULUI AMURG: PLUTON

«Nu-i ușor să-ți imaginezi, de pe Pământ, înfățișarea unei planete aflate la o depărtare de 6 miliarde de kilometri de Soare și pe care domnește o temperatură de -200°C . Desenatorul a încercat totuși s-o facă.

«Astrul-frontieră» al sistemului nostru planetar își efectuează revoluția în jurul Soarelui în nu mai puțin de 249 de ani, deci un sfert de mileniu! De pe suprafața sa, unde domnește un veșnic amurg, Soarele nu apare decât ca o stea mai luminoasă.

Dimensiunile lui Pluton sînt foarte controversate, deoarece determinările efectuate au dat rezultate destul de diferite. După toate probabilitățile, cea mai îndepărtată planetă este de talia lui Marte sau ceva mai mică decât Pământul.

Dar oare Pluton e într-adevăr «astrul-frontieră»? Așa se consideră astăzi. Dar unii astronomi au început să caute și mai departe o planetă, care e denumită, provizoriu, «Transpluton». Cine o va descoperi — dacă există cu adevărat?

AȘA A CUNOSCUȚ OMUL „FAMILIA SOARELUI“

● În astronomia babiloniană apare pentru prima dată (mileniul al doilea î.e.n.) o diferențiere clară între planete și stele. Călea în zigzag a planetelor pe boltă este precis descrisă.

● Învățații greci creează primul model de ansamblu care reprezintă structura și mișcările «cosmosului apropiat» — ale sistemului nostru solar. Este sistemul geocentric (care concepe Pământul în centrul sistemului planetar), fundamentat în forma sa cea mai amplă de Claudiu Ptolemeu (secolul II e.n.).

● Deși predominantă în antichitate, concepția geocentrică nu a fost singura. În secolul III î.e.n., genialul învățat Aristarh din Samos elaborează o ipoteză heliocentrică. După el, Soarele și stelele sînt imobile, iar Pământul — un glob care se rotește în jurul axei sale, ca și în jurul astrului zilei!

● Biserica creștină adoptă concepția geocentrică a lui Ptolemeu, impunînd-o tuturor învățaților, sub amenințarea denunțării lor ca eretici.

● Secolul al XIII-lea. Critica sistemului geocentric este inaugurată de aceste cuvinte celebre ale învățatului rege Alfons al X-lea de Castilia, care fac vădit aluzie la imperfecțiunile schemei ptolemeiene: «Dacă, atunci cînd a creat lumea, Dumnezeu mi-ar fi făcut cinstea de a-mi cere sfatul, multe lucruri ar fi fost create mai bine și, mai ales, mai simplu». Această afirmație l-a făcut pe Alfons să stîrnească furia papalității și să-și piardă coroana.

● Copernic elaborează sistemul heliocentric (concepind Soarele în centrul

sistemului nostru planetar). Viziunea sa este materializată în lucrarea fundamentală «De revolutionibus orbium coelestium», carte de răscruce în istoria științei (1543).

● Giordano Bruno susține cu înflăcărare concepția lui Copernic, dar biserica catolică îl pedepsește cumplit, arzîndu-l pe rug în Piața Florilor din Roma, în anul 1600.

● Galileo Galilei apără și el în scrierile sale concepția heliocentrică, dar este nevoit s-o reneghe pentru a-și salva viața. Construind o lunetă pe care o îndreaptă, pentru întâia dată, în anul 1609, spre cer, Galilei descoperă cele dintîi formațiuni lunare, petele solare, sateliții lui Iupiter.

● J. Kepler (1571—1630) descoperă forma eliptică a orbitelor planetare și formulează cele trei legi ale mișcării acestora. Pentru această realizare științifică, învățatul a fost supranumit «legiuitorul cerului».

● Isaac Newton (1642—1727) descoperă legea atracției universale, explicînd astfel mișcările planetelor.

● G.D. Cassini izbuteste, în anul 1672, o determinare remarcabilă a distanței dintre Soare și Pământ, pe care o apreciază la 140 milioane km (cu numai 10 milioane km sub valoarea reală).

● Edmund Halley calculează (1682) prima orbită cometară și descoperă periodicitatea cometelor.

● William Herschel descoperă, în 1781, prima planetă transsaturiană: Uranus.

● Astronomii francezi Joseph La

(1749—1827) dezvoltă considerabil mecanica cerească.

● 1 ianuarie 1801: Giuseppe Piazzi descoperă primul asteroid: Ceres.

● Jean Joseph Le Verrier calculează orbita unei planete necunoscute, aflate dincolo de Uranus, prilejuind mecanicii cerești una dintre cele mai spectaculoase realizări ale tuturor timpurilor. În poziția indicată cu precizie de el, astronomul Galle descoperă la 19 septembrie 1846 planeta Neptun!

● Albert Einstein (1879—1955) demonstrează, pe baza teoriei relativității create de el, devierea razelor de lumină în cîmpul de gravitație al Soarelui și explică «variația seculară» a orbitei lui Mercur.

● La 18 februarie 1930, Clyde Tombaugh descoperă, prin astrofotografie, planeta cea mai îndepărtată a sistemului nostru planetar: Pluton.

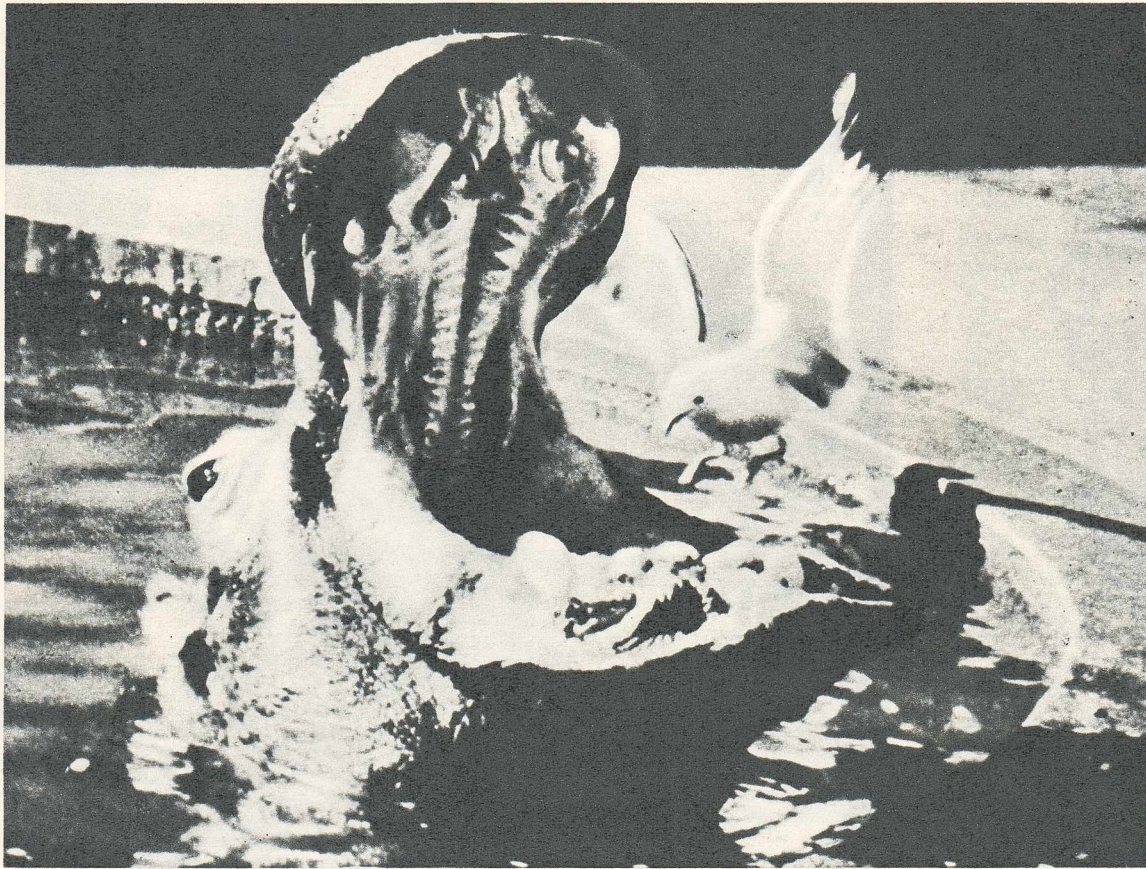
● Se descoperă al 12-lea satelit al planetei Iupiter (1951).

● O dată cu lansarea celui dintîi satelit artificial al Pământului (1957) începe o nouă eră în astronomie, aceea a cercetării astronomice a sistemului nostru solar.

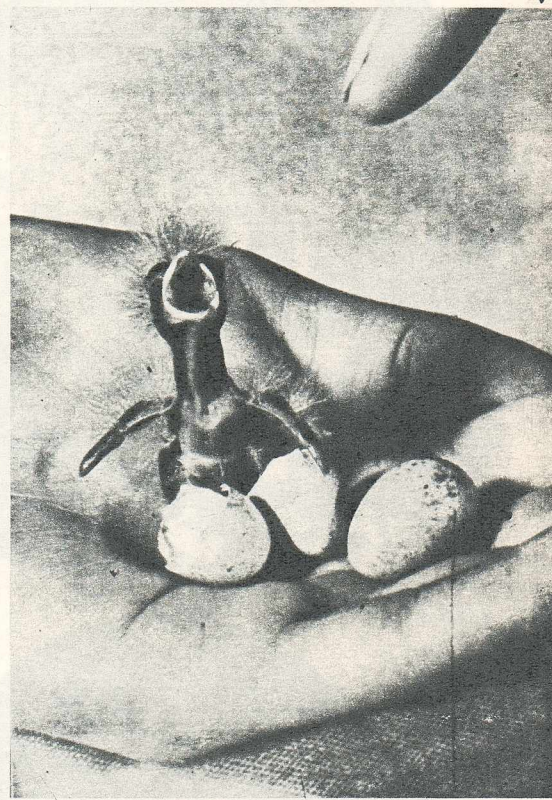
● Se descoperă al zecelea satelit al planetei Saturn (1966).

● 1969: «Primii oameni în Lună» (nu e vorba de titlul romanului cu acest nume al lui H.G. Wells, ci de evenimentul pe care mulți îl așteaptă pentru acest an). Așa va fi oare? Va intra 1969 în istoria științei ca an al alunizării?

foto CURIOSITĂȚI

Primul țipăt. ▼

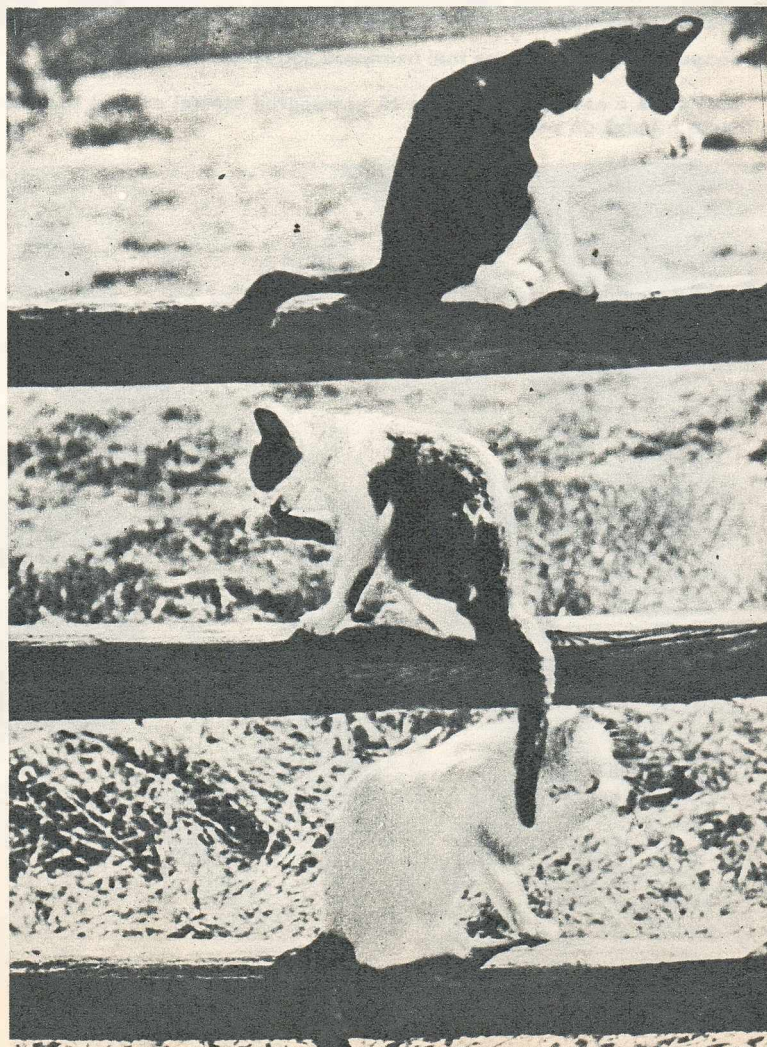

▲ Nu vă temeți pentru viața micuței păsărele, hipopotamul va sta cuminte — ca la dentist — până când îi va curăța toți dinții. Ca răsplată, pasărea se va sătura cu resturile găsite. Cum se spune, o mână spală pe alta...

Hipismul e un sport frumos dar care, așa cum se vede în fotografia alăturată, implică și unele riscuri. ▶

Gama. ▼

foto

Se spune că părul este cea mai frumoasă podoabă a femeii. ▲

Ondulația e naturală și se pare că posesoarea acestei coafuri coquette e foarte mlîndră de podoaba ei. ▼

▲ Un ursuleț care merge singur pe stradă, sau un dar prea mare pentru băiețașul de numai patru ani, care l-a scos la plimbare?

Dacă celebrul Big Ben fumează, înseamnă că Mario Zumpichiat din Gonsainville (Franța) va găsi casa încălzită, iar dacă și Turnul din Pisa e învăluit de fum, va găsi și mîncarea caldă. Trebuie să spunem că Mario e zidar, iar cele două turnuri celebre sînt doar coșurile casei sale... ▶

CURIOZITĂȚI

Vă puteți imagina o prietenie între un cline ciobănesc și o vulpe? Asemenea prietenii există uneori, ba mai mult chiar, vulpea șireată trăiește pe spina-rea clinei. După cum se vede, la propriu.

▲ Orice bărbat își poate pierde lesne capul cînd este în preajma unei femei frumoase. Și dacă în apropiere se află și un fotograf isteț, momentul rămîne imortalizat pe peliculă.

◀ De ce rîd oare?

17 COPII ▶

La începutul secolului nostru, România era clasificată printre țările cu cea mai mare natalitate din lume. Revista franceză «l'Illustration», comparând graficul sporului de populație din Franța cu cel din țara noastră dădea două cifre concludente: într-o anumită perioadă de timp, Franța, care avea 38 000 000 de locuitori, a înregistrat 55 000 de nașteri, iar România, cu numai 6 000 000 de locuitori, a întrecut-o, având 75 000 de nașteri. Articolul despre care este vorba (apărut în anul 1904) este însoțit de fotografia alăturată, cu explicația: o familie de țărani români din județul Neamț — tata, mama și 17 copii: un record. Și totuși nu acesta era recordul absolut din țara noastră. Un document aflat la Arhivele Statului ne informează că în anul 1830 serdarul Marin Butculescu și-a căsătorit fata cu Alecu Izvoranu și din această unire s-au născut 24 de copii, spre marea mîhnire a vecinei lor, Olimpia Lahovary, care n-avea decât 18 copii.

SĂ FIE RATĂ? MAMĂ-SA-I GĂINĂ!

Pongo este unul dintre cei mai răsfățați pensionari ai grădinii zoologice din Duisburg. El provine din încrucișarea — rarisimă — a unui porc mistreț cu o ursoaică!

Din nefericire pentru el, simpaticul Pongo habar n-are ce minunăție a naturii reprezintă distinsa sa persoană.

Punct și de la capăt

- Barbarei Mitchell, agent de circulație în poliția londoneză, i s-a interzis să poarte mini-jupe în timpul serviciului. Ținuta ei ar putea distrage atenția automobilistilor, provocând astfel accidente.
- Arca lui Noe revizuită... Într-o mică localitate din Israel, Hai Bar, se amenajează o rezervație în care vor fi crescute toate speciile de animale consemnate în Biblie ca făcând parte din încărcătura legendarei corăbii.
- Firma olandeză Cambo a pus în vânzare un nou aparat fotografic, dotat cu patru obiective. Printr-o singură declanșare se pot obține patru fotografii identice sau complet diferite, în funcție de înclinația obiectivelor. Aparatul este destinat pentru uzul profesioniștilor.
- Din localul unei edituri japoneze au fost furate 300 000 pagini de manuscris reprezentând studiile profesorului Nakamura, făcute timp de douăzeci de ani pentru o enciclopedie a budismului.
- Japonezii au început de curând construirea primului centru turistic submarin. Acesta va fi amplasat în apropierea portului Tosa Shimizu și va consta dintr-un tunel subacvatic lung de 1 200 de metri, având la capăt un turn înalt de 22 de metri, prevăzut cu ferestre panoramice, care vor permite vizitatorilor să admire fauna și flora submarină la diferite niveluri.

O BĂUTURĂ DESPRE CARE SE VORBEȘTE: WHISKY

Țara sa de baștină e Scoția, unde whisky-ul — băutura cu un mare procent de alcool, obținută prin distilarea cerealelor — se produce de secole. Cunoșcătorii apreciază, între toate soiurile de whisky, calitatea scotch-ului — a whisky-ului scoțian. Glumind, André Maurois spunea că britanicii știu să facă două lucruri unice în lume: scotchul și tweedul (vestita stofă englezească de lână).

Deși nimeni nu poate spune nici cum, nici unde a fost produs pentru prima oară, este sigur că de cel puțin cinci veacuri whisky-ul se fabrică în Highlands (Țările de sus). Încet-încet, pe malurile piraicelor cu apă proaspătă și limpede ale Scoției au prins a se înșurui zeci de alambicuri. Cu timpul, fabricarea whisky-ului devine aici o îndeletnicire importantă, incurajată de legile statului. Iau ființă mari și numeroase distilerii.

De la bun început și pînă azi, formula whisky-ului a rămas un secret niciodată divulgat. Și poate nu e nimic de divulgat, căci nu există reguli de amestec. Se poate vorbi mai degrabă de o artă de a face anume amestecuri. Artistul e «blender»-ul, degustătorul, care combină douăzeci și uneori chiar mai multe sorturi diferite de whisky spre a obține aroma și țărița care fac faima produsului finit. Pentru degustător există o lege de fier: în timpul muncii să nu bea nici o singură picătură și să nu fumeze, pentru ca posibilitatea sa de apreciere să nu fie cu nimic diminuată.

Există două feluri de scotch. E cel din malt, care se face numai din orz malțificat (încolțit, uscat și măcinat), și un whisky mai ușor, din grăunțe de orz obișnuit și din alte cereale,

amestec cărui i se adaugă și orz malțificat.

Băutura se produce în alambicuri cu foc direct, după un procedeu care practic s-a rămas neschimbat din timpuri imemorabile.

Din numeroasele distilerii scoțiene ies patru renumite feluri de whisky de malt: whisky de Highlands, de Lowlands, de Islays și de Campbelltown.

Deși metoda lor de fabricare se bazează pe același procedeu, fiecare are o aromă deosebită. Într-o anume regiune din Scoția există două distilerii de malt, care nu sînt despărțite decât de un drum, și folosesc apa aceleiași rîu, dar whisky-ul pe care îl produce una are caracteristici total diferite de cel pe care-l produce distileria de vizavi.

Cîteva lucruri demne de reținut din complicata geneză a scotchului: etuvele în care se distilează orzul fermentat sînt încălzite cu un foc de turbă și mirosul turbei care arde este absorbit de orz. Scotchul capătă astfel savoarea caracteristică. Maltul uscat este măcinat, cufundat într-un fel de putini de fontă cu un diametru de 6 metri și amestecat cu apă caldă, ca să i se extragă zahărul. În butoaie din lemn de molid, înalte de peste 6 metri, cu o capacitate ce variază între 9 000 și 54 000 litri, mustulul i se adaugă agentul fermentației, drojdia de bere, care acționează transformînd tot zahărul în alcool brut. Lichidul fierbe, devine spumos, dar brațe rotative de lemn — «swichers» — îl împiedică să debordeze. Din timp în timp, o placă perforată, montată pe o prăjină, îl agită. După 48 de ore, lichidul — «wash» cum i se spune

— conține 10 la sută alcool, reziduuri de drojdie și subproduse de fermentație, este supus distilării.

Whisky-ul de malt este distilat de două ori, prima oară în alambicul pentru wash și a doua oară în cel pentru alcool. La operația de distilare își va vedea priceperea supraveghetorul alambicului — «stillman»-ul. El va hotărî cînd anume alcoolul va fi dirijat spre rezervoare. «Capul și coada» vor fi redistilate în următoarea încălțătură a alambicului de wash.

Din aceste rezervoare, whisky-ul ia calea unor întunecate și tăcute antrepozite, unde în imense butoaie de stejar rămîne ani în șir — sub supraveghere continuă. Whisky-ul acesta simplu nu ajunge totuși așa cum se găsește aici la consumator. Cele mai multe dintre mărcile vîndute azi sînt amestecuri de whisky de malt și whisky de grăunțe, fiindcă producătorii au observat că aceste amestecuri se bucură de mai multă apreciere în toată lumea. Acum își spune cuvîntul «degustătorul».

Amestecul realizat, după ce diferitele eșantioane au trecut proba «sului» său expert, mai rămîne încă vreme îndelungată în vaste recipiente spre a permite feluritelor băuturi care îl compun să se contopească și să se transforme în băutura care de ani și-a cîștigat faima și în care consumatorii recunosc marca fabricii.

Olimpia ȘTEFĂNESCU

Una dintre numeroasele reclame de whisky, sugerînd atît vechea tradiție a fabricării acestei băuturi, cît și marea ei răspîndire în lume.

HAI LA PANTOFAR SĂ MAI BEM UN PAHAR

Pentru a face să treacă timpul clienților cât mai pe nesimțite, o unitate de cizmărie din Plzen și-a modificat «puțin» profilul inițial, astfel încât cei care se află în situația de a aștepta efectuarea unor mici dar foarte urgente reparații la încălțări, să poată consuma între timp, comod, o ceașcă de cafea sau un păhărel de vermut la barul din același local. Se pare că clienții nu s-au lăsat așteptați!

MODA ȘI SĂRĂCIMEA

Valentino, creatorul de modă a cărui faimă a fost pecetluită une fois pour toujours de recenta sa operă — rochia de mireasă a Jacquelinei Kennedy-Onassis — se prezintă în fața celor mai distinse ladies londoneze cu o nouă expoziție, incluzând modele de iarnă. Am ales și noi unul pentru dv.: pelerină de cașmir, glugă de castor, cizmulite din «peau de Suède».

Ah, era să uităm, expoziția de la hotelul Savoy și dineul de 350 persoane care a urmărit-o au fost organizate în scopuri filantropice. Mișcător!

CU BURDUF

Mașina aceasta, care pare gata făcută «armonică», aparține unui magazin de aparate și accesorii fotografice din Düsseldorf (Germania federală), și printre alte servicii pe care le aduce firmei este și acela de reclamă. Deși, între noi fie vorba, aparatele fotografice cu «burduf» sînt la fel de depășite ca și, de pildă, Fordul «cu mustăți».

SE GĂSESC ÎN LUNA

Contaminați de morbul anticipației, croitorii sînt tulburați și ei de întrebarea cum va arăta lumea viitorului. Evident, sub raport vestimentar. Iată spre ilustrare două modele propuse să fie îmbrăcate (sau dezbrăcate) de strănepoatele noastre, modele expuse recent la «Lunar Fashions», o ultramondenă paradă a modei de la Nisa.

tv

CUM TRECE VREMEA...

Din nou un sfârșit-început de an pe care oamenii îl întîmpină cum s-au învățat, zgomotos, frenetic, pentru a-i uita semnificația neiertătoare. În 1968, televiziunea a realizat... Dar, din păcate, în același an, 1968, televiziunea n-a izbutit încă... Pentru 1969 am dori... Nu, fără bilanțuri sau concluzii atocuprinzătoare. Să vorbim mai bine despre acest sentiment al timpului, al timpului unic, ireversibil, a cărui trăire devine mai acută în momentul schimbării calendarului. Timpul — ne-o arată și televiziunea — nu este același pentru toți. Există triburi care trăiesc astăzi în vremuri de mult uitate. Există minți științifice care, în știință, tehnică, artă, trăiesc astăzi într-o lume încă străină celor mai mulți. Pentru majoritatea oamenilor, zilele noastre sînt zile de pace, pentru unii sînt vremuri de război, de teroare, de masacre. Omenirea trăiește simultan vrstele tuturor membrilor ei și toate vrstele ei proprii.

Chiar dacă nu amesteci epocile ca studenta care, zăpăcită probabil de emoție, ne-a spus că Pliniu cel Bătrîn compara înălțimea nu mai știu cărui monument antic cu cea a unui bloc cu zece etaje, e greu să definești precis coordonatele unui moment istoric dat. Într-o singură seară de duminică am văzut la televizor două filme despre unul și același moment calendaristic. Mi-a plăcut delirantul, funambulescul Hellzapoppin, în care gagurile se înlănțuiau într-o veselie nebună, contaminantă. Dar cînd, pentru a acorda circumstanțe atenuante unei glume mai răsufate, mi-am spus că e un film făcut în 1941, mi-a pierit în parte pofta de rîs. Cum, în 1941? În ce lume, în ce timp istoric trăiau, vroiau cu orice preț să trăiască autorii unei asemenea comedii? Celălalt film, «Autorizație de căsătorie», evoca adevăratul iad, gata dezlănțuit pe atunci, pe continente mai puțin privilegiate decît America. Reconstituit în zilele noastre, el conținea însă o notă de exagerare puțin teatrală, ca poveștile de multe ori istorisite, ale căror linii se îngroașă treptat. Contribuia, poate, la aceasta, prezentarea programatic idilică a vieții de astăzi. Între cele două filme — firește incomparabile dincolo de situarea în timp — mai convingător, mai autentic mi s-a părut tot Hellzapoppin. Era ultima beție zdravănă, ultima încercare de refuz total al realității care se apropia cu pași mari. De aici și caracterul neînfrînat, paroxistic.

Ne putem alege situarea în timp, ca marionetele recent reluatului serial «Meteor XL-5»? Răspunsul televiziunii este da. Cel puțin în anume sectoare avansate ale timpului prezent. Mai întîi, prin predilecția acordată tinereții^{*)} în sensul cel mai larg, căci dacă valoarea nu va fi așteptînd, după cum ne învață Cidul, numărul anilor, nici numărul anilor nu este criteriul absolut al tinereții. Cel mai tînăr dintre invitații televiziunii trebuie căutat printre personalitățile a căror viziune și înțelegere înaintează cel mai departe în viitor. E, evident, academicianul Grigore Moisil. El oferă viselor un fir cu infinite ramificații, un fir concret, material. Cu el înțelegem că prefigurarea viitorului pornește de la pătrunderea sistematică, profundă, în miezul realității de astăzi, că visul redus la simplă contemplantare a unui punct situat în mijlocul corpului propriu sau a oricărui alt punct fix sau mobil nu i-a dus și nu-i va duce niciodată pe oameni nicăieri.

Tot la televiziune am văzut tineri prematur îmbătrîniți, osificați în sistemul de vorbe fără conținut, învățate pe de rost. Au fost însă puțini, incomparabil mai puțini decît tinerii sută la sută. Am făcut cunoștință cu poeți și prozatori talentați din ultimele generații, cu cîțiva, prea puțini, tineri reprezentanți prestigioși ai plasticii, dar aproape de loc cu tinerii muzicieni care au adus recunoaștere internațională artei componistice românești.

Iată, așadar, că tot am lunecat pe panta inevitabilă a bilanțurilor. Așa stînd lucrurile, se cade să mai amintim că, prin excelențele ei emisiuni de tot felul consacrate ciberneticii — cea mai bună fiind discuția cu Dorel Dorian — televiziunea ne-a plasat de asemenea, în timp, pe urcușul spiralei. Profesiunea de comentator de politică externă mă îndeamnă să închei exprimîndu-mi dorința ca și emisiunile consacrate vieții internaționale să se situeze cît mai ferm în «timpul real», cum spun ciberneticienii, să ne arate zi de zi, în imagini multiple și comentarii avizate tot ceea ce se întîmplă pe glob. Zilele de mîine cresc din zilele de azi. E bine să le cunoaștem.

Felicia ANTIP

^{*)} Ce-ar spune însă tinerii care cîntau pentru B.B.C. în 1955, înainte de apariția cîntărei electrice, văzîndu-se, după 13 ani, prezentați de televiziunea din București ca debutanți englezi de astăzi?

CONFORT
ȘI
UTILITATE
ELEGANTĂ
ȘI
BUN
GUST

sînt caracteristicile garniturii «Eforie», compusă din:

- dulap cu două uși
- canapea extensibilă
- ladă pentru așternut
- birou concept (1 160 × 650 × 760 mm)
- vitrină
- fotoliu

Întreprinderea produce și alte piese de mobilier modern și stil pentru consumul intern și export.

CIL Suceava

Calea Unirii nr. 31 Tel. 21.85 — 26.58

- CEI MAI POPULARI ACTORI ȘI CÎNTĂREȚI DE MUZICĂ UȘOARĂ AI ANULUI
- CELE MAI BUNE FILME ALE ANULUI

RĂSPUNSUL CITITORILOR

Nerăbdarea cititorilor noștri, din an în an mai «prinși» de întrebările anchetei, ia sfârșit o dată cu apariția acestei pagini. Ce ne facem însă cu cei care nu-și pot vedea aici numele actorului — sau actriței — de dragul căruia sînt în stare să se bată cu o lume întreagă? Cu cei — și sînt foarte mulți, vă rugăm să ne credeți — care și-au însoțit scrisorile cu o rugămintă fierbinte (adresată cerului, pentru că noi nu avem nici o putere) ca «X sau Y» să iasă pe primul loc? Acestor prieteni le vom adresa o scrisoare specială într-unul dintre numerele viitoare.

Îi încredințăm că vor afla lucruri frumoase. Și acum:

CEL MAI POPULAR
ACTOR ROMÂN
DE FILM:

FLORIN PIERSIC

CEA MAI POPULARĂ
ACTRIȚĂ ROMÂNĂ
DE FILM:

MARGA BARBU

CEL MAI POPULAR
ACTOR STRĂIN
DE FILM:

JEAN-LOUIS
TRINTIGNANT

CEA MAI POPULARĂ
ACTRIȚĂ STRĂINĂ
DE FILM:

SOPHIA LOREN

CEL MAI BUN
FILM ROMÂNESC
AL ANULUI:

nici una dintre noile producții nu a întrunit un număr de voturi cît de cît semnificativ

CEL MAI BUN
FILM STRĂIN
AL ANULUI:

UN BĂRBAT
ȘI O FEMEIE

CEL MAI POPULAR
ACTOR ROMÂN
DE TEATRU:

GEORGE CONSTANTIN

CEA MAI POPULARĂ
ACTRIȚĂ ROMÂNĂ
DE TEATRU:

OLGA TUDORACHE

CEA MAI POPULARĂ
CÎNTĂREȚĂ ROMÂNĂ
DE MUZICĂ UȘOARĂ:

MARGARETA PÎSLARU

Fotografii de
S. STEINER
Hedy LÖFFLER
Dan BÎRLĂDEANU

SOSEAUA ȚUȚORA nr. 95
Telefon 57.20

**Folii plastificate
de diferite culori,
grosimi și șagrene,
cu și fără suport.**

**Recipiente
de diferite capacități.**

Tuburi și țevi,

*precum și o largă gamă de produse din p.v.c.,
polistiren și polietilenă pentru industrie,
agricultură și uz casnic.*

**EXECUTĂ
UZINA DE PRELUCRĂRI MASE PLASTICE-IAȘI**

1968-1969

de Silviu BRUCAN

La încrucișarea anului nou cu cel vechi, comentatorul internațional, obișnuit să discute opțiunile oamenilor de stat în politica externă, are și el în față o opțiune: să se ocupe de anul care a trecut sau de cel care abia începe? De data aceasta, înclinația naturală, care este totdeauna subiectivă, îndeamnă la a doua soluție, deoarece 1968 n-a fost excesiv de vesel în materie de relații internaționale și amintirea principalelor evenimente prin care rămâne în istorie n-ar ajuta prea mult la crearea acelei dispoziții pe care oamenii pretind să o aibă măcar în timpul sărbătorilor. O revendicare a cărei îndreptățire nu poate fi contestată.

Și totuși merită să stăruim asupra lui 1968, dacă nu pentru euforia pe care ne-o pricinuiască evenimentele lui, cel puțin pentru lecția pe care acestea o conțin. În definitiv, nu este oare aceasta principala funcție a istoriei? Iar sub acest aspect, anul care a trecut este plin de învățăminte. Numai să fie reținute de cei în drept!

Cea mai de seamă lecție este aceea că folosirea forței în relațiile dintre state nu mai rentează în zilele noastre, și aceasta nu numai pentru că creează precedente primejdioase și atrage riposte similare, ci mai ales pentru că nu duce la rezolvarea litigiului în sensul dorit de statul care folosește forța, iar în ultimă instanță acesta trebuie să bată în retragere cu întreg cortegiul de neplăceri și pierderi de prestigiu care însoțește o retragere. Pentru cea mai mare putere imperialistă, Statele Unite, lecția lui 1968 este aceea că imensul moloh pe care l-a creat din bombe nucleare, avioane supersonice, submarine atomice și rachete intercontinentale s-a dovedit neputincios să frângă voința de libertate a unui popor mic, cu o economie înapoiată, care luptă adesea cu arme făurite în junglă. Nici o țară, oricât de mare și de puternică ar fi, nu este îndreptățită a-și impune voința altei țări; dreptul fiecărui popor de a-și alege orinduirea socială pe care o socotește potrivită este sacru și inalienabil.

1968 a relevat de asemeni că mult lăudata societate a consumului, arborată în Occident ca o emblemă și ca o momeală, deși ridică media nivelului general de trai al populației, menține inegalitățile strigătoare ale capitalismului și chiar le agravează. Mișcările sociale din mai care au zguduit societatea franceză, ca și tulburările frecvente din S.U.A., Italia și alte țări demonstrează că atingerea unui venit național pe cap de locuitor de 2 500 dolari pe an și chiar mai mult

nu rezolvă problemele sociale și nici nu elimină contradicțiile fundamentale ale capitalismului.

Și propagandiștii înfocați ai Pieței comune au descoperit în 1968 că abolirea taxelor vamale între «cei șase» n-a tocit ascuțișul rivalităților politice și economice dintre acestia și că, atunci când este pusă în cauză moneda națională, fiecare își apără mai întâi propriile interese.

Pentru țările socialiste, a căror comunitate mondială a creat premisele unui nou tip de relații interstatale, anul care a trecut a demonstrat mai convingător ca oricând că ele pot face să propășească nobilul ideal uman al socialismului, de la care popoarele așteaptă izbăvirea de războaie, de opresiune și exploatare, numai dacă își făuresc relațiile lor reciproce pe baza egalității depline în drepturi, a respectării independenței și suveranității de stat, a neamestecului în treburile interne. Niciodată n-a apărut mai legitimă tenacitatea și energia neobosită cu care România socialistă militează pentru triumful acestor principii, pentru cauza unității și coeziunii lumii socialiste.

Țările lumii a treia au constatat în 1968 că problema vitală a subdezvoltării economice poate găsi soluții eficiente în contextul general al afirmării politicii de destindere internațională și de încetare a cursei înarmărilor, de consolidare a independenței economice și politice a noilor state, prin respingerea presiunilor imperialiste și a manevrelor neocolonialiste.

Dacă s-ar trage concluzii ferme de pe urma tuturor acestor lecții, 1969 ar deveni cu siguranță anul cel mai fericit din istoria relațiilor dintre popoare. Am învățat însă să ne mulțumim cu mai puțin, și anume cu lecția la materia cea mai dificilă: cea pe care o pune terminarea războiului din Vietnam, problema nr. 1 a lui 1969. Materia este într-adevăr dificilă și numărul pronosticurilor pesimiste din comentarii nu este mic. Credem însă că putem să ne permitem luxul unui optimism moderat, pe baza faptului că factorii care au determinat Statele Unite să înceteze parțial bombardamentele împotriva R.D. Vietnam, iar în noiembrie să le înceteze complet, cu scopul vădit de a mișca negocierile de la Paris din punctul mort, continuă să acționeze. Impasul militar, amenințarea pentru poziția dolarului, presiunea politică internă sînt chiar mai evidente în prezent și combinarea lor trebuie să-și spună pînă la urmă cuvîntul.

MONROVIA Problema nigeriană va face obiectul unei noi dezbateri în cadrul Comitetului O.U.A., prezidat de Haile Sellassie, împăratul Etiopiei, care se va întruni probabil în luna ianuarie la Monrovia.

ALGER Renunțarea de către Franța la importurile de vin algerian (300 000 hl pe lună) a pricinuit Algeriei pagube evaluate la 800 milioane dinari. Aceasta este, se pare, și una dintre cauzele impasului negocierilor franco-algeriene.

MONS Pentru prima oară după mulți ani, poliția belgiană nu a intervenit pentru împrăștierea unei demonstrații neautorizate. Explicația? Demonstrații erau înșiși... polițiști.

PARIS Prefecți din diferite departamente ale Franței au primit — ca amenințare — colete misterioase conținând material explozibil. Expeditorul semnează în numele unei «organizații de luptă împotriva presiunilor fiscale».

MILANO ULM — noul institut italian de limbi moderne — și-a deschis porțile. Profesorul Carlo Bo, rector al Universității din Urbino și președinte al institutului, anunță că sistemul de predare se bazează pe o seamă de inovații în pas cu tehnica modernă.

BULAWAYO Noul partid de opoziție din Rhodesia, care și-a ținut recent primul congres, își propune — după cum declară noul său secretar general Pat Bashford — să zdrobească mașina politică a lui Jan Smith și să orienteze țara spre o politică realistă.

CAPE KENNEDY 50 000 de fotografii ale unor stele sub vîrsta de... 10 000 de ani vor putea fi realizate cu ajutorul telescoapelor instalate la bordul unui observator spațial american lansat recent.

WASHINGTON Concluziile unor sondaje în rândurile studențimii americane: în institutele de învățămînt superior din S.U.A. crește curentul de stînga. În acest an, aproape 40% din colegiile și universitățile sondate au fost teatrul unor acțiuni deschise contra războiului din Vietnam și pentru drepturi civice mai largi în S.U.A.

SENATUL FRANCEZ — IPOSTAZĂ NOUĂ

Retorma Senatului francez se încadrează în programul președintelui De Gaulle de restructurare a instituțiilor de stat și administrative ale Franței. Autorii proiectului de reformă instituțională dezbătut în Parlamentul francez își afirmă intenția de a conferi Camerei superioare a Parlamentului francez o fizionomie adaptată realităților politice actuale. Astfel, Senatul este conceput ca «marele consiliu al camerelor». Se știe că înalta adunare fusese creată în 1876 pentru a contrabalansa «pericolul sufragiului universal». Considerînd azi Senatul ca o instituție depășită, generalul De Gaulle găsește necesară schimbarea rolului său. Comențînd recente dezbateri parlamentare, «Le Figaro» scrie: «De vreme ce în cadrul sistemului parlamentar adevărata putere

politică revine Adunării Naționale Franceze, problemele economice și sociale intră în mod obligatoriu alături de problemele culturale și administrative în competența Senatului». Or, potrivit constituției, există o altă instituție care are atribuții asemănătoare: Consiliul Economic și Social. Așa a luat naștere de altfel ideea unei fuziuni a Senatului cu consiliul respectiv.

Cum se vor face alegerile pentru Senat? În timp ce pentru Adunarea Națională se menține sufragiul universal, Senatul urmează să fie alcătuit astfel: o parte dintre senatori vor fi desemnați de corpul electoral, iar altă parte de către organizațiile profesionale (sindicate, organizații patronale etc.). Senatorii nu au consimțit și nu consimt să-și vadă diminuat rolul,

O dată cu trecerea timpului, viața modernă revoluționează tradițiile. Fotografia noastră vi-l prezintă pe Moș Gerilă, care anul acesta și-a făcut apariția și într-o barcă cu motor «trasă» de un... monstru marin.

întrucât pentru ei aceasta ar însemna în fapt o sinucidere politică. Cel mai fervent susținător al rolului Senatului pare să fie Gaston Monnerville, care a deținut funcția de președinte al Senatului francez mai mult de două decenii și care a intrat în conflict cu președintele De Gaulle în mai multe rânduri.

Partidele de opoziție protestează de asemenea împotriva transformării Senatului într-un organism strict consultativ. Astfel, Partidul Comunist Francez susține că treburile țării trebuie să fie conduse de «kaleșii poporului și nu de tehnocrați». Deși admit necesitatea moderni-

zării organelor legislative, în primul rând a Camerei superioare, cercurile opoziției văd această modernizare în sensul apropiării și nu al îndepărtării de alegători.

În legătura cu noua ipostază a Senatului francez, observatorii politici sînt de părere că votul din Adunarea Națională, vizînd și reforma instituțiilor regionale, nu poate fi considerat suficient; se prevede ca pînă în primăvară să fie organizat un referendum.

Const. BONDOC

URMĂRILE UNUI „DEZACORD PROFUND“

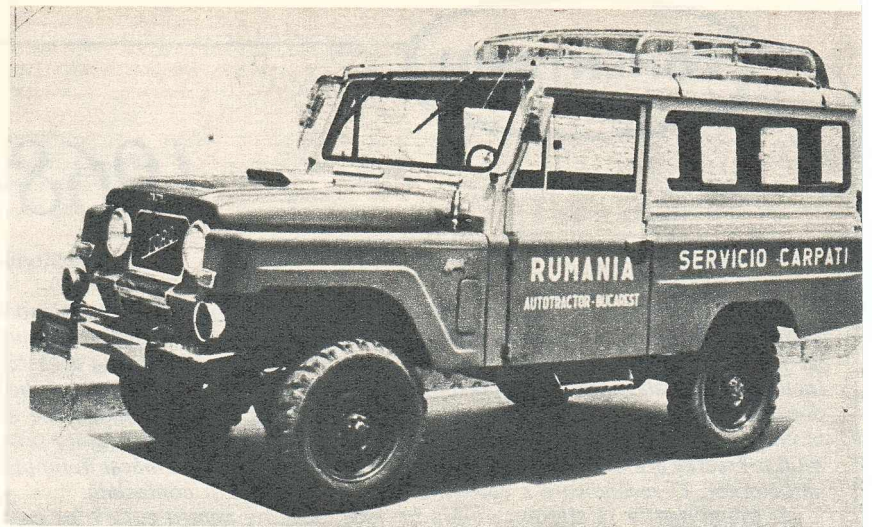
«Totul se va reglementa în mod constituțional», a încercat să liniștească spiritele mareșalul Costa e Silva în momentul în care refuzul parlamentului brazilian de a aproba ridicarea imunității parlamentare deputatului Carcio Moreira Alves începuse să se transforme dintr-un fapt considerat «minor» într-unul cu consecințe mai mult decît majore. Tinărul deputat de opoziție era acuzat «de a fi insultat armata» prin discursul său de la tribuna parlamentului. Ca urmare, guvernul — format în mare parte din militari — a cerut, sub presiunea exercitată de aripa dură din armată, ridicarea imunității parlamentare pentru Carcio Alves, ceea ce echivalează cu deferirea sa justiției. Furtuna din Camera deputaților a fost declanșată de această cerere, spun observatorii de la fața locului. Deznodămîntul era și el neașteptat: circa 100 de deputați ai partidului de guvernămînt (A.E.E.N.A.) s-au raliat (cu votul lor) opoziției. «Dezacordul profund» dintre parlament și militari îi urmează promulgarea celui de-al cincilea «act instituțional» de la lovitură de stat din 1964. Aceasta înseamnă suspendarea «sine die» a parlamentului și acordarea de puteri depline șefului statului. Adică scrie «Le Monde», «mareșalul Costa e Silva va guverna prin decrete; el are posibilitatea de a-i înlocui pe guvernatori prin personalități desemnate de el însuși și nici una dintre deciziile guvernului nu va fi supusă vreunei instanțe judiciare».

Practic, promulgarea celui de-al cincilea

«act instituțional» nu a însemnat o diminuare a încordării care a cuprins Brazilia, mai ales că faptul a coincis cu un val considerabil de arestări, apreciate ca vizînd «reducerea la tăcere a opoziției». Într-adevăr, după cum relatează agenția U.P.I., pe lista celor arestați, deschisă cu fostul președinte Juscelino Kubitschek (în ultimele luni el încercase să întemeieze un partid de opoziție legal), figurau fostul președinte Joao Goulart și Carlos Lacerda, ex-guvernator al statului Guanabara, ca și guvernatorii statelor Mato Grosso, Parana și Rio de Janeiro, directorii unor ziare influente ca «Journal do Brasil» (pentru prima dată în cei 78 de ani de existență, ziarul nu a apărut în «zilele calde»), numeroși ziariști, alți oameni politici etc.

Bineînțeles, efectele promulgării «actului constituțional» sînt mult mai numeroase, dar în esență el definește actuala situație pe care «France Presse» o caracterizează drept «cea mai gravă criză politică produsă în Brazilia după 1964». Observatorii politici încearcă să evalueze amplitudinea acestei crize întrebîndu-se dacă elementul hotărîtor — «unitatea armatei» — va face în cele din urmă față contraponderii opoziției pe care o manifestă opinia publică și cerurile progresiste braziliene. «Încă nu se poate desluși — scrie în acest sens «Le Monde» — cum întrebuițarea mai hotărîtă a forței va permite militarilor să facă să progreseze o națiune de 85 de milioane de locuitori».

Anca VOICAN

„CARPAȚI“ – TORO LA BOGOTA

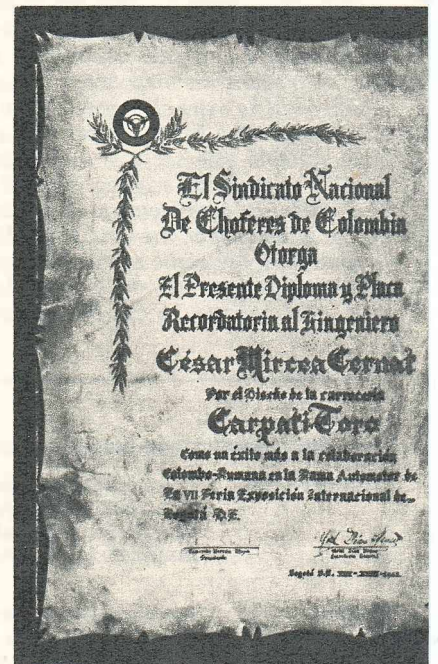
Jeepul pe care-l vedeți în fotografie mi-a apărut în fața ochilor la ieșirea din clădirea aeroportului El Dorado, din apropierea capitalei columbiene, Bogota. Vă imaginați surpriza și, mai ales, emoția care m-a cuprins aici, la o depărtare de 10 000 km de țară, la citirea cuvintelor: «Carpați», «România». Mai tîrziu le-am văzut scrise cu litere de un metru pe mai multe clădiri din Bogota și în vitrinele magazinelor care desfăceau produsele uzinelor românești.

Despre ce este vorba? Caroseria mașinii a fost construită chiar în Bogota de inginerul Cezar Cernat, conducătorul unui grup de tehnicieni care supraveghează desfacerea în Columbia a unui important lot de autocamioane «Carpați». Această caroserie a fost montată pe șasiul IMS M-461 trimis din România. Jeepul românesc a plăcut mult columbienilor, mai ales după ce a urcat pantele abrupte ale Muntei Monserat (la poalele căruia se întinde Bogota), pe un drumeag pe care nu se aventurase pînă atunci nici un automobil. De altfel, aprecierea columbienilor a fost exprimată și într-o diplomă (vezi facsimilul) cu inscripția:

«Sindicatul național al șoferilor din Columbia înmînează prezenta diplomă și o placă memorială inginerului Cezar Mircea Cernat pentru schița caroseriei «Carpați»-Toro, care reprezintă un nou

succes al colaborării columbiano-române în ramura motoarelor la cel de-al VII-lea Tîrg-expoziție internațională de la Bogota».

I. IONESCU

OPȚIUNEA OKINAWEI

Un bombardier greu american de tipul B-52 care, așa cum crede a ști presa japoneză, urma să se îndrepte spre Vietnam, s-a prăbușit imediat după decolare în perimetrul aeroportului Kadena din insula Okinawa. Explozia aparatului a produs o vie emoție în rîndul populației locale, mai ales atunci cînd s-a observat că militarii americani, în loc să se concentreze asupra limitării efectelor incidentului, s-au îndreptat în fugă către depozitele subterane ale bazei. Pentru că în aceste depozite, susțin forțele politice de opoziție, s-ar afla arme nucleare. Autoritățile americane s-au grăbit, ca de obicei, să facă declarații liniștitoare. «Episodul nu depășește ca importanță un banal accident de mașină» — a declarat un purtător de cuvînt al bazei militare a S.U.A.

Deși, ceea ce s-a petrecut pe aeroportul Kadena nu are gravitatea cazurilor de la Palomares sau Thule, opinia publică din Okinawa, și în general cea din Japonia, țară asupra căreia au căzut primele bombe atomice, nu pot reduce faptul la proporțiile unui «accident obișnuit».

Prăbușirea avionului american a survenit în plin sezon electoral. Alegerile pentru postul de șef executiv al insulei,

pentru parlamentul ei, ca și desemnarea altor notabilități n-au făcut decît să se reafirme încă o dată opțiunile celor 580 000 de locuitori ai arhipelagului Ryukyu, care se pronunță în favoarea realipirii imediate și necondiționate a Okinawei la Japonia. Rezultatele scrutinului au instalat în conducerea executivă supremă și la primăria din Naha (capitala Okinawei) personalități politice care și-au conceput manifestul electoral ca pe un program pentru obținerea retrocedării insulei către Japonia. «Puterea opoziției în Okinawa — opina un comentator de presă pe marginea scrutinului — a provocat surprindere la Tokyo». Sau, mai precis, în cartierul general al Partidului liberal democrat condus de premierul Sato. Pentru echipa guvernamentală de la Tokyo, instalată la rîndul său de puțin timp, intenția lui Chobyō Yara, șeful executiv al Okinawei, de a angaja cit de curînd discuții în vederea lichidării actualului statut al insulelor, poate însemna — după unii observatori — revizuirea calendarului premierului Sato privind retrocedarea Okinawei în perspectiva mai îndepărtată a următorilor 2-3 ani.

Corneliu VLAD

APOCALIPS

«Sfîrșitul lumii va avea loc, în mod irevocabil, miercuri 11 decembrie 1968 la 12 fix. Singura voastră speranță de salvare este alături de noi. Participați la ultima mare întrunire de rugăciune. O dare de seamă amănunțită va apărea în ziarul de vineri. Deci, la două zile după sfîrșitul lumii. De unde rezultă că înfricoșătorul sfîrșit al tuturor lucrurilor nu avea să fie chiar atît de înfricoșător: apariția ziarului din orașul britanic Hertford, care publicase anunțul, nu urma, bunăoară, să fie afectată».

Oricît de naivi ar părea însă prorocii apocalipsului, există oameni și mai naivi: victimele lor. În Noua Zeelandă face ravagii scientismul, o religie a erei cosmice importată tot din Anglia. Își recrutează adepții dintre adolescenții cu imaginație inflăcărată. Aceștia pleacă într-o bună zi de acasă pentru a se consacra cultului tainic al mesagerilor din alte lumi, care li se arată sub formă de «farfurii zburătoare». Părinții se tem să depună plîngere, pentru că, în cazuri similare, preoții noii religii i-au făcut dispăruți pe copii în mod definitiv. Uciși? Trimși în alte țări? Nu se știe. Scopul este — într-un mod prea complicat pentru a fi

descriș aici — lucrativ, afacerea scientismului dovedindu-se extrem de bănoasă pentru patroni, după cum a demonstrat justiției o mamă disperată de înstrăinarea celor doi fii ai ei.

Am văzut un mesaj, expedit prin poștă din Anglia, în care este expusă doctrina scientista sau o elucubrație inrudită cu ea. Pe cîteva foi sapirografiate (nesemnate) e vorba despre «frații noștri mai mari pe care nu mai știm să-i recunoaștem. În trecut îi numeam îngeri, acum le spunem în mai multe feluri, de pildă farfurii zburătoare». Sîntem chemați să ne pocăim și să ne închinăm lor, căci într-o bună zi a lor va fi împărăția pămîntului.

Va fi eradicat vreodată obscurantismul din lume? Dăinuie, chiar în societățile cele mai evolute, o fibră care vibrează la chemarea întinerului, a neînțeleșului. Un om pune mîna pe Lună, altul invocă duhurile necurate. Unul descoperă o particulă și mai mică a materiei, altul ne amenință cu apocalipsul. Dar poate că dacă n-ar fi atît de mare și de felurită, grădina lui Dumnezeu ar fi mai puțin frumoasă. Cine știe?

Felicia ANTIP

AFACEREA „OERLIKON-BUEHRLE“

De câteva săptămîni, afacerea Oerlikon-Buehrle reține atenția opiniei publice elvețiene. Nu departe de Zürich — citadela incilor și a marii industrii — localitatea Erlikon, unde se află una dintre cele mai nescrise uzine de armament din lume, a venit punctul fierbinte al unui mare scandal cu implicații internaționale. În prima jumătate a lunii noiembrie, într-un comunicat oficial publicat de autoritățile federale se preciza că s-a deschis anchetă pentru a se putea stabili «în măsură reprezentanții ai firmei «Oerlikon-Buehrle» au contravenit dispozițiilor vigoare». Departamentul poliției și justiției nu a lăsat lucrurile să treneze. Din constatările anchetei a reieșit că legea confederației au fost flagrant încălcate: au fost vîndute arme unor «beneficiari» care nu trebuiau să beneficieze de aceste arme. Concret, cercetările au stabilit că persoane din întreprinderea Oerlikon-Buehrle et Co. au obținut de la oficialul competent, în 1967 și 1968, autorizații de export pentru tunuri, muniții și proiectile, eliberînd cu bună-știință acte false, furnizate de terți. S-a afirmat că acest material va fi livrat în țări care nu sînt sub embargo, dar armamentul a fost direcționat spre țări cărora nu trebuia să le fie livrat, între altele spre Israel, Egipt, Algeria. În afară de precizările din comunicat, se vorbește și de alte trei țări, printre care și Africa de Sud.

De ce a fost deschisă această anchetă? Nu constituie un secret faptul că Elveția

fabrică și vinde armament. Dar în conformitate cu legea țării, guvernul controlează cum și «cui prodest» aceste livrări, interzicînd să se vîndă arme țărilor declarate sub embargo.

Și nu e vorba aici de un tun sau două, de o duzină sau două de puști. «Afacerea» însemna livrarea a 5 500 rachete de avioane, 324 tunuri, 230 000 seturi de muniții, precum și alte mărfuri strategice de o importanță mai mică sau mai mare. Se spune că e greu de precizat «cifra» acestei afaceri — considerată de importanță mijlocie — dar că în orice caz e vorba de zeci de milioane de franci elvețieni.

Primele constatări ale anchetei au dus la arestarea a două mari personalități din conducerea uzinelor Oerlikon, care au făcut mărturisiri complete. A reieșit că, intrucît pentru a fabrica și livra materialul, firma trebuia să prezinte inițial autorităților federale dovezile privind destinația livrărilor, s-au întocmit documente false. Potrivit uzanțelor justiției elvețiene, numele principalilor inculpați nu sînt date — deocamdată — publicității. Ancheta continuă. Între timp au apărut implicații suplimentare în urma dispariției unor dosare cu documente. La încheierea cercetărilor, judecătorul de instrucție va hotărî dacă procesul se va judeca de către un tribunal federal sau de unul cantonal, moment în care se vor preciza și alte responsabilități.

Sanda CRISTIAN

„ALCOA“ SUB PROIECTOR

Scandalul iscat în jurul contractului încheiat recent de compania nord-americană «Alcoa» cu guvernul costarican privind la exploatarea «în comun» a bauxitei a adus sub reflectoarele actualității întreaga activitate a «gigantului din Pittsburgh». Comentarii economici pun în evidență îndeosebi principalele obiective din momentul de față ale acestui cel mai mare producător mondial de aluminiu care este «Aluminium Company of America» — pe scurt «Alcoa». Pe de o parte — se subliniază — eforturile trustului se îndreaptă spre lărgirea deșeurilor de desfacere, spre găsirea de noi întrebuintări metalului alb. Perspectivele sînt favorabile pe acest tărîm — a menționat vicepreședintele lui «Alcoa», B.H. Sloane, în fața Congresului industriei miniere americane, întrunit de curînd la Las Vegas, referindu-se la radiatoarele de aluminiu pentru automobile, mobilierul casnic, caravanele auto, conductoare electrice pentru linii de înaltă tensiune etc. Dar, în viziunea conducătorilor marelui consorțiu, reglementarea situației pe piața aluminiului trebuie privită în special și sub alt aspect... «Anumiți (producători — n.n.) în lume își anunță intenția de a spori producția fără nici o legătură cu dezvoltarea pieței — afirmă președintele lui «Alcoa», John D. Harper. Aceasta poate fi periculos pentru structura actuală a prețurilor». Concluzia e lesne de desprins: pentru ca această «structură» să nu fie afectată (respectiv big businessul lui «Alcoa») cel mai bine ar fi ca acei definiți drept «anumiți» să nu existe sau să fie reduși la situația de a nu împieta cu nimic asupra afacerilor trustului nord-american. Aci intervine cel de-al doilea obiectiv al lui «Aluminium Company of America» — cel de a-și extinde imperiul și dominația pe diferite planuri. În primul rînd, cel al acaparării de resurse de materie primă, ilustrat recent de contractul cu Costa Rica. Dar conducătorii companiei, vrînd-nevrînd, trebuie să țină seamă și de realitățile timpului nostru, respectiv de faptul că o serie de state în curs de dezvoltare, cu resurse minerale, vor să le prelucreze

în țară. Calculul a fost făcut — o tonă de alumină echivalează cu 2 tone de bauxită — și s-a ajuns la concluzia că în locul cheltuielilor de transport și de dezvoltare a rafinărilor din Statele Unite, «Alcoa» să «opereze» pe loc. Nu numai atît, însă ultimul deceniu a coincis și cu o vastă acțiune de penetrație pe piețele țărilor capitaliste dezvoltate, îndeosebi din Europa occidentală (chiar în octombrie a.c. de pildă, «Alcoa» a înființat la Lausanne un «centru de coordonare» pentru filialele vest-europene și africane).

Efervescență în ultimele săptămîni pe străzile liniștitelor orașe din Irlanda de Nord. Faptul i-ar fi putut mira pe observatori, mai ales că părțile în conflict îmbrăcaseră haina disputelor religioase. De o parte catolicii moderați, de alta protestanții intransigentului pastor Paisley. Dar manifestanții, care au umplut străzile și care au comis acte mai puțin cucernice, nu vehiculau revendicări religioase, ci profund «laice». Catolicii, aflați în minoritate (doar o treime din populație, dar considerați «din ce în ce mai activi»), se declară nedreptățiți în legătură cu exercitarea unor drepturi civile (criticînd în special inexistența unui sistem electoral bazat pe sufragiu universal pe plan local). Ei protestează de asemeni împotriva nivelului ridicat al șomajului și a lipsei acute de locuințe, arătînd că urmăresc să obțină abolirea oricărui discriminări. Protestanții susțin la rîndul lor că sînt «amenințați» de «veleitățile» catolicilor. Veleitățile erau puse în legătură cu acele formulări care cer o separare a Irlandei de Nord de Marea Britanie. După cum se vede, disputele religioase sînt de fapt conflicte cu implicații social-politice și chiar economice. Au fost abordați și factori de ordin istoric. Se știe, Irlanda (și mai ales nordul acesteia) a fost puternic colonizată în trecut de insularii britanici

Și totuși, deși «Alcoa» pare în plină expansiune, conducătorii gigantului din Pittsburgh nu vîd viitorul chiar în roz. Producătorii americani — arăta dl. Sloane la Congresul de la Las Vegas, referindu-se desigur în special la propriul concern — se simt amenințați de concurența crescîndă a industriilor străine, și îndeosebi a celor din țările ce vor să pășească tot mai hotărît pe calea independenței economice.

I. CIOARĂ

DISPUTE RELIGIOASE?

și în special de protestanții scoțieni, care mai păstrează încă anumite privilegii. Un război civil îndelungat s-a soldat cu separarea celor șase comitate din nord și cu alipirea lor la Marea Britanie. Și, cu toate că, începînd din 1920, în Irlanda de Nord funcționează un parlament și un guvern autonom, curentul «separatist» (format în general din irlandezi — în mare parte catolici) nu și-a pierdut adeptii, intrucît Whitehall-ul conservă unele drepturi legislative și fiscale în Irlanda de Nord. Un sistem selectiv și arhaic de vot prin care se acordă mai multe sufragii proprietarilor și industriașilor — în general protestanți — adîncește nemulțumirile catolicilor.

Rămîne însă un fapt, că Irlanda de Nord este o regiune mai puțin dezvoltată decît restul Marii Britanii. Nivelul șomajului cunoaște valori mult peste cele înregistrate în alte regiuni. Penuria de locuințe este mai manifestă decît în alte părți. În condițiile actualei situații a economiei britanice, guvernul laburist găsește cu atît mai puțin mijloacele financiare necesare eliminării acestei stări de fapt. Evident, în acest context, «haosul» de care vorbea primul ministru al Irlandei de Nord, O'Neil, nu se înscrie în sfera aparentelor dispute religioase.

Ilie ȘERBĂNESCU

COMPUTER

- Bilanțul al poliției saigoneze: numai în luna decembrie au fost arestate 500 de persoane, iar în cursul razilor au fost oprîți pe stradă, interogați și legitimați 15 000 de trecători.
- Dintr-un raport publicat recent de Comisia economică a O.N.U. pentru Africa afirmă că pînă în 1980 consumul de energie pe acest continent va fi echivalent cu cea produsă e 213 000 000 tone de cărbune. Principali consumatori (circa 75%): R.A.U., Nigeria, Algeria și Republica Sud-Africană.
- Concernele străine — în special cele americane — realizează în Paraguay profituri valuate la 60 000 000 de dolari. Pierderile acestei țări se cifrează, datorită schimburilor comerciale neechivalente, la 900 000 000 dolari.
- Dr. Peter Stubbs, redactor științific al revistei londoneze «New Scientist», scrie: «În următorii 5 ani, R.F.A Germaniei urmează să cheltuiască în medie 40 000 000 de lire terline pe an pentru cercetări spațiale».
- Societatea sovietică de chimie Mendeleev împlinîte 100 de ani de existență. Numărul membrilor ei: 170 000 oameni de știință, inovatori, lucrători în industria chimică și 75 000 de elevi pasionați ai chimiei.
- Biroul național francez al coniacului și-a încheiat bilanțul pe anul în curs: 90 milioane sticle de coniac vîndute, din care 69 milioane la export.
- Veniturile realizate de Iugoslavia în ultimele zece luni de pe urma turismului indică o creștere de 26% față de anul trecut: 160 000 000 de dolari.
- Devizul lucrărilor de reconstruire a rafinărilor de petrol din Port Harcourt (Biafra) se ridică la 300 000 dolari.
- În ultimii 10 ani producția de cauciuc a Austriei s-a dublat: de la aproximativ 35 000 tone în 1958 la peste 75 000 tone în 1968. 40% din pneuri sînt exportate.
- «Hoechst», gigantul chimiei vest-germane, anunță o cifră de afaceri record pe anul 1968. Concurenții francezi sînt neliniștiți. Mai ales după ce s-a aflat că Hoechst și-a asigurat o participare indirectă de 20% la acțiunile uneia dintre cele mai puternice firme franceze: Roussel-Uclaf.

CRONICA DE TREI SECADE

MĂRTURISIRI (1)

Îngăduie-mi-se a constata că această cronică de trei secunde ajunge azi la a suta ei însemnare. N-am ipocrizia modestiei, nici vocea orgoliilor brave; mă gîndesc doar că se spune prea des și prea nedrept că ziaristul e omul eforturilor scurte și superficiale, că tenacitățile aparțin doar romanșilor-fluvii, că jurnalistul e consemnat pe viață în cazarma cotidianului cenușiu și a faptului de trei parale, din care doar cite un Flaubert («Doamna Bovary»), cite un Tolstoi («Anna Karenina») știu a scoate cite un palat. Ziaristul e o efemeridă, ziaristul e dușmanul nr. 1 al literaturii. Ziaristul e un paria, ziaristul e un sclav pe galera zilei. Ziaristul n-are..., nu e..., nu poate fi..., dar cite lucruri urite nu se spun despre noi, cei care n-avem alt păcat decît că respirăm o dată cu lumea, mai bine decît cei din turnurile de fildeş, și ne mărginim la adevărurile ei. Eu am degetele negre de cerneala ziarelor devorate; mi-e dragă această negreală; sint vîrit cu mîinile pînă la coate în colecțiile de reviste ale lumii și le cunosc pînă la știrile de două rînduri, pînă la milul fertil din care se înalță neîncetat aburul vieții pe pămînt. Îmi place să stau la coadă pentru ziare. Caut «Sportul», și «Știința», și «Contemporanul», și «Lumea» la prima oră; spre prînz nu mai au același farmec, le cunosc prea mulți — și mă simt

ca un bărbat în serie cu alții o sută în jurul aceleiași femei. Caut «Monde»-ul de la gară pînă în Piața Palatului și mor dacă l-am pierdut, ca după o întîlnire pierdută într-un parc pustiu, iarna. Nu țin la abonamente, sint prea comode, ele exclud vinătoarea de dimineață; îmi place să am ziare multe la mine, le prefer florilor, nu au parfumul lor, tainele lor. Am locurile mele unde le răsfoiesc, orele de noapte cînd le «operez», cînd le tai, cînd le arunc — chirurg lunatic care vede fantome acolo unde nu-s decît fapte diverse, basme acolo unde nu-i nimic, doar explozia unui primus sau un turism strivit de un platan.

MĂRTURISIRI (2)

Mărturisesc nerușinat că las multe romane pentru a citi profund un ziar. Pot lăsa la mijloc o piesă în cinci acte, niciodată nu voi face asta cu «un punct de vedere» din «Lumea» sau cu un reportaj al lui Graure din «Știința» despre butoarele cu brînză din Obor, pe care le duc pînă la capăt cu voluptatea cunoscută la lectura lui Hemingway, Mazilu și Fănuș. Sint drogat (mă voi dezintoxica la anul, cînd tînd toate cele 40 de romane îndesate pe masă), sint amețit, fascinat de ziare — într-atît încît nu mai văd granița dintre ele și poezile lumii, încălcînd astfel toate lecțiile profesorilor de teoria presei și literaturii... Totul e o imensă poveste; în trei secunde sau în trei milioane de rînduri, cite o fi avînd «Război și pace». Greșesc enorm, grav, foarte grav — dar lăsați-mă s-o cred, o zi, o oră, trei secunde...

Radu COSAȘU

CONSTANTIN DRAGHICI

cintă
melodii
de

CONSTANTIN DRAGHICI

EDC 10 038

N-ar trebui; Te rog să ierți; M-am regăsit;
A căzut o frunză în calea ta.

MCI-DGCMC

ANUNȚĂ APARIȚIA DE NOI
DISCURI DE MUZICĂ UȘOARĂ
CU ULTIMELE ȘLAGĂRE
DIN REPERTORIUL ROMĂ-
NESC ȘI INTERNAȚIONAL

● N-AR TREBUI

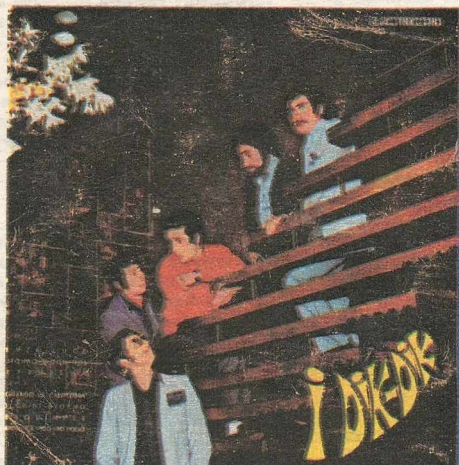
● A CĂZUT O FRUNZĂ

● GIOCONDA SE MĂRITĂ

● VIVA MARIA

● DELILAH

● GREEN GREEN, GRASS

EDD 1219

Senza luce (fără lumină); Il mondo e con noi
(Lumea e cu noi); Serenella 1-2-3, shake;
Sognando la California (Visind California);
Dolce di giorno (Frumoasă e ziua); L'Esqui-
mese (Eschimosul); Guardo te e vedo mio
figlio (Privesc la tine și-l văd pe fiul meu);
Formația «I Dik-Dik». Voce: Giancarlo Sbriz-
ziolo.

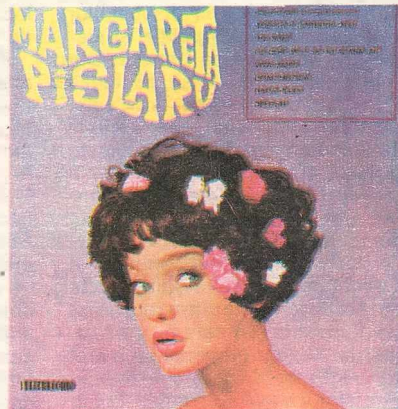

muzică ușoară

45-EDC 10 041

Gioconda se mărită; Zică lumea;
Mai dă-mi telefon;
Astă-seară mă fac praf.

EDD 1217

Felicitări (Congratulations); Acesta e cîn-
tecul meu (Love, This Is My Song); Un băiat
(Little Man); Ce dor imi e să fiu acasă iar
(Green, Green Grass of Home); Viva Maria;
Doar muzica (La rossa nera); Dacă pleci
(Black Is Black); Delilah.

TONY BOLTON

WORDS

DELILAH

I'M COMING HOME

MARLENA

Green Green GRASS

NOT RESPONSIBLE

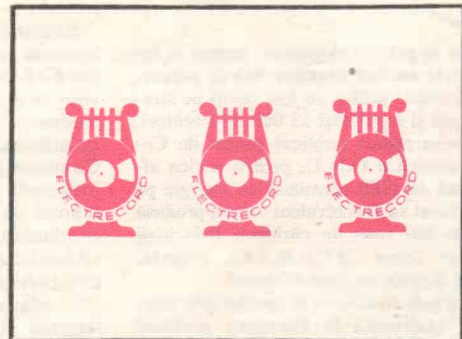
YOUNG GIRL

TWILIGHT TIME

EDD-1218

Delilah; Young Girl (Fată tânără); Words (Cu-
vinte); Marlena; I'm Coming Home (Mă
întorc acasă); Not Responsible (Nu sînt răs-
punzător); Twilight Time (În amurg); Green,
Green Grass of Home (Iarba verde de acasă).

45-EDC 10 040

Orchestra «Electrecord». Dirijor: Alexan-
dru Imre.
Balla, balla, shake; Bonnie and Clyde, medium
blues; Let's Go, shake; Delicado, bounce.

de vânzare la toate magazinele de spe-
cialitate și librăriile din țară